

ZÁVĚRKA

ANEB ZTÍŽENÁ MOŽNOST
HAPPY-ENDU

Miloš Urban

Závěrka

aneb

Ztížená možnost happy-endu

Miloš Urban

Znění tohoto textu vychází z díla [Závěrka, aneb, Ztížená možnost happy-endu](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Argo v Praze v roce 2017.

§

Text díla (Miloš Urban: Závěrka aneb Ztížená možnost happy-endu), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

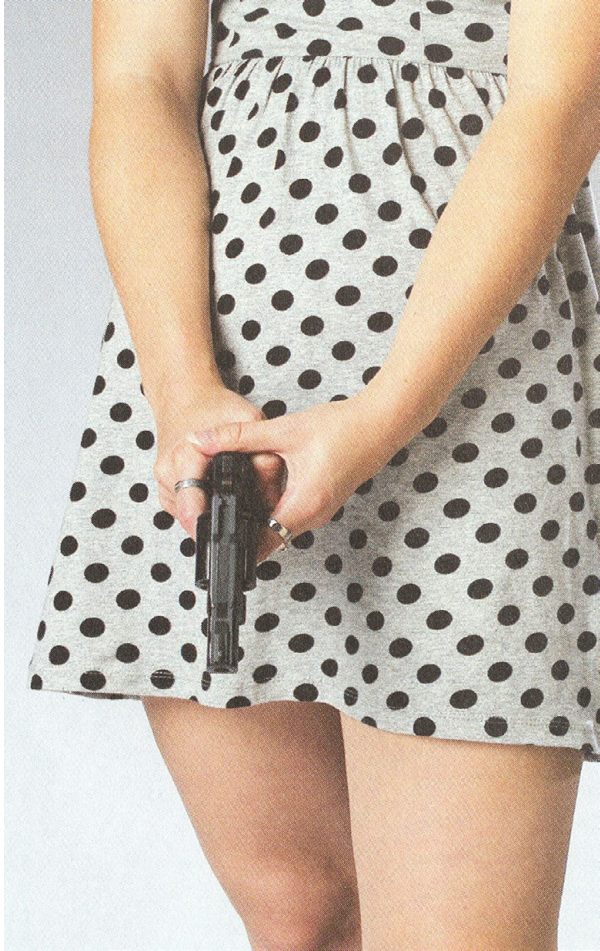
Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uvedte původ-Nevyužívejte komerčně-Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní](#).

Verze 1.0 z 7. 5. 2026.

OBSAH

ZÁVĚRKA ANEB ZTÍŽENÁ MOŽNOST HAPPY-ENDU.	11
Epilog I	204
Epilog II	211

Závěrka je příběh dvou lidí a toho, co je mezi nimi. Modelka na ilustračních fotografiích nemá s dějem ani postavami nic společného.

Fotografie nás kromě jiného nutí uvědomit si plynutí času. Čas je surový materiál, který je třeba opracovat. Expozici je občas nutné nastavit na pouhý zlomek sekundy. Někdy je závěrka tak rychlá, že než si uvědomíte, že se otevřela, už je zase zavřená.

David Duchemin

Co objímáme, to možná chvíli máme, ale nejde to fotit.
Matěj Rund

*Lépe než ve dne vidí někteří živočichové v noci.
Mají v očích více ohně než vody.
volně podle Empedokla*

Oči plující zimním podvečerem, kolem nich tvář; dvě temná světélka ve světle bílém. Spěchající postava, proplétá se mezi bundami a kabáty na zalidněném, všemi směry se rozbíhajícím a zase do středu se vracejícím náměstí Republiky.

Matěj se zastavil a sledoval ji pohledem, někdo do něj vrazil, ale omluvil se on, „pardon“. Zmizela mu za mužským ramenem a opět se zjevila, teď z profilu, jako by se chtěla pochlubit svým nosem. Viděla ho? Možná si všimla, jak na ni zírá a nemůže si pomoci. Teď ale viděl jen jedno oko, to levé. Mělo dlouhé černé řasy a třpytil se v něm odraz vánočního stromu, který si dívka kdovíproč prohlížela. Pak krátce a tázavě pohlédla přímo na Matěje a hned se odvrátila a vykročila k obchodnímu centru. Zadrnčela na ni tramvaj a ona se zastavila v půli kroku s provinilým pousmáním, zatímco řidička za sklem kabiny němě nadávala a klepala si dlaní na čelo. Dívčiny oči ho znovu vyhledaly v davu, a když spatřily ten výraz úlevy, že se jí nic nestalo, že nikdo nezemřel pod železnými koly a ani žádný ukrojený nárt s prsty v kolejišti nezůstal, zasmály se. Pak i ústa, i zuby.

Neměla to dělat, protože jestli ji předtím mohl ještě nechat jít, teď už to nešlo. V duchu si ji pojmenovával, jako by byl v práci a dostal za úkol něco nebo někoho popsat, což věci jen zhoršovalo. Dívčí žena, ženské dítě, buď to, nebo ono, anebo obojí. Anglická růže. Taková blbost, ale ano, pokud někdy nějaká holka vypadala jako anglická růže, pak tahle. Uvědomil si, že jde k ní, až když ho její vyděšený výraz přiměl ohlédnout se a uskočit před autobusem, pod jehož kola její vinou teď málem vstoupil. Klakson, brzdy, kymácení pasažérů, bezpochyby další nadávky, ale neslyšel

je. Dav hučel a smál se, mluvil různými jazyky a voněl parfémů a svařeným vínem.

Hledal ji očima, a nenacházel. Předtím šla k Palladiu, zkusil to tam a zahlédl ji. Ve dveřích bylo tolik lidí, že se nemohla dostat dovnitř. Pomalu se k ní blížil a přemýšlel, jak to udělat, aby nebyl za trapáka, co balí holky před obchodním centrem. Co řekne, aby to nebylo duté a blbé a otřepané.

Zdálo se, že jí s návaem ve dveřích dochází trpělivost. Matěj mu poděkoval, už byl skoro u ní. Kdyby se do Palladia dostala, těžko by ji mezi těmi tisíci lidí ještě našel.

Opravdu se rozhodla vánoční nákupy vzdát, aspoň teď a tady.

Dohonil ji. Otevřel ústa. Musí to udělat jinak než kdokoli před ním. Musí se dozvědět, co je za těma očima. Jenom ji poznat a moct si z ní něco odnést. Trochu řasenky, se kterou to přehnal. Špetku očních stínů. Přesvědčil v tu chvíli sám sebe, že víc po ní nikdy nebude chtít. Nebude ji otravovat tělesnou žádostí. Bude po ní chtít obraz. Nebo obrazy. Hodně obrazů. Čím víc, tím líp. Není to život, co se Matěj rozhodl chtít. Je to jen obraz života.

Tím vznikl zádrhel, který se ani jednomu z nich nepodařilo pořádně rozplést. Nikdy ne zcela. I když trochu snad přece jen.

„Počkejte,“ zachraptěl. Tohle se mu moc nepovedlo.

Ohlédla se trochu vyjeveně, jako by už zapomněla, že se na sebe prve dívali a ona se rozesmála a pak ta tramvaj a pak ten autobus. Otočila se i tělem a strčila ruce hluboko do kapes, jako by tam rychle hledala improvizovanou zbraň, klíče nebo sponku, propisku. Její siluetu rámoval rozzářený Obecní dům a on zalitoval, že u sebe nemá fotoaparát.

Ano, to je to, co bude mezi nimi, co je bude spojovat i rozdělovat. Bezpečí skla a elektroniky. Přišel na to. Má to.

„Co chcete?“ zeptala se ostražitě. Byla asi o půl hlavy menší. Kapsy se vyboulily, jak v nich sevřela ruce v pěst.

„Řeknu vám, co nechci. Nechci vás obtěžovat.“

„Tak mě neobtěžujte.“

„Před chvílí jsem kvůli vám mohl bejt mrtvej.“

„Máte dávat pozor. Kvůli mně to určitě nebylo.“ Napůl se otočila, že půjde.

„Ale vy jste taky nedávala pozor, ta tramvaj vás mohla sejmout a za to jsem mohl pro změnu já.“

I v barevném vánočním osvětlení bylo znát, jak se začervenala.

„Tak to si fandíte. Jsem prostě trubka, která kouká, kde co lítá.“

„Můžu jít kousek s váma?“

„Takhle blbě mě ještě nikdo nebalil.“

„Já vás nebalím,“ ohradil se. Dokonce se zatvářil přísně.

„To se mi ulevilo,“ zasmála se. „Tak se mnou teda kousek pojdte.“

Šli, oba s rukama v kapsách. Rychle se podíval na její profil, levé oko sklopené k chodníku. Napjatý koutek úst. „Můžu si vás vyfotit?“ zeptal se ve chvíli, kdy mu ukázala i druhé oko. Obě byly ten zlomek vteřiny netrpělivé, hned nato udivené a pobavené. Obočí se zvedla a na čele se jí udělaly tři malé vrásky.

„Teď?“

Zastavili se. Ušli spolu jen zanedbatelný kus cesty po Příkopech.

„Ne, teď ne. Tady ne. Nemám s sebou aparát a mobilem nefotím.“

„Jakej aparát?“

„Foták přece.“

„Aha. Tomu se říká aparát?“

„Dřív se mu tak říkalo.“

„Tak proč říkáte aparát, když myslíte foták?“

„Myslím fotoaparát. Zkráceně –“

„Aparát.“

„Přesně.“

„Takže jste fotograf.“

„Právě že ne. Nejsem fotograf.“ Nebyl to dobrý začátek, věděl to a viděl i na ní. Všechny ty pochybnosti a udivený zmatek. Pak i rozhořčení, když si představila, že je před ním nahá. „Jde mi o oblečené fotky. Hlavně o tvář. Emotivní portrét, nebo jak to nazvat. Focení je moje hobby, jestli rozumíte.“

„Emotivní portrét? Hobby?“ Bezradně zavrtěla hlavou.

Dobře mi tak, pomyslel si, mluvím na ni jako hotentot. „Fotoграфování. Tohle je jenom součást celého... snažení nebo...“ Zamotával se do svých slov. Bylo mu jasné, že vypadá jako podvodník, co to na ulici zkouší na holky, které jdou kolem.

Tahle je teď opět, pokolikáté už za tu chvíli, na odchodu. „Asi ne. Na shledanou.“

„Proč ne?“

„A proč jo? Nějakej důvod? Nevidím ho.“

Teď ji buď dostane, anebo ztratí. „Omlouvám se, že vás takhle zdržuju, ale opravdu bych si vás rád jen vyfotil. Šlo by to? Nemusíte mi odpovídat teď a tady, jsme cizí lidi, chápu tu nedůvěru, já bych byl taky ostražitej. Tady máte moji vizitku a pak bude na vás, jestli mi zavoláte nebo napíšete na mail.“ Koukl se do peněženky a oddychl si, jedna kartička tam našťěstí byla, ostatní zůstaly v práci v šuplíku, nikdy je nepotřeboval. „Podle vizitky si můžete ověřit, že v tý firmě opravdu pracuju. Když se ozvete, pošlu vám odkaz na internetovej portál Blickperson, znáte ho?“

„Ne.“

„Fotoграфové z celého světa, profíci i amatéři v různě zaměřených skupinách. Já tam mám taky profil a na něm fotky. Až je uvidíte, sama se rozhodnete, jestli se ode mě necháte nafotit, anebo vizitku hodíte do koše.“

Vzala si kartičku a v bílém světle výkladní skříně plné bot se ji snažila přečíst. „Matěj Rund. Stel-lar... Jak se to čte?“ Na vizitce bylo vytištěno Stellar Brusque. Adresa. E-mailová adresa. Telefon.

„Stelar brask. Je to PR firma a taky reklamka a já tam dělám, bohužel. Kliše, já vím.“

„Cože tam děláte – kliše?“

Aspoň že se usmála.

„V podstatě jo. Tak trochu holku pro všechno. Předstírám, že nejsem v korporátním byznysu, ale jsem tam. A oni předstírají, že jim nevadí, že tam ani moc nechci být.“

„Tak proč tam teda jste?“

„Jsou tam peníze.“

„Takže pro ně fotíte?“ Schovala vizitku v kapse kalhot a zachvěla se. Už ji tu zdržuje příliš dlouho.

„Někdy i fotím, ale ty obrázky se nikde netisknou ani neukazují, je to jen pro potřeby firmy. Třeba když se mi líbí nebo nelíbí billboard, jak je na něm vyřešená grafika nebo vymyšlený heslo, ten canc, kterej vám má něco nebo někoho prodat, tak to vyfotím a pak v práci navrhnu, jak to u nás udělat líp. Jinak ale dělám spoustu dalších věcí, hlavně texty, podklady, scénáře spotů.“

„Tak já se na Stellar kouknu na netu. Na ten Blickperson taky.“

„Jsem tam pod svým jménem, najdete mě snadno. Ale nečekejte... nečekejte kdovíco. Jsou to amatérský pokusy. Já vlastně moc dobře fotit neumím.“

To ji znovu rozesmálo. „Vy mě teda umíte navnadit.“

Pokrčil rameny. „Dělám, co můžu.“

„No právě,“ odpověděla možná až příliš příkře, protože o krok ustoupil a řekl:

„Tak odpusťte, že jsem otravoval. Vizitku hodte do koše. Nashle.“

Tentokrát zastavila ona jeho. „Počkejte. Nechtěla jsem vás urazit. Na ty vaše fotky se podívám, a když se mi budou hodně líbit, aspoň vám dám lajk.“

„Budu ho potřebovat. Pod fotkou je kroužek, pozadí je vždycky černý. Když se vám obrázek líbí, nějak vás osloví, kliknete do toho kroužku a on zbělá, vyplní se, je z něj lajkovací kolečko. Symbol objektivu, i když já bych to graficky vyřešil jinak. To je fuk. Stejně nepoznám, že je to od vás, to byste se musela na Blickpersonu zaregistrovat.“

„Uvidím.“

„Dobře. Děkuju, že jste se mnou ztrácela čas.“

„V pohodě.“ Věnovala mu povzbudivý úsměv. Evidentně to potřeboval.

„A ještě jedna věc. I když se neozvete a na Blicku se nezaregistrujete, a přesto mi nějakou fotku tím bílým kolečkem oceníte, budu si myslet, že je to od vás.“

„Když vám na tom záleží, myslete si, co chcete.“

„Jasně. Ale když si to budu myslet, potřebuju znát nějaký jméno.“

„Jako moje?“

„Nemusí bejt pravý,“ dodal rychle, když viděl, jak je zaražená. „Řekněte mi klidně falešný. Cokoli.“

Přestala se usmívat. Chvilíčku na něj upírala vážný, trochu snad posmutnělý pohled, ve kterém se nevyznal. Polkla. Odhodlala se. „Věra. Takhle se jmenuju. Mějte se.“

Upřímnost za upřímnost? Koneckonců se přiznal, že neumí fotit. „Na shledanou.“

Byl by se rád za ní díval, dokud mu nezmizí v davu ulice Na Příkopě. Přál si, aby se po něm ohlédla, ale byl si jistý, že se neohlédne, a tak odcházel opačným směrem a už se za ní neotočil.

Kdyby to byl udělal, jejich pohledy by se toho večera setkaly ještě jednou.

A té noci přibyly pod obrázky na jeho zřídka kdy navštíveném profilu na Blickpersonu tři bílá kolečka. Jedno bylo pod fotografií pořízenou brzy ráno v letním lese: paprsky slunce za mříží stromů obtékají kmeny a lámou se do tvaru podivně vysoké světelné bytosti. Iluze, jíž byl svědkem a kterou vyfotil. Povedlo se. Druhé kolečko ocenilo snímek dívky, se kterou před časem chodil. Je to detail pravé poloviny obličeje. V panence hnědého oka, kde se na spodním víčku snad začíná shromažďovat krůpěj, je vidět hranatý světelný zdroj a taky on sám jako silueta s naměřeným objektivem. Na třetí fotce je růže ve slabém měsíčním světle, květina-přízrak v rozostřeném záhoně připomínajícím hrob.

CVAK

Česká větev PR firmy Stellar Brusque, která deset let zastupovala v médiích Exekutorskou komoru a dvanáct let Pražský dopravní podnik, začala v poslední době intenzivně pracovat na zlepšení svého image. Po vleklé hospodářské krizi se byznys s pulírováním veřejného obrazu firem a institucí vzpamatoval, ale přišla nová konkurence menších a flexibilnějších firem. Ty si zakládaly na tom, že by nikdy nezastupovaly kontroverzního klienta. Stellar Brusque, jednička na trhu reklamy a informací a mistr v KKK (krizová komunikace korporací), měla najednou asi takovou pověst jako bývalý premiér (jakýkoli). I když se své méně čisté klientely zbavila, některé společnosti si musela v portfoliu nechat už kvůli výdělku, mezi nimi dvě notoricky známé: SimpleBlood a Celočeský důl. První obchodovala s krevními deriváty a říkalo se, že kšeftuje s plazmou z Číny, získávanou téměř zdarma od obyvatel nejchudších provincií, především vyznavačů toho či onoho náboženství, které vládnoucí režim nemá zrovna v lásce. Už rok

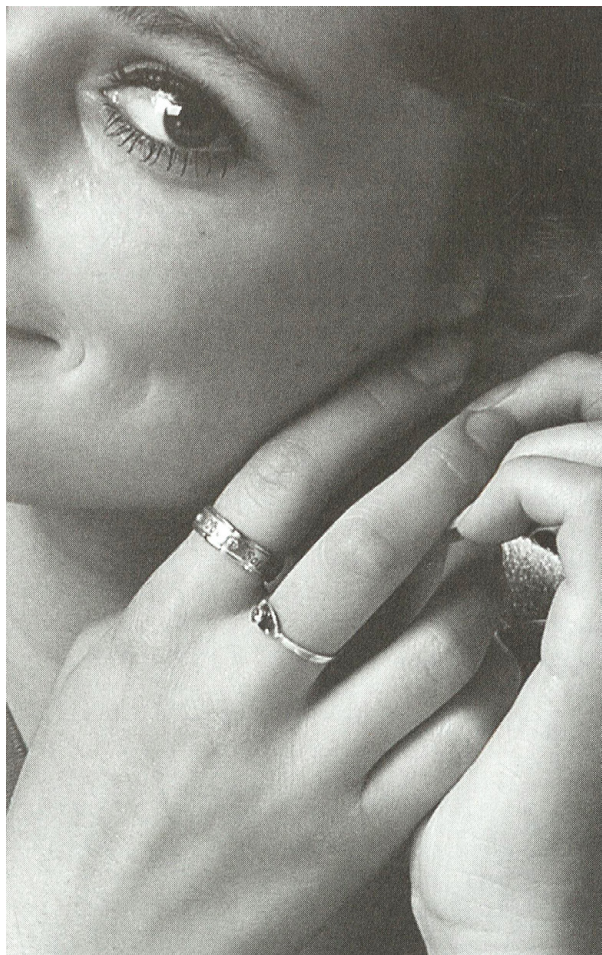
hrozila Česku arbitráží za zmařené obchody se Srí Lankou a s indickými státy Maharáštra a Karnátaka. Druhá společnost těžila v Mostecké a Sokolovské pánvi hnědé uhlí, dlouhodobě lobbowała za prolomení limitů a chtěla otevírat nové doly pro těžbu křídového uhlí na Blanensku. Mluvílo se o blízkých vztazích a obchodech se Severní Koreou a Stellar poslední měsíce marně vyvracel pmluvu, že Celočeský důl poskytl Korejcům know-how a techniku na zakládání uhelných dolů. Severokorejci za služby ani stroje nezaplatili, ale až se těžba za pět let rozjede a první dodávky uhlí dorazí do Číny, začne určité procento zisku pravidelně chodit na účet Celočeského dolu.

Stínový ministr průmyslu strany TOP 09 v rozhovoru pro ČT24 prohlásil, že také vinou firem jako Celočeský důl nebo Simple-Blood začala Evropská unie trestat Česko pozastavením dvaceti pěti procent slíbených, schválených a už vyúčtovaných dotací pro daný rok a pohrozila odebráním hlasovacích práv v unijních orgánech. A pak jmenoval Stellar Brusque jako příslovečného ďáblova advokáta, který se neštítí říkat hezké věci o zločincích a podvodnících. Vysloužil si tím žalobu a nadcházející soud, ale to nic neměnilo na tom, že na služby PR se najednou hledělo skrz prsty a konkurence s nezaslouženým úspěchem šířila svou protistellarovskou kampaň.

Matěj Rund neměl s běžnou činností pracovníka v oboru PR mnoho společného, a to mu vyhovovalo. Nastoupil před pěti lety hned po vysoké škole a tři roky psal do úmoru tiskové zprávy. Pak jeden realitní makléř narazil svým bílým mercedesem na přechodu do jakéhosi dědečka s vnukem, oba přežili, ale starý pán po dvou měsících v nemocnici zemřel na zápal plic. Kainovo znamení neměl jen podnikatel, ale i advokátní kancelář JUDr. Víta Zounara, jež se ujala jeho obhajoby. Zounar byl klientem společnosti Stellar

Brusque a všichni řadoví stellarovští psavci dostali za úkol vymyslet pro něj pozitivní kampaň. Matějovi se do toho nechtělo, ale nějakou snahu vyvinout musel. Dlouho nemohl na nic přijít. Po výtce od Miroslava Pátého, kreativního ředitele, přišel s nápadem na plakát a televizní spot, kde není nic jiného než přední maska bílého mercedesu (se zakrytým znakem) a nápis: „Může se to stát i vám.“ Pod tím v rámečku a menším písmem název advokátní kanceláře. Ve spotu mercedes najíždí na couvajícím kameru, ta zůstane stát a automobil zastaví až u ní, aby přední maskou pokrýval celý displej, monitor či obrazovku. „Může se to stát i vám“ je tu vysloveno, řekne to sytý, naléhavý hlas herce. Pak se ukáže rámeček se jménem advokáta, a když obraz zčerná, objeví se bílý nápis: „Opravdu. Může.“

Záměrně nebylo jasné, zda se tím poukazuje na oběti nehody, anebo na viníka. Ze všech možných i nemožných návrhů si JUDr. Zounar oblíbil právě tenhle a dal kampani souhlas. Nálepku chladného cynika už měl a zakládal si na ní, ale tahle nálepka ulpěla i na Matějovi. Miroslav Pátý ho vytáhl na drink a pak se mu posmíval – sám měl dost zkušeností se špatnou pověstí, a teď měl škodolibou radost, že se jeho oblíbený zaměstnanec taky namočil. Matějovi stačilo, že se jeho práce dočkala uznání. Obdržel mimořádnou peněžní odměnu, ale dlouho se z ní neradoval. Dostaly se k němu nezaručené zprávy, nebo spíš drby, že ho čeká povýšení, ale pak mu sekce public relations vytvořila pracovní náplň navíc: má hájit mediální obraz jak klientů, tak samotného Stellaru. Přidělili mu malou samostatnou místnost, takže už nemusel sedět s ostatními textaři v openspaceu. Trochu jako ředitel, ale opravdu jen trochu. O asistentku se musel dělit s dalšími čtyřmi nižšími manažery.

Dříve své texty doplňoval storyboardy a shootingboardy, bavilo ho to a většinou tím udělal dojem. Jeho prezentace nebyly výrazně nápaditější než práce ostatních kreativců, dokonce o něm někdo řekl, že by možná byl lepší scenárista než píárko. V pozitivním i negativním smyslu byla jeho pozice ve firmě lehce výjimečná, měl výraznou pověst a lidé si ho zapamatovali. Protože se nikam necpal, zůstával si u svého, byl v tom dobrý a stoupat v korporátním světě podle všeho neplánoval, měli ho i přes uzavřenost a zdvořilou odtažitost docela rádi. Mnohé pak jeho přechod do jiné a zcela nové funkce překvapil a začalo se o něm říkat, že si to u vedení vyjednal pohrůžkou, že jinak ze Stellaru odejde k Double Solutions nebo k jiné konkurenci, a že tedy zřejmě není jen pilný kreslíř storyboardů, ale i kariérista. To však nebyla pravda. Práce mu byla přidělena a sám si s ní zprvu nevěděl rady.

Když se konečně rozkoukal a na poradu pravidelně přicházel s něčím smysluplným, měl víc času na focení. Tady se mu však stres zase obloukem vracel.

Vždycky chtěl něco vytvářet, bylo to však neuchopitelné jak v předmětu tvoření, tak v provedení. Od šestnácti let trpěl touhou tvořit krásu, jenomže nenašel žádný umělecký obor, v němž by se dokázal realizovat. Psal verše a povídky, zkoušel fotografovat, prošel kurzem komiksové kresby a vymyslel si antihrdinu Patrika Stevarda, kapitána vesmírné lodi, která po celé galaxii pašuje kokain. Napsal a nakreslil tři pokračování komiksu se Stevardem a zkusil je udat v nakladatelství Argo. Po měsíci mu odepsal jakýsi redaktor jménem Urban, že ani v kresbě, ani v příbězích nenalezl špetku originality a že je mu líto.

Matěj si přiznal, že k ničemu nemá dost silný talent. O to bolestněji si uvědomoval, že jeho touha po kráse se tím nijak nezmenšila. Ještě za studií psal literární a výtvarné recenze pro *Hugot*, portál

zaměřený na vzdělanou městskou mládež, jež chce mít přehled o kultuře. Když došel k názoru, že sám mezi mladé a sebevědomé už nepatří (a vlastně k nim nepatřil nikdy), nechal toho, dostudoval a soustředil se jenom na práci a na fotografování, jež se během let stalo koníčkem, kterého si hýčkal a nechtěl s ním seknout jako se vším ostatním, přestože věděl, že známým a ceněným fotografem se nikdy nestane. Na portálu Blickperson měl asi šedesát pravidelných „sledovačů“, kteří hodnotili a komentovali jeho fotky (a on zas jejich), anebo k nim zůstávali lhostejní. Nedělal si iluze, že to něco znamená, ale živil v sobě alespoň malou naději, že některým lidem na tomto světě se některé jeho obrázky líbí.

Během let vystřídal pár známostí, některé byly docela dlouhé, ale on se nedokázal zamilovat. Každá z těch dívek se od něj nechala nafotit, ale žádná z nich nesdílela jeho zaujetí. Dříve nebo později se s ním začaly nudit a přešly do jiného vztahu. Dvakrát to ukončil on. V druhém případě tím způsobil citovou újmu, dívku vyfotil a obrázek zveřejnil na Blickpersonu – oko, v němž se skrývá nahrbená, trochu strašidelná silueta fotografa.

Dívka ho požádala, aby fotku stáhl, ale on to neudělal. Dostal za ni pět bílých koleček.

CVAK

V únoru mu Věra napsala e-mail, v němž ho požádala, jestli za ním může přijít do práce. Podepsala se celým jménem, jež doteď neznal. Souhlasil a hned druhý den ji přivítal ve své kanceláři. Podal jí ruku a doufal, že nepoznala, jak je ta ruka najednou roztrěsená. Chtěl říct, že se dlouho neozvala. Neřekl to a ona se za to, že se dlouho neozvala, omluvila. Vyzval ji, ať se posadí, a přistavil jí židli. Usedl za svůj stůl a schoval ruce pod deskou, nato si je

založil na prsou a pak si je zastrčil do kapes džínů. Poznamenal, že si jistě myslela, že ho zastihne v obleku a košili s kravatou. Odvětila, že podle vizitky, kterou jí dal, si opravdu představovala, že ve Stellaru je to mnohem formálnější, ona je však ráda, že není. Shodila z ramen černou bundu, pod níž měla těsný zelený svetr zdůrazňující křivky ramen, paží, prsou a boků.

Matěj byl natolik zkušený, aby se pohledem držel pouze na očích a udržoval si chladný, odtažitý výraz. Zpočátku se mu to dařilo.

„Kdybych vám nenapsala, asi byste si už nevzpomněl,“ prohodila.

„Samozřejmě vzpomněl. Vždyť jste mi ocenila ty fotky na Blicku.“

Přimhouřila oči. Vrátila se do nich ostrážitost a netrpělivost z onoho předvánočního večera.

„Myslím na Blickpersonu. Hned nato, co jsme se potkali... Nebo jste to nebyla vy?“

„Záleží na tom?“ řekla bezbarvě. „Myslel jste si, že mě už nikdy neuvídíte.“

Přesně to si myslel celý leden a polovinu února. Pak ho to konečně přestávalo mrzet. A teď tohle.

„Nemyslel jsem si nic. Buď vás uvidím, anebo ne. Nakonec jste tady.“

„Jenomže kvůli něčemu jinému než focení. Nevadí?“

„Nevadí.“

„Studuju sociální ekologii a gender. Možná jsem si spíš měla vybrat něco jiného, komunikaci nebo žurnalistiku na FSV. Zatím nevím, co chci dělat pak, ale vzali mě, chápete?“

„A jak dobře.“

„Fakt?“

„Před lety jsem na tom byl podobně. Vejšku jsem přetrpěl, do dělal a pak to všechno zapomněl.“

„To mám teda vyhlídky.“

„Záleží na vás.“

„Máma mi říká něco podobného.“

„Bude to pravda.“

„Požadují po nás nějakou praxi v pracovním prostředí a pak ročníkovou práci, tak jsem to chtěla zkusit nejdřív tady. Že jste reklamka, prej nevadí, říkali.“

Jestli byl zklamaný, nedal to na sobě znát. „Už jsme tu stážisty měli, ale nikdy posluchače FSV. Vy jste stejně jinej případ. Studijní pobyt, nebo jak to nazvat. I kdyby vás tu vzali – já se můžu leda tak přimluvit, ale rozhoduje někdo jinej –, moc se toho tady nenaučíte.“

„Myslela jsem poznat svět PR a reklamy a tak. Já vím, že tu žádný objektivní informace nepěstujete.“

„Objektivní opravdu ne,“ zasmál se. „Ale někdy stačí ukázat a zdůraznit jen část pravdy a o zbytku pomlčet. Je to neobjektivní?“

„Je. Teda myslím.“

„Ale přípustný a v týhle branži nutný. Kdybyste o tom psala nějakou studii, měla byste tu skvělejší pozorovací materiál. To byste ale musela mít přístup na porady, což vám jako nezaměstnanci nikdo nedá.“

„To je škoda.“

„Budete dělat jen podřadnou kancelářskou robotu.“

„Jako?“

„Většinou asi stát u kopírky. Lepší možnost je dělat rešerše určitejch jmen nebo společností, pokud vám to teda někdo zadá. Drandila byste po vyhledávacích. Ale infobanky jsou zaheslovaný, v tom by byl problém. Takže jenom ty vyhledávače. A kopírka. Ale přimluvim se, jestli sem opravdu chcete,“ zopakoval.

„Ne, to není třeba,“ řekla placatě. „Zkusím to někde jinde. Nebo si něco vymyslím.“

„Drobnej podvod?“

„Ale jen drobněj.“

„Děláme je všichni, že?“

„Vy taky?“

„Já taky.“

„Na to nevypadáte.“

„Na co vypadám?“

„Nevím. Na reklamku ne.“

„Dělám tu píárko píárka. Takže zas tolik podvádět nemůžu. Jen pro firmu.“

„Nemohli bychom si tykat? To vykání je strašný.“

„Když sem už nechcete... Ale samozřejmě si tykat můžeme. Matěj, těší mě.“

„Věra.“

„Já vím.“

„Můžu se tě zeptat, kolik ti je, Matěji?“

Hořce se usmál. Věra ho vždycky uměla překvapit. Něco se děje – možná. Něco vzniká. Ovládat to však musí on. „Bude mi strašidelnejch třicet. Tobě je kolik? Osmnáct? Devatenáct?“

„Bude mi strašidelnejch třiadvacet.“

„Fakt? Vypadáš strašidelně mladě.“

„Strašidelně, to leda.“

„Mladě.“

„To mi říkají všichni. Někdy to naštvě.“

„Přestane tě to štvát už...“

„Ve třiceti?“

„Řekl bych tak za rok.“

„Proč za rok?“

„Skutečná dospělost začíná u většiny mužů ve dvaceti sedmi, u žen ve dvaceti třech. Plus mínus. Moje zkušenost a pozorování.“

„Hm. Takže pozorovatel.“

„Fotograf. Rádoby.“

„To jsi teda chtěl fotit nedospělou.“

„Ale oblečenou. Svědomí mám čistý.“

„Kéž bych to mohla říct i já o sobě,“ povzdychla si.

„Tak povídej, to mě zajímá.“

„Jsi pozorovatel, tak pozoruj.“

„Budu mít příležitost?“

„Třeba budeš. Říkám si, že to tady přece jen zkusím. Když se teda přimluvíš a vyjde to.“ Zvedla se, vklouzla do bundy a zase si podali ruce. Teď měla dlaň teplejší. Najednou spěchala a před jeho upřeným pohledem uhnula. „Ozveš se?“

„Jistě, mám ten mail. Na něj? Do čtrnácti dnů.“

„Díky.“

Když odešla, znova si v duchu přehrával celé toto druhé setkání, pak to první a pak znova druhé. Asi po dvaceti minutách mu přišla esemeska. Omlouvala se, že je pitomá, zapomněla mu dát své číslo. Podepsala se Vera Barvirova a číslo připojila.

Zvláštní, podepsat se celým jménem i do esemesky, když už si tykají. I tak to vypadalo slibně, přestože si každý z nich ten příslib představuje jinak.

Uvažoval o tom. Těšil se, až ji bude fotit. Byl si jistý, že se to stane.

CVAK

Před třemi lety mu zemřela matka. Byla dlouho nemocná, rakovina, tak se na to vnitřně připravil. Chodil za ní do nemocnice, nosil

pamlsky, dodával naději, že tenhle druh rakoviny se dnes už dá léčit a šedesát procent pacientů s touto diagnózou se uzdraví. Už někdy v osmnácti cítil, že se matce vzdaluje a velmi rychle ji přestává potřebovat. Zpočátku mu to vyčítala. Domnívala se, že Matěj nemá rád Rudolfa, jejího druhého muže, ale tak to nebylo, jenom si byli lhostejní a neměli žádné společné téma k hovoru. Slušnost ani zdvořilost mu nečinily potíže, ale k vřelosti se žádné dítě nutit nedá, ta buď zůstane až do dospělosti, anebo vyprchá. O to víc ho překvapil náraz dojetí, když viděl, jak matku ležící na lůžku, strašlivě vyhublou a celou zmenšenou, ještě zaživa připomínající nabalzamovanou mumii, drží Rudolf za ruku, tiše k ní rozmlouvá a neuhýbá pohledem. Chtěl mu za to poděkovat, ale věděl, že by se rozbřečel, možná by se rozbřečeli oba, taková situace by pro něj byla ještě horší než chladný, zdvořilý a zdánlivě přátelský odstup, který tak pečlivě udržoval nejen k tomuto člověku, ale téměř ke každému ze svého okolí.

Pohřeb stál Matěje obrovské peníze. Rudolf si přál menší obřad, obyčejnou rakev, skromnou urnu uloženou v urnové zdi. Matěj se šprajcnul a trval na pohřbu „vyšší střední třídy“ se spoustou kytic a věnců. Rakev za sedmdesát tisíc, zato žádný hrob ani uloženou urnu. Popel vysypat na rozptylové loučce.

Ohromený Rudolf si vzal čas na rozmyšlenou a poté přijal, až na to poslední. Dohodli se, že si urnu s popelem odveze k sobě domů.

V krematoriu seděl Matěj mezi ním a otcem, který přijel ze satelitu za Prahou, kde žil se svou rodinou. Všichni tři si v rozpacích vzájemně popřáli upřímnou soustrast. Když hrála hudba, Rudolf plakal, Matěj ani otec ne. Pak se rakev zanořila do katafalku, oni přijali kondolence a vyšli ven. Podal Rudolfovi ruku a ujistil ho, že ano, určitě zůstanou v kontaktu. I když nezůstanou.

Poté se šel s otcem najíst. Lhostejně vyslechl stížnosti na jeho druhou ženu a na děti, chtěl být pryč, kdekoli, jen s hledáčkem u oka vyfotit něco krásného. Zaujalo ho až otcovo přiznání, že v manželství ho drží už jenom milenka, o celých jednadvacet let mladší. Kdyby jí bylo o deset víc, poznamenal otec, znova by se rozvedl a žil s ní. Matěj mu jeho střízlivý přístup k situaci schválil. Zdálo se, že to otce potěšilo.

Matěj se s matčíným vdovcem viděl ještě jednou. Rudolf mu zavolal asi po měsíci. Pozval ho k sobě, aby si prohlédl vytríděné matčiny věci, drobnosti, jež nebyly součástí dědického řízení. On sám si po ní nenechá téměř nic, sentiment by jeho smutek ještě zhoršoval. Matějovi se nechtělo, ale nakonec tam šel. Šaty a osobní předměty vůbec neprohlížel. Nakonec si vybral jen vykládanou dřevěnou krabičku, bude si do ní dávat paměťové karty, a magnetofon se spoustou ohmataných kazet (ve třech plastických kufříčích), většinou nahraných z německého rozhlasu a popsaných modrou propiskou, ale několik originálů tam bylo také. Pop ze sedmdesátých a osmdesátých let, pak přišla céděčka. Vzpomínal si, že matka ty kazety pořád přehrávala, snad z nostalgie. Vzal si i všechny gramofonové desky. Gramofon sice neměl, ale třeba si ho koupí. K hudbě měl vztah spíše vlažný a ze všeho nejradši poslouchal klidnou elektroniku, zasněný kosmický chill-out, který se nedal zapamatovat a rozhodně si ho nelze pro sebe notovat, což mu vyhovovalo. Staré hity, jež měla máma ráda, mu tenhle konzervativní výběr naruší. Aspoň s ní bude ve spojení.

Zaplatil si kurz krajinářské fotografie, figuru a portrét, nakonec zátiší s přirozeným i umělým osvětlením. Ze všech tří akcí si odnesl přesvědčení, že není schopen udělat jediný kloudný obrázek.

Nejvíc ho bavilo focení postavy v krajině. Školitel čekal na pětičlennou skupinku v devět ráno u třebáňského jezu na Berounce, kousek odtamtud měl chatu. Nalil jim z termosky čaj – kdo chtěl, tomu tam přidal rum – a nabídl domácí koláče, jež upekla jeho matka. Aby se všichni uvolnili, zvykli si na modelku a ona na ně. Budou prý pracovat se sluncem: proti a ze strany. Pak slečnu fotili v letních, nepříhodně černých šatech na louce, v lodce, a dokonce v řece. Tam se jí šaty zmáčely až k pasu a prosvítly z nich světlé kalhotky. Poté šli všichni do chaty, kde se modelka osušila a převlékla a účastníci přetáhli snímky z foťáků do školitelova notebooku, aby si vyslechli hodnocení, připomínky a kritiku. Matěj měl pocit, že se mu nepovedlo vůbec nic, ale mistr ho pochválil za ony bílé kalhotky pod mokrou, a proto průsvitnou látkou. Fotografie má sice automatickou expozici a asistované clonění odlesků slunce na hladině, proto má spíše všední, ničím pozoruhodný charakter obrázku do rodinného alba. Ale právě tohle, dodal, je v kontrastu s absurditou a umělostí situace, kdy se jde holka vykoupat do řeky v černých šatech, a když vyjde z vody, je oblečená i nahá zároveň. Tuhle dráždivou a provokativní kvalitu zachytil Matěj ze všech nejlépe.

(Když se zúčastnil čtyřhodinového kurzu vaření, zdálo se mu to podobné jako učit se fotit. Naučil se čtyři thajská jídla, ale obstojně byl schopen připravit jen jedno, a sice smaženou rýži s vajíčkem a kuřetem. Dva chody, třeba polévku a krevety, dělal málokdy, protože jejich chuť a textura jen vzdáleně připomínaly to, co uvařil pod dohledem kuchaře, a čtvrté jídlo, hovězí v něčem zeleném, si skoro nepamatoval. Na kurzech focení, v moci instruktora, se projevil jako talentovaný začátečník. Jenomže když se vrátil domů a snažil se opakovat vše, co se naučil, dopadly snímky jen o málo lépe, než jaké dělal před kurzem. Fotografie jako domácí smažená rýže. Dá se to jíst, dokonce je to dobré. Ale nejvíc to chutná tomu, kdo to uvařil.)

Potíž měl s ohniskovou vzdáleností a hloubkou ostrosti. Trochu rozuměl, o co jde, ale příčiny a důsledky se někdy nedostaly přes hledáček. Instruktor vysvětloval problematiku dobře, alespoň se mu zdálo, že ostatní učedníci to chápou, jenomže on se cítil jako v hodině geometrie na gymnáziu, které sice dostudoval, ale středoškolská matematika se mu v hlavě usadila pouze jako nepochopitelná, hrůzu nahánějící noční můra. Všechno technické se mu hnusilo, proto nejen že nechápal diskuze o přednosti toho kterého fotoaparátu, ale nechtěl o těchto věcech ani nic vědět. Měl za to, že znalost řemesla jde proti kreativité, a přitom si byl vědom, že filmový kameraman, který má příslušnou školu a rozumí svému řemeslu, musí nutně techniku ovládat. Jenomže za myšlenkou jeho obrazu je režisér. Matěj byl režisér bez kameramana a bez štábu. Jen s kamerou.

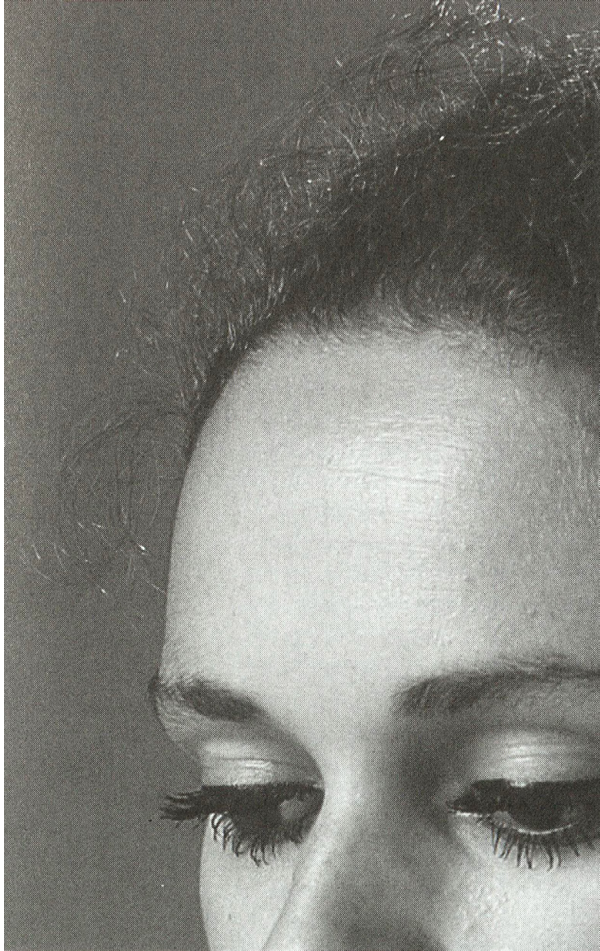
Kolikrát měl chuť s pachtěním se po kráse praštit. Jistě, učený z nebe nespádl, ale on se učit nedokázal. Nejhorší bylo, že něco v jeho nitru mu tuhle rezignaci potvrzovalo a schvalovalo, ten odpor k nastudování pravidel. Nebyla to lenost, spíš přesvědčení, že tisíce fotografií publikovaných na Blickpersonu a jiných internetových i papírových stránkách nemají žádný význam, ať jsou jakkoli hezké a zdánlivě dokonalé. Byl ochoten připustit, že za dobrým snímkem je dřina, trpělivost a někdy i štěstí, ale nechtěl spoléhat jenom na to. Potřeboval navázat s modelkou vztah, ale udržet si od ní odstup. Poznat a pochopit ji, ale nebýt osobní příliš. Objevit ji jinak než kdokoli před ním a po něm. Zanechat na ní i na sobě stopu, která snad příliš neublíží.

Starou polozrcadlovku Sony zavřel do zásuvky a koupil si použitý, plně funkční nikon, paměťové karty a jejich čtečku, k tomu dva objektivy, 50mm a 85mm. Na širokoúhlý mu už nezbyly peníze, a tak vzal zavděk otrávenou osmadvacítkou od kolegy, který s fotografováním přestal, znechucený tím, jak řekl, „že dneska

fotí každý“. Jak se sklem osmadvacítkou, tak s pětaosmdesátkou si Matěj nevěděl moc rady. Aby si byl jistý, že snímky budou ke koukání, nasazoval na tělo kamery hlavně padesátku. Občas mu dal někdo na Blickpersonu bílé kolečko, ale žádná sláva to nebyla. Z každého takového ocenění měl radost, ale neměl se s ní komu svěřit, a zároveň chápal, jak pošetilé je těšit se z něčeho takového. Možná ten, kdo ho milostivě obdaroval virtuálním kolečkem, jen doufal, že on na oplátku ocení zase jeho. Pokud Matěj věděl, na Facebooku to takhle dělají miliony zoufalců.

Stáhl si návod a po večerech ho studoval. Zkoušel podle něj, co všechno aparát umí. Nebylo toho málo a Matěj spoustě funkcí ani nerozuměl. Koupil si program na úpravu fotek. Koupil si z druhé ruky stativ z lehkých kompozit, co se dá strčit do batohu. Vzal nikon do terénu, ale nebyl si jistý, co vlastně chce zachytit. Strávil den bloumáním po Praze, obrázků napráskal skoro stovku, samozřejmě na RAW, ne na JPEG, jak doporučovali radilové na netu, protože JPEG dělá mizernou kompresi. O co při kompresi přesně jde, to nevěděl. Další víkend si opět udělal fotografický výlet, tentokrát do Prokopského údolí. Obrázky, které pořídil, mu nic neříkaly. Nejlepší byl z nedělního podvečera. Chtěl si vyfotografovat skalku nad motolským hřbitovem, ale do záběru mu vjela tramvaj. Červenavá šmouha v popředí, v pozadí tmavé náhrobky a kříže. Dlouhý i krátký čas zároveň.

A čas ubíhal. Každý den si připomínal, že fotografuje pro sebe, ne pro jiné. Ale bylo to těžké. Portály jako Blickperson tu jsou na předvádění. On sám si musel přiznat, že také touží po publiku. Nechtěl s nikým o svých fotkách diskutovat a kritiku nesnášel, i když často ex post uznal, že kritik má v něčem pravdu. Matěj však potřeboval publikum ohromovat, obdarovávat krásou, kterou sám objevil a ulovil.

Když fotil večerní hosty v nuselské kavárně Olymp, pochopil konečně, co je hloubka ostrosti a jak s ní pracovat.

Objednal si lungo. Vytáhl z brašny knihu záběrů kameramana Roberta Burkse. Zalistroval jí a dlouho si prohlížel momentku z filmu *Vertigo*: Kim Novak tu v černo-zelené róbě vstává od stolu, obklopená rudou textilní tapetou sálu restaurace Ernie's.

Zde to bylo o poznání obyčejnější, ale to mu nijak nevadilo. Světla tu bylo tak akorát, aby nemusel přisvěcovat, a skoro všechny stolky byly obsazené.

Zavřel knihu a nikon postavil na ni. Přepnul vidění na displej – s foťákem u oka by se mezi hosty necítil dobře, nechtěl nikoho obtěžovat. Předstíral, že si na displeji prohlíží, co nafotil, a přitom se na focení teprve připravil. Dal pětadesátkové sklo a spatřil malý detail: pornograficky vyčňelý nos ženy důvěrně rozmlouvající s jinou ženou. Zatímco vše za nimi bylo rozmlžené, tyhle dvě hlavy viděl zezadu a z poloprofilu, jen občas z profilu. Špičatý nos se jednou dotkl nastaveného ucha, jako by to byl ptačí zobák zkoumající kůru stromu. Ženy se zasmály, hlavy mezi rameny, a obě se napily vína. Byl si jistý, že mluví o nějakém muži, ta nosatá s ním má poměr. Zaměřil se na její levou ruku, počkal si, až ji žena příhodně nastaví, a pak si vyfotil prsty. Prsteník byl holý, nebyla na něm ani žádná otláčenina nebo světlejší proužek po prstýnku. Takže to nebude nevěra. Nasadil objektiv padesátku a uviděl jím střed pojímaného světa, rámeček vríznutý do vlastního oka, pozorujícího dvě docela hezké, vcelku obyčejné ženy přibližně v jeho věku. Na stolku, který byl před nimi, ale z jeho pohledu až za jejich postavami, ležel mobilní telefon. Dlouhé sklo zaměřené na tváře žen ho vidělo jen jako tmavou placku, ale padesátka, která z obou postav a jejich bližšího okolí udělala jednu plochu, kde je třeba jasně zarámovat předmět fotografova zájmu, ukázala, že mobil leží tváří dolů. Po chvíli se to

potvrdilo. Přístroj zřejmě zavibroval, žádná melodie nebyla slyšet. Nosatá žena ho zvedla, otočila a opatrně vrátila na desku stolku, opět displejem dolů. Někdo jí volá a ona ho trápí. Pak nasadil na tělo aparátu kraťas a spatřil scénu trochu podobnou malbám Georga Grosze nebo Milady Marešové: kavárenská scéna s běžnými lidmi, většinou mladými. Málokdo si tu povídal, dva mladíci s pečlivě zastřiženými starosvětskými vousy civěli do notebooků. Každý na opačném konci místnosti, ale podobní si jako bratři, dokonce se stejným poloprázdným püllitrem piva před sebou. Vzal je, jak byli, a tenhle obrázek byl z celého večera nakonec nejlepší.

Když se o tom pak při obědě v kantýně bavil s kolegou, který mu krátké sklo prodal, ten si povzdechl, že mu závidí jeho nevyhořelost.

CVAK

Týden po schůzce zavolal Věře a zcela po pravdě oznámil, že ve Stellaru se žádná kloudná praxe nerýsuje. Ta pravda nebyla objektivní, ale subjektivní. On sám to tak viděl, ostatně už to řekl, když za ním byla. Na druhou stranu mohl učinit víc, třeba vymyslet pro ni místo neplacené stážistky a vzít si nad ní dohled, šéf by proti tomu nejspíš nic neměl, jenom by si neodpustil nějakou tu poznámku o něm a mladé holce v jeho kanceláři. Matěj však o praktikantku nestál. Šlo mu o to ji fotografovat, tohle byl jeho zájem a pomalu i posedlost. Věra se mu líbí a on už má řadu nápadů na to, jak ji fotit, všechno ostatní jsou jen možnosti vývoje jejich potenciálního vztahu a je pouze na něm, aby se jim vyhnul. Věra se musí stát objektem jeho objektivu a zůstat jím co nejdéle – dokud se jeden z nich nevyčerpá.

Když o tom po letech přemýšlel, pociťoval stud. Hned na počátku nechal zvítězit nelidskost nad lidskostí, ambici nad přiroze-

ností. To, čeho se na něm Věra později dopustila, pouze vyplynulo z tohoto počátečního zádrhelu.

Když měl teď její hlas u ucha, málem ji požádal, aby mu pózovala před aparátem. Neudělal to. Lepší bude ještě pár dní počkat, až ji přejde rozmrzelost z toho, že jí nezařídil praxi ve Stellaru. Ale předběhla ho: zeptala se, jestli jí ještě pořád chce fotit, nebo už má lepší, opravdovou modelku. Odpověděl, že modelk není nikdy dost, že s ní už ani nepočítal, ale možná by o tom zas pouvažovat mohl. Rychle dodala, že pokud tedy ano, jestli by za to nemohla dostat nějaké peníze; po půlroce jí skončila brigáda v reklamačním oddělení zásilkového obchodu na Praze 9. Doufala, že si místo podrží aspoň do konce semestru.

Platit jí za to, že se od něj nechá fotit, Matěje zaskočilo, možná se ho to i trochu dotklo. Přednesl jí, co o tom věděl: když fotograf fotí nahotu nebo porno, které chce dál prodat, pak holce zaplatí. Ale pokud se chce nechat fotit slečna, jde to z jejího zájmu, takže dostane jenom fotografie a oba je mohou využít pro své portfolio. Dříve by na tom fotograf prodělal, protože by zaplatil film a papíry, vývojku a ustalovač, a ztratil by s výrobou obrázků hodiny ve fotokomoře. Dnes tyto náklady a ztráta času odpadají, ale zase je mnohem větší konkurence.

Nevěděla, co na takové vysvětlení říct. Nebyla si ani jistá, jestli to znamená, že jí Matěj nic nezaplatí, a bylo jí trapné se na to zeptat. Možná mu měla chuť sdělit, že pokud z focení žádné peníze pro ni nekoukají, tak tedy sbohem. Možná měla chuť i dodat, že když jí zaplatí, může ji fotit nahou. Ale styděla se – a taky se bála odmítnutí.

Matěj ještě chvíli nechal mezi telefony viset ticho a navrhl příští úterý. O penězích se nezmínil, ať to zůstane otevřené, jen sdělil svou adresu a poprosil ji, ať přijde ve svém nejlepším oblečení a citlivě namalovaná.

Zeptala se, co to je citlivě, a on řekl, že střídě, normálně, ale hezky a výrazně.

Zoufale se zasmála: co si má z toho vzít?

Omluvil se, že má práci (což byla pravda), a ukončil hovor. Práce však po zbytek dne nebyl schopen. Myslel na ni. Na všechny barevné fotografie s touhle holkou.

Přišly překvapivé březnové mrazy a všude ležel sotva centimetrový poprašek ledového sněhu. Když se Matěj ráno podíval z okna, nechal se inspirovat: zůstane s modelkou doma, kde vytvoří iluzi zimní pastorály. Jel koupit nějakou vhodnou fotografickou tapetu, zasněženou krajinu měli v několika variantách. Vybral tu nejstřízlivější, přikoupil lepidlo a vrátil se domů vytapetovat si zeď. Za oknem pozdně zimní ospalost, uvnitř krásná umělá krajina a přisvícení z boku. Teď ještě aby Věra opravdu dorazila.

Obloha byla odpoledne zatažená, ale pořád vysoká. Dobré světlo k portrétu. Přesně v půl třetí někdo zazvonil.

„Vezmeme to na padesátku, všechno,“ oznámil jí už ve dveřích. I toto rozhodnutí udělal předem, aby pak působil sebejistě a jako že ví, co má dělat. Ale když na ni teď vybalil informaci o zvoleném objektivu, ještě než se stačila zout, vyhrkla zmateně: „Jakou padesátku?“

„Expozici kromě clony raději nechám na aparátu,“ pokračoval při vědomí, že takhle klopotný začátek prvního focení nevěstí nic dobrého. Možná je ten photoshoot poslední. Jazykem si napsal na patro nad horními zuby: VOLE! Pak se mu podařilo jakž takž se usmát. „Abych se mohl soustředit jenom na tebe.“

Rozepla si botu, ale s prsty na zipu zaváhala, jako by ho chtěla zase zatáhnout. „Boty si nech. Budeš se fotit v lese.“

Nechala si od něj pomoci z černé bundy, kterou už znal. Chudá modelka. Jestli si ještě před chvílíčkou nadával, teď se mohl pochválit; nemusí s ní ven.

„Čaj? Černej?“

„To bych ráda, je tam strašná zima.“

„Jenom dva pod nulou.“

„Pocitovejch mínus deset.“

„Máš krásně červený tváře.“

„Krásně?“ zhržila se. „Kde se můžu přepudrovat?“

Jen ji hned ze začátku nepřechválit. Hned orámovat obrázek.

„Nech to bejt, prosím tě. Potřebuju, aby ti to vydrželo přesně takhle. Takže jdeme na to. Tudy. Tady tě vyfotím.“

Zavedl ji do obývacího pokoje, který působil poněkud prázdně a studeně; koneckonců byl jen obrazem jeho duše a tvůrčích schopností, jak Matěj sám sebe často hodnotil. Stěnu zdobila reprodukováná fotografie, perfektně přilepená. V rohu stál křeslo s rozřazeným lemem a válela se tam i zbylá rulička tapety.

„Nesvlíkej se,“ zastavil Matěj Věru, která si už rozepnula svetr. „Hybaj do břízek,“ ukázal na tapetu.

„Bez bundy?“

„Slušel by ti kožíšek, ale kde bych ho vzal? Ty nic takovýho doma nemáš?“

„Kožíšek? To teda nemám,“ zamračila se. „A domů bych teď pro něj stejně nejela.“

„Tak budeš ve svetru. Zapni si jen tři spodní knoflíky, akorát pod prsa. Tam to nech rozhalený.“

Prohlížela si břízy a holá křoviska, dva zasněžené pařezy, hnědé listy od podzimu tam, kde sníh už roztál. Pomalu si svetr dopnula, až kam chtěl. „To jsme mohli sjet vlakem do Berouna a jít přes les na Karlštejn. Mohls to nafotit po cestě.“

„Ale neměl bych tam ty podmínky, co jsem si tady připravil,“ namítl Matěj a pak dodal: „Taky je to trochu brzo, ne? Jezdit spolu na výlety.“

Krátce na něj pohlédla, jako by se chtěla zeptat, jak to myslí.

Nezeptala se a on k tomu taky nic neřekl. Podal jí čaj, který měl uvařený předem, a díval se, jak vděčně objímá hrnek. Schválně měl dnes v bytě chladno a teď ještě pootevřel okno. Věra ustoupila před závanem studeného vzduchu a zakopla o stativ. Ten se zakymácel, oba k němu přiskočili, aby zachytili fotoaparát, a jeho prsty narazily do jejích. Bylo to zbytečné, stativ byl rozkročený dost.

„Promiň,“ řekl, když viděl, jak Věra třepe rukou. Bolelo ji to.

„Ty promiň, jsem nešika. Než mě nafotíš, budeš z toho tady mít kůlničku na dříví.“

„Tak radši začneme.“

Ukázal na tapetu a Věra se před ni postavila. Požádal ji, aby šla blíž k němu, na zasněženém lese nemá být její stín. Posunul lampu. Synchronizované světlo neměl a blesk použít nechťel. Zkontroloval objektiv, podíval se do hledáčku a zaostřil. Pak aparát sundal ze stativu a klekl si na jedno koleno, aby se její postava nedeformovala. Teď byl objektiv ve správné výšce. Nastavil clonu, aparát si spočítal čas a zvýšil citlivost čipu. Věra byla i nebyla v lese, skoro stejně ostrá jako ztichlé stromy v popředí i vzdálené houštiny a sněhem napůl pokrytý úvoz vinoucí se pravou částí výjevu.

Počkal, až mrkne, a zmáčkkl. Pak znova a ještě. Požádal ji, ať natočí tvář víc k oknu, aby chytala lépe denní světlo, kterého nebylo moc. Stojíš tam jako ten pařez, co máš za zádama, řekl jí v duchu, ale nahlas ji jen vyzval, aby teď nemrkala a udržela jas v očích, ale nesmí je mít strnulé. Poslechla a vydržela dlouho, pak rychle zamrkala. Natočil ji na druhou stranu a do profilu, aby jí světlo zvenčí šlo do vlasů a tvář jí tlumeně osvětlovala lampa, přes kterou přehodil utěrku.

Fotografie na displeji mu odhalila zvláštní efekt, který si při mačkání spoušti neuvědomil – nálada vlevo, tedy před Věrou a v její tváři a potemnělém oku, byla večerní, zatímco vpravo za vlasy byl v tapetovém lese ještě den.

Pak ji pootočil, aby k němu ve stejném světle stála čelem, a poodstoupil. Tvářila se nešťastně a ztuhle. „Musíš se na mě tak dívat?“

„Jak?“

„Přísně. Nespokojeně.“

„Nemůžeš se trochu uvolnit? Jsi napjatá. Když jsem byl na kurzu, dal nám fotograf čaj s rumem. Rum tady mám, chceš?“

„Tak jo.“

Přinesl z kuchyně rum a z koupelny zrcadlo. Rum jí přilil do čaje a zrcadlo opřel o stativ. „Vidíš se?“

„Jo, jenom to trošku víc postav. Tak.“

„Lepší?“

„Spíš horší.“

„Tak kam to mám natočit? Doprava?“

„Ne, já se tam vidím. Akorát se nechci vidět.“

„Dopij to a dívej se.“

Usrkávala čaj a prohlížela si svůj odraz v zrcadle. „Takhle mi ten napůl rozepnutej svetr dělá moc velký prsa.“

„Velký? Ani náhodou.“

„Tak dík za kompliment.“

„Jsou akorát. Můžeme?“

Odložila hrnek a stoupla si před tapetu. Opět jí zčervenaly tváře.

„Jak si mám dát ruce?“

„Jak chceš.“

Založila si je na prsou a on ji vyfotil dřív, než se stačila připravit. Objala si dlaněmi paže a vzal ji znovu.

„Musíš mi říct. Nestačila jsem se tvářit.“

„Právě že se nemáš tvářit. Teď dej ruce za záda a vypni prsa.“

„To bude nepřirozený.“

„No právě. Dej ruce tak, jako bys je měla za zády svázaný.“ Zavrtěla hlavou, ale poslechla ho. Vyfotil ji a pak k ní přešel. „Nech je tam.“

Zkoumavě si ji prohlížel, jemně jí natočil bradu, aby obličej lapil víc denního světla, a zvedl ruce, jako by ji chtěl obejmout.

„Teď bude co?“ zasmála se nervózně.

„Nehejbej se.“ Sáhł jí za hlavu, rozevřel klips a rozpustil jí vlasy. Spadly přes uši, zakryly je a schovaly i spánky a vnější část lícních kostí. Obličej se zúžil. Dívala se na něj škvírou mezi vlasy.

Vyfotil ji. Řekl, ať dá jednu ruku podél těla a druhou si ji za zády chytí za loket. Pak ať strčí obě do kapes. Ať si vlasy rozcuchá a ruce nechá v nich.

Tu a tam se podívala do zrcadla a její ztuhlost byla pryč.

„Líbíš se sama sobě?“ zeptal se.

„Už trochu jo.“ Znova se začervenala. „Je mi horko.“

„Sundej si svetr.“

„Ale blůzku si můžu nechat.“

„Musíš.“

Odnesla svetr do předsíně a přinesla si z bundy pomádu na rty. Byla barvicí, v podstatě rtěnka. Mohla by být ještě rudější a křiklavější, řekl si Matěj, ale i tenhle nepřilíš výrazný odstín růžové bohatě stačí jako kontrast vůči zimnímu lesu, který taky není jen bílý.

Vyfotografoval ji toho odpoledne ještě mnohokrát. ISO šlo nahoru. Venku se udělala tma. Bílá blůzka zářila ve světle lampy, pleť byla jen o pár odstínů tmavší. Matěj chtěl, aby si rozepla dva knoflíčky, ale ani o jeden víc. Rozevřená látka odhalila hrud' jemně se lesknoucí potem a zapínání bílé podprsenky. Překvapilo ho, že je vepředu,

trochu se ve výstřihu třpytilo, ale na fotografii to vypadalo dobře. Jako by modelka měla mezi naducanými ňadry drahokam.

Pozval ji za aparát a tuhle poslední fotku jí na displeji ukázal. Odvrátila se. Prý je to výborná absurdita, ale ona se stydí takhle ukazovat. Namítl, že jiné holky se ukazují mnohem víc, a nestydí se ani trochu. Zeptal se, proč jí to připadá absurdní.

„Protože jsem takhle napůl svlečená v zimním lese.“

„Bud' ráda, že jsem tě netáhl na ten Karlštejn. Pošlu ti to na mail. Můžeš to používat jenom s mým svolením, jinak jsou přesuny obrázků zablokovaný.“

„Nevím, kam bych to asi tak posílala. Leda mámě.“ Podívala se do zrcadla a dodala: „Ale ta by mi rozmlouvala, aby se to někde zveřejnilo, když mám prsa skoro venku.“

„Tisíce holek se před foťákem klidně svlíknou.“

„Jo, to jsi říkal. Nepatřím k nim.“

„Jestli chceš, tak tyhle rozepnutý fotky vymažu. Chceš?“

Pokrčila rameny. „Nebyla by to škoda?“

„Byla.“

„Tak je nemaž.“

„Tak si nestěžuj.“

Dopnula si blůzku a stáhla vlasy. Připadalo jí, že ji Matěj mistruje a za něco se na ni zlobí. Už posledně u něj v práci byl divně chladný, úplně jiný než tenkrát na ulici. Možná se v něm spletla. Neměla sem chodit.

Fotografoval ji u okna ve zbývajícím světle – dívala se na něj ze stínu svých vlasů a znova se do ní začala dávat zima. Do zrcadla se raději už nepodívala – viděla by se teď jako bledá, přemalovaná, jinak ničím nezajímavá holka, co by mohla být o pár centimetrů vyšší – s tím nic neudělá – a o pár kilo lehčí. S tím by se něco dělat dalo.

Jako by jí četl myšlenky, otázal se: „Dokázalas bys trošku zhubnout?“

„Myslela jsem, že se ti líbím. Jako modelka.“

„Aparát to bere trochu jinak. Dvěma očima tě vidím trojrozměrně, působíš kompaktně a úhledně, a jak už jsem říkal, vzácně mladě, s očima jako talíře. Tenhle typ se líbí po celém světě.“

„Takže mám štěstí.“

„Jenomže aparát – foťák – tě vidí jen jedním okem a dvourozměrně. Je mnohem náročnější a přísnější. Pokud máš nadváhu, odhalí ji. Koukni.“

Přiblížil na displeji detail tváře. „Proboha,“ vydechla. „Vždyť já tam mám dvě brady. Smaž to.“

„Jak chceš. Ten faldík by zmizel, kdybys měla o tři kila míň.“

„To musím. Pak mě budeš fotit znova?“

„Chtěl bych. Možná už to půjde i venku. Máš na sebe něco jinýho než tu bundu?“

„Ne, a žádnéj kožíšek si kupovat nebudu.“

„Snad bude hezky. Pro dnešek končíme.“ Doprovodil ji do před síně, pomohl do svetru a bundy. „Bylas tady asi dvě hodiny. Kolik čekáš, že ti dám?“

„Fakt mi to zaplatíš? Ani jsem s tím nepočítala.“

Podal jí tisícovku, ona si ji po chvíli váhání vzala a Matěj za ní zavřel dveře.

Peníze se jí hodily a jemu se hodilo jí je dát. Postavil tak mezi ně plot, jehož oky se dá fotografovat. A ona bude mít motivaci.

Nevěděl, že by příště souhlasila s focením i zadarmo. Když byla v polovině schodů, otočila se, že mu půjde tisícovku vrátit. Došla až ke dveřím, postála tam, ale nakonec nezazvonila.

Matěj už přehrával fotografie do notebooku a úzký výběr pak v noci zavěsil na Blickperson. Šel spát v půl třetí a budíka si nařídil na osmou.

CVAK

Fotografie Věry Barvířové měly na Blickpersonu úspěch. Nejvíce ta „podprsenková“ (jak ostatně čekal), která získala dvacet devět pochvalných koleček a taky čtyři pozitivní komentáře. Matěj si jich svými staršími snímky vydobyl nanejvýš devět, a to jen dvakrát: jednou za svůj právě uklizený pracovní stůl ve Stellaru, na němž před klávesnicí mezi složkami, papíry, propiskami a zvýrazňovači leží lovecký nůž; na monitoru počítače je pak jeho vlastní fotografie téhož nože, ležícího v trávě mezi sedmikráskami a krůpějemi rosy. Podruhé byl takhle odměněn za rozsvícenou lampu se zeleným stínítkem, kterou vyfotil přes výkladní skříň starožitnictví. Ale příznivých komentářů, i když byly jen čtyři, se mu teď dostalo poprvé. Dlužno dodat, že se týkaly modelky, nikoli snímku samotného, a jeden byl lehce oplzlý. I tak mu to zvedlo náladu a ta mu nějakou dobu vydržela.

Odešel do práce, nadopoval se likérovými bonbóny, kterých měl v šuplíku vždycky zásobu, a zapil je dvojitou kávou. A jako už párkrát předtím i nyní dostal nápad na řešení situace s problémovým klientem, jímž byl tentokrát samotný Stellar.

Matěje to napadlo, když procházel výsledky práce pro Celočeský důl. Tato akciová společnost prostřednictvím svého vlastního PR oddělení i najatého Stellaru vystupovala jako svědomitý ochránce životního prostředí a samozřejmě, důkladné rekultivace krajiny po ukončení těžby. Začala s tím s příchodem Strany zelených do vlády před dlouhými lety, a trochu polevila, když tato strana z dalších vlád zmizela a sotva to dotáhla na pár lavic parlamentní opozice. I tak si Celočeský důl, na němž ochránci přírody jinak nenechali nit suchou, udržel v pravicově liberálních médiích pověst společnosti, která sice drancuje krajinu, ale aspoň je ochotná to přiznat a pracovat na tom, aby na místě jejích jam a kráterů

byla za dvacet let zeleň plná spokojené zvěře a spokojených ryb a spokojených ptáků a spokojených turistů.

PR agentura Stellar Brusque stála za těmito mediálními konstrukcemi jen částečně, vědomá si skutečnosti, že ne všichni příslušníci národa se dají zpracovat tímto způsobem. Proto při propagaci Celočeského dolu raději zdůrazňovala ekonomické výsledky a hory peněz odevzdaných na daních, jež byly vždy úctyhodné, zatímco vynášení levicových hodnot, jako je zaměstnanost horníků a obnovování vygumované krajiny, přenechávala těžařům a jejich propagačním oddělením.

Matěj, nabuzený aplausem za Věřiny portréty na Blickpersonu, na poradě prolomil své obvyklé pozorné mlčení a navrhl, ať se podnik pro jednu poučí u klienta. Jako příklad použil právě Celočeský důl – stejně jako oni i Stellar by měl představit veřejnosti svůj vlastní zelený program. Pokud je ministerstvo životního prostředí neviditelnou služkou ministerstva financí, ať se ekologie, která se tu válí v prachu, chopí pracující liberálové a vyfouknou levicovým politikům i aktivistům část agendy. Budou vypadat už ne jako „korporátní kokoti“ (tenhle termín se s jakousi masochistickou ironií používal mezi kreativci Stellaru každodenně), ale jako uvědomělí hrdinové, bránící přírodu z kancelářů a open-spaceů. Ale ve skutečnosti to budou dělat hlavně pro sebe. Matěj dodal, že jim to chytří novináři sice nezbaští, ale Stellaru to podle jeho mínění přivede nové klienty.

Poslouchal diskusi kolegů a šéfů jen napůl. Věděl, že je to docela dobrý nápad. Všichni na sebe i na druhé vědí všechno, a co nevědí, to se snaží dozvědět stůj co stůj. Stellar se zelenou politikou vyrukuje otevřeně, a bude jen dobře, když je konkurence napodobí. Oni budou první – jako vždycky jednička na trhu idejí, z nichž

některé se mohou zdát slabomyslné, ale to neznamená, že nebudou fungovat.

Ještě téhož dne bylo rozhodnuto, že Stellar ve spolupráci s Českými lesy zajistí plošnou výsadbu semenáčků na Děčínsku a Českolipsku, tedy v mikroregionech obzvláště poničených hurikánem Úrínos, který v loňském roce tak fatálně řádil především na severu Čech. Na vybraných severočeských holínách určených k zalesnění vyrostou stromky, jež budou opatřeny biologicky rozložitelnou visačkou Stellar Brusque. Vše bude natáčeno a zveřejňováno. Důraz bude kladen na zóny, kudy procházejí značené stezky. Až se stráně zazelenají, Stellar přes spřízněné organizace výrazně přispěje do rozpočtu Klubu českých turistů, aby se počet značených cest v daných oblastech zdvojnásobil.

Pomalá dlouhodobá kampaň, na níž vydělají všichni. Matěj pro ni vymyslel interní heslo, které se šéfovi líbilo, ovšem zveřejňovat se samozřejmě nikde nebude: „Když jdeš bos, nikoho nepřekvapí, že máš špinavé nohy.“ Že byly špinavé už před sundáním bot, nikdo neřeší.

CVAK

Barva ho inspirovala k dalšímu fotografování. Přispěla k tomu i roční doba a limetkové slunce, jež při každodenní lopotě opalování okrajů mraků umělo pěkně zaštípat do očí.

V Holešovicích, kousek od Milady Horákové, jeho oblíbené ulice, kde je vředycky co pozorovat a někdy i fotit, koupil v zastrčeném obchodě se střížním zbožím dvě pěkné zbytkové látky, hutně tkané a sytě přebarvené. Nechal z nich udělat dva závěsy dvakrát dva metry, jen ať se pěkně nařasí. Prodavačka ho upozornila, že takovéto závěsy by měly být až k zemi; objednaná délka, navíc

s lemem, nemůže stačit. Odpověděl, že to nechce věšet v obýváku, ale v altánu.

Což byla pravda. V Braníku v kopci žili příbuzní z matčiny strany. Už dávno se s nimi neviděl, ale strýcovo číslo měl pořád v telefonu, a tak mu zavolał a zeptal se, jestli by si do zahradního altánku, kde si jako kluk několikrát hrál s bratrancem a sestřenicí, mohl přivést modelku a vyfotografovat si ji tam. Pokud ten altánek ještě stojí.

Strýc proti tomu nic neměl, domluvili se, že nechá otevřenou branku a on se slečnou mužou přijít kdykoli. Matěj se ještě poptal na rodinu, jak se mají a tak. Strýc věděl, že to synovce nezajímá, ostatně by se po smrti matky Matěj ozval dřív, ale oba ještě chvíli vedli zdvořilou příbuzenskou řeč.

Když pak zavolał Věře, dočkal se výčitky, kterou si strýc nechal pro sebe: „Proč ses neozval dřív?“

Měli se vidět za tři týdny, ale od focení u Matěje doma uběhlo týdnů pět. „Moc práce. Můžeš přijít do Braníka? K příbuzným na zahradu. Na hodinku.“ Udal adresu. „A vezmi si na sebe ten zelenej svetr, cos měla u mě v práci.“

V pátek odpoledne bylo téměř takové počasí, jaké slibovala předpověď a jaké si přál. Slunečno, ale ne moc. Občasný oblak. Přiměřeně teplo, aby modelka vydržela chvíli stát i bez svrchníku.

Rozvěsil závěsy do dvou z prázdných oken osmibokého altánku, z něhož oprýskával modrý nátěr. Když si tu kdysi hrál, byl altánek podobně omšelý, ale zelený. Po vnitřním obvodu byla upevněna lavička.

Na to, aby se závěsy nějak dramaticky vzdouvaly, byly příliš těžké a vítr vrtkavý, ale chvílemi se látka alespoň pohnula.

Věra mu poslala esemesku, že je na místě, a on pro ni po svažitě zahradě přišel k brance.

Byla hubenější, i když ne natolik, jak si představoval. Raději nic neřekl. Cestou nahoru k altánku o tom spustila sama: za tři týdny zhubla požadovaná tři kila, ale žádné focení se nekonalo, takže za dalších čtrnáct dnů zase kilo a půl nabrala. Říkala to s trpkým úsměvem, a když se tomu zasmál, zachmuřila se. Slíbil jí, že dneska to proběhne rychle a on na ni bude hodný. Poděkovala mu očima. Poté ji překvapil, když jí ukázal barevné závěsy, před nimiž má stát, a kusy oblečení, jež pro ni přinesl – dokonce i nějakou bižuterii.

Postavil ji do altánu tak, aby světlo šlo především mezi závěsy: červený měl geometrický vzor a zelený byl posetý bílými květy. Dívka ve svém zeleném svetru stála v polostínu před červeným. Aby se tvář neutápěla v šeru, přichytil na stativ velkou bílou čtvrtku, kterou si přinesl společně s kusem alobalu.

Podal jí náušnice, jež vypadaly jako zmenšeniny měděných kadidelnic, a díval se, jak si sundává své říční perličky a připíná si tyto. Řekla, že je fetišista. Neodpověděl. Neskrýval, že z ní nemůže spustit oči. Aby náušnice byly vidět, rozpuštěné vlasy jí částečně zastrčil za uši, částečně je nechal splývat. Po levém uchu ji při tom snad náhodou pohladil bříškem prostředníku.

„Budu fotit nejdřív na střední objektiv, potom na delší. Zelená barva ti sluší. Tenhle a ten šedej svetr jsou to nejlepší, co máš?“

Tyhle otázky už znala. „Asi ano. Všechno ostatní je strašně opraný.“

Fotografoval. „Věci, co jsem ti přinesl, si můžeš nechat.“

„Nesmysl. Přece mi nebudeš kupovat šaty a náušnice.“

„Je to za účelem focení, dneska to nebudeš mít na sobě naposled.“

„Tak si to koupím sama. Nebo vypůjčím. Přece na mně nebudeš tratit.“

„Ty na mně taky ne, ale když si občas vypůjčíš něco hezkýho, nebudu proti. Letní šaty, třeba.“

„Na ty je ještě brzo.“

„Myslím, až se oteplí.“

„Kolikrát mě teda chceš ještě fotit?“

„Dokud nebudu spokojenej.“

„Takže nejsi.“

„Špatně jsem odpověděl. Chtěl jsem říct: Dokud mě budeš inspirovat.“

„Mně se ty fotky z posledka zdály krásný.“

„Mně ne. Můžeš se natočit? Aby ti slunce lízalo obličej. Tak. Teď zkusíme pětasošmdesátku. Budeš míň vetkaná do závěsů, víc z nich vystoupíš. Ale musím jít od tebe dál.“

Vyšel z altánku a postavil se tak, aby mu sluneční paprsky neoslňovaly objektiv. V tmavém prostředí zasvítíl bledý obličej, krk a kulatý výstřih nad zeleným svetrem.

Že byly oči na víčkách obtažené zeleně, byl bonus, hold její intuici, nic takového po ní nechtěl a ani by nevěděl, že mu to bude hrát do karet, ale hrálo. Řasy černé a podmalování očí černá nedokončená linka zevnitř ven, rty okořeněné hnědavou rudkou, ke vši té zeleni kontrastně upomínající na podzemní pole.

Pochválil ji za to a mělo to kýžený účinek: uvolnila se. Poté ji požádal, ať se převlékne do červeného trička s dvěma černými vodorovnými proužky a ať si odstraní tu rtěnku. Otočil se. Z ulice do altánku nebylo skrz závěsy vidět, ale teď, když si prohlížel strýcův dům a pak ho vyfotografoval, povšiml si, že se za oknem v přízemí nadzvedla záclona. Převlékání tedy sleduje někdo z příbuzných. To mu sice nebylo příjemné, ale nevěděl, co s tím má dělat. Měl na to myslet dřív.

Ohlédl se, Věra měla na sobě nové červené tričko.

„Úžasný,“ řekla. „Velikost jsi trefil přesně, i když přes prsa mi to je trochu těsný.“

„To je dobře.“ Vyfotil ji před závěsy i venku před altánkem.

„Cedulku jsem tam nechala, abys to pak mohl jít vrátit. Mám ji strčenou vzadu za krkem.“

„Je to dárek, tak si to nech. Jinak to hodím do popelnice.“

Chtěla něco odpovědět, ale moc dlouho hledala slova, a když zvedl aparát a vyfotografoval ji takhle napěněnou, zvedla ruku a ukázala na něj prstem. Vzal ji znovu a pak ještě. Zaostril na obličej, prsty nechal rozmazané a potom to obrátil, ale ona už rezignovaně ruku svésila. „Vyděrači. Prej že na mě budeš hodnej.“

„Rychle se našveš, rychle tě to přejde. To mám rád.“ Vybálil z igelitu žlutý svetr. „Teď si oblékni tohle. Ale ne přes tričko. Můžeš? A sundej si podprsenku. Budu ti dělat zástěnu.“

Z domu vyšla teta a zamířila k nim po betonových schůdcích porostlých mechem. Byla šedivější než na pohřbu švagrové, ale pořád štíhlá, jak si ji pamatoval. V obličejí jí přibyly vrásky a věk byl nejvíc vidět na vyhublém krku.

Vyfotil ji a ona si dala dlaň právě před ten krk.

Potřásl si rukou, objali se, Matěj představil Věru. Ujistil se, že strýček manželce o fotografování řekl. Přisvědčila, že ano, ale pak mu vytkla, že se tak dlouho neozval, a napůl v žertu vynadala, že tady slečnu nechává převlékat se všem na očích, a tak musela zasáhnout. Pozvala ji do domu, aby se převlékla v koupelně, a Věra ji následovala se svetrem v ruce.

„Potom se oba stavíte na čaj, doufám?“ prohodila přes rameno k Matějovi.

Odmítnout nemohl.

Dívka vyšla z domu s pažemi přes prsa a takto sestoupila po schodech až k Matějovi. Otočil si ji, jestli za krkem opět nemá

papírovou cenovku, ale neměla. „To jsem se mohla převlíknout tady,“ postěžovala si, „vyšlo by to nastejno.“ Svěsila ruce a spojila si je před břichem. Okamžitě ji vyfotografoval. „Kdopak říkal, že mě nebude fotit nahou?“

Žlutou bavlnu tvarovala kulatá ěadra s jasně viditelnými vy-pointovanými tmavšími středy.

„Zima, co?“ zasmál se Matěj a ukázal na ně. Když se k němu otočila zády a začala si přes žlutý svetr oblékat svůj zelený, omlouval se: prý si uvědomuje, že spolu husy nepásli, ale bere ji jako kamarádku, tak ať mu ty řeči odpustí.

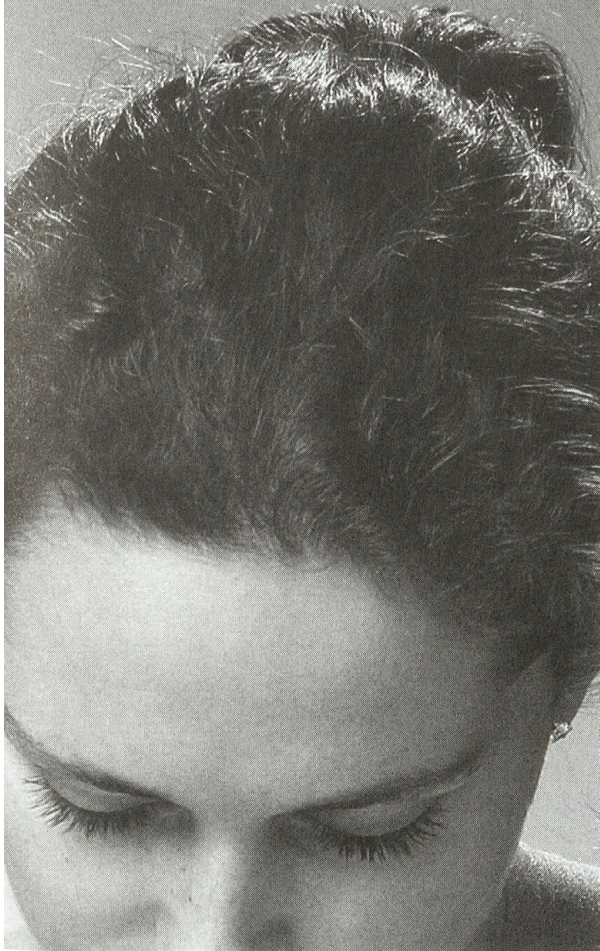
Po chvíli chlácholení a přemlouvání si dala říct na pár dalších snímků. Žlutých polonahých.

Ruce do vlasů. Rozpusť si je. Neschovávej se za lokty. Sepnout vlasy, ale jen vzadu. Máš hřeben? Učísni si to na ofinu před oko. Levou rukou si hraj s loknou, pravou si dej na hrud', ale volně, jako bys byla udivená a pobavená zároveň. Vláčně překvapená. Ale jo, jde to. Teď ruce dolů, prsty spojit před tělem. Natočit hlavu skoro do profilu a sklonit ji, pohledem na zem. Oči ještě níž, bradu vejš, nechci vidět podbradek. Tak. Teď pohled na mě. Naštvaná jsi nejhezčí. Fakt ti to říkají všichni? To chápu, že to nechceš slyšet, ale asi to bude pravda. Přisvítím si tě tím alobalem. Já vím, řeže to do očí. Vydrž. Bolí to, já vím, jenom to ještě vydrž. Pravou ruku za hlavu, levou na náušnici. Vyměň si je zase za ty perly. To je ono. Stejnou pózu jako předtím. Nech tam ty ruce. Brečíš. Tak tě přisvítím jen tím papírem. Lepší?

„Už mě moc pálej oči.“ Přestala pózovat a sedla si na lavičku. Podal jí papírový kapesník a ukázal poslední sérii obrázků na displeji.

„Vypadáš tam na sedmnáct.“

„Budeš v podezření, že svlíkáš a rozplakáváš nezletilý holky.“

„Můžu to zveřejnit?“

„Máma asi bude mít řeči.“

„Ale nemůže to zakázat.“

„Nechceš si s ní promluvit? Vysvětlit jí ten svůj uměleckej záměr, nebo jak se to říká.“

Souhlasil v případě, že by z toho Věra měla mít doma dusno. Doprovodil ji do domu, kde už čekala teta s čajem a svačinou. Ale když se Věra v koupelně převlékla, vymluvila se, že nezůstane, má už něco domluveno.

Matěj jí chtěl dát ve dveřích peníze, ale odmítla – jako honorář dnes přijme ty věci, co jí koupil.

Na ušních lalůčcích se jí opět houपालy nové náušnice.

Byla neodolatelná a on se dopustil chyby (za chybu či nebezpečnou náhodu považoval většinu neplánovaných věcí). Políbil ji na tvář. Překvapil ji tím, ale neuhnula, to až před potměšilým pohledem jeho tety.

Matěj byl unavený, všechno to soustředění na modelku ho stálo spoustu energie. Polibek si zpětně musel zdůvodnit: přátelské gesto, výraz díky za ochotu být v altánku taková, jakou ji mít chtěl.

Když odešla, vrátil se ke stolu. Do konverzace s tetou se mu nechtělo, musel jí několikrát opakovat, že ta dívka je jen modelka a že s ní nic nemá, čemuž teta nechtěla věřit, a když uvěřila, nemohla to pochopit. Vykládal jí o svém focení, ale to ji očividně moc nezajímalo.

Do hodiny byl z domu venku. Sundal z oken altánku barevné závěsy a odnesl si je. Zabalí ji do nich, napadlo ho. Jiné oblečení mít nebude. Její nahotu uvidí jen ony. Diváci budou ponecháni své představivosti.

CVAK

Fotografie zveřejněné na Blickpersonu mu v dalších dnech přivedly nové publikum. Získal ještě pár dalších „líbících“ koleček, počet zhlédnutí šel do stovek a přibyly i „sledovači“ zvědaví na každý jeho další post. Zpočátku zájem vděčně oplácel. Žlutý svetr zabodoval nejvíc, ale přibyly i přisproslé komentáře a on doufal, že si je Věra nepřečte.

Očekával však větší úspěch. Možná to je tím, vysvětloval si, že začíná být hezké jaro a lidi tráví u internetu méně času. Na druhou stranu věděl, že tahle hypotéza kulhá, protože jeho publikum – nebo spíš Věřino – tvořili většinou cizinci, Evropané a Angličané (pokud to není jedno a totéž, o čemž pochyboval), ale taky měl jednoho Japonce, tři Číňany, Laosana, Filipínce, pár Brazilců a Argentinců a slušnou hrst Američanů. Přes dvě stě sledovačů, číslo se spíše blížilo třem stovkám. Měl pocit, že je to málo. Ale co by taky jako amatér mohl chtít? Jeho obrázky jsou ojedinělé, má modelku, na niž se muži (a asi i ženy) rádi dívají, ale výsledek by mohl být výraznější. Tak výrazný jako u fotografů používajících při zpracování snímků efekty a filtry, což on odmítal. U něj jen světlo, barva, kompozice, nálada – a v počítači ořez fotky. Žádná retuš. K dokonalosti daleko, k upřímnosti blízko. Ale kdo je na jeho upřímnost zvědavý?

Jsou zvědaví na její prsa. Ne že by se tomu divil, ale s lascivními snímky musí šetřit. Podej čertovi prst...

Nato přišel útok z publika. Po několika dnech sčítání každého nového kulatého „líbí se“ a pochvalného komentáře – a že jich přibývalo pomalu – připojil poznámku kdosi s nickem „Chillibean“ z kanadského Montrealu. Na ikonce neměl portrét, jen stylizovaný obrázek fotoaparátu. Napsal, že Matěj modelku estetizuje, tedy vytváří její krásnou podobiznu, jež pravděpodobně neodpovídá skutečnému člověku, a přidal úvahu, že každý je krásný a zkrášlovat nepotřebuje a že filtry a retuše jsou berličky pro chudáky, kteří

si svou osamělost kompenzují tím, že jenom čekají na to, až je za jejich obrázky někdo z druhého konce světa elektronickou rukou popláca po rameni.

Matěj se naštvál o to víc, že s jeho osamělostí měl ten kanadský blbeček tak trochu pravdu. To ostatní bylo nestoudné. Odepsal, ať si Chillibeana opravdu pořádně prohlédne Blickperson i v jeho spodních patrech, kde se to hemží nejprimitivnějším amatérským pornem, zcela upřímným upatlaným sexem prováděným málo fotogenickými exhibicionisty. Tady to je podle kanadského panáčka autentické? A doplnil informaci, že on filtry nepoužívá, většinou ani retuše, a když, tak výjimečně. A ještě si rýpl: rád se podívá na Chillibeany vlastní kreace, ale nemůže na Blicku najít ani jednu, proto by ho zajímalo, zda je Chillibeana jen nic netvořící kritik, docela častá figurka ze světa literatury, píšící hanlivě o knihách, které měly být podle jeho názoru napsány jinak nebo raději neměly vzniknout vůbec. Pokud ovšem Chillibeana není ani tímto exemplářem člověka, pak je podle jeho mínění jen internetový troll.

Odpověď přišla brzy, jako by právě na tuto výzvu Chillibeana čekal – přesněji řečeno čekala. Byla to žena a na svou stránku na Blickpersonu, doposud prázdnou, zavěsila sérii fotografií nazvanou *Me*. Pokud se jí dalo věřit, nafotila tedy sama sebe.

Snímek jedna, černobílý: tmavovlasá žena přibližně v jeho věku sedí u kulatého stolku v kavárně, je opřená o lokty a v levé ruce má zapálenou cigaretu. V pravačce drží dálkovou spoušť aparátu, jímž se právě vyfotila. Nedívá se do objektivu, ale stranou, snad ke dveřím. Ústa má stažená do mezery, zrovna se chystá vyfouknout, ale kouř zatím není vidět. Žena vypadá zatrpkle, jako by v sobě držela frustraci, která se spolu s dýmem vydýchat nedá. Matěj si fotku pro sebe nazval tak, jak by ji nejspíš pojmenovala ona: „Co ty mi budeš povídat o životě?“

Snímek dva, barevný: Chillibean při práci, u svého stolu v jasně osvětleném openspaceu. Má na očích brýle, v nichž se odráží monitor počítače s nějakými tabulkami. Oči jsou vidět, jakoby zaujaté jejich studováním. Inteligentní soustředěná tvář moderní ženy. Přesto i tady je z obrázku cítit osamělost mezi ostatními zaměstnanci, kteří jsou v pozadí za hlavou vidět jen jako rozmazané skvrny. „Dělám, že pracuju, ale ve skutečnosti se fotím.“ Tenhle název by Chillibean určitě nepodepsala.

Snímek tři, černobílý: Chillibean v koupelně, se zplihlými vlasy a snědou kůží posetou kapkami vody, v odrazu zrcadla, jež bylo zamžené, ale ona ho právě otřela dlaní a tenhle moment vyfotila na dálkovou spoušť nebo časovač. Záda jí jsou vidět až po kříž, v zrcadle kostnatý hrudník a malá, téměř mužská prsa. V oblasti žaludku zhojená jizva. Oči jsou upřené do fotoaparátu, který je v zrcadle také částečně vidět. „Naturalismus, dobře. Ale proč to černobílé provedení?“

Ostatní obrázky v sérii ho nezaujaly. K těmto třem však anglicky připsal své názvy v podobě komentářů. Zatímco nad nimi seděl, získala Chillibean pár bílých koleček. Snímek s jizvou dostal i komentář: „Odvážné foto, silná žena.“

Matěj zvažoval, zda jí má pochválit alespoň snímek z kavárny, který se mu líbil nejvíc. Nakonec se k tomu neodhodlal. Ty komentáře si měl odpustit.

Chillibean na ně nereagovala. Její kritika se mu však vpálila do mysli a málem jí podlehl natolik, že ho ovlivnila. O to víc pak piloval vlastní styl.

Pozval Věru na focení, kde měla být zabalená do dvou barevných závěsů, před nimiž ji fotil v branickém altánku. Požádal ji, ať přijde nalíčená, ale vezme si s sebou odličovač.

Když přišla, vysvětlil jí, co má za lubem, a zeptal se, jestli by se svlékla do spodního prádla; nic nebude vidět, jen hlava a hrud' do poloviny nader, paže a nohy po stehna.

Řekla, že má podprsenku na ramínka – nebude to vadit?

Odpověděl, že by si ji mohla sundat – nebude jí to vadit?

Zavrtěla hlavou a on ji požádal, ať to tedy udělá hned, aby na kůži nebyly vidět otlaky. Odešel do kuchyně, a když ho zavolala zpět, byla zabalená v červeném závěsu. Přitom nechala ramena holá: spolu s krkem, vyčesanými vlasy a drapérií splývající z rukou po těle živý obraz tiché krásy.

„Zůstaň tak, ale uvolni se.“

Sevřela látku jen levou dlaní, ale nijak křečovitě, jako by ji každou chvíli mohla pustit a bylo by jí to jedno. Už to trochu uměla a on ji pochválil; i on už to trochu uměl.

Druhou ruku si volně položila na hrud'.

Nasadil pětaosmdesátku, zvýšil citlivost snímacího čipu, zkontroloval clonu a čas a vyfotil ji.

„Ty otlaky od ramínek podprsenky tam jsou bohužel vidět,“ poznamenal, když si na displeji snímek prohlédl detail po detailu. „Posad' se, tady máš kafe. Sladíš?“

Otočila se a omotala si závěs kolem těla jako ručník po koupeli. Usadila se v křesle vedle složených černých džínů, černých punčocháčů smotaných do kuličky, nového červeného trička a starého šedého svetru, na němž ležela saténová podprsenka tělové barvy. Nohy složila pod sebe, opřela se a přijala šálek s kávou, přilila mléko a vhodila dvě kostky cukru. Napila se. Držela šálek oběma rukama těsně před ústy a nasávala vůni kávy. Pak si ho přitiskla ke krku pod bradou a přešla s ním až k uchu, jako by se s ním mazlila. Matěj řekl, že tam pak bude mít červené fleky, a ona toho nechala. Její uvolněná vláčnost tím vzala zasvě, začala se zase víc hlídat. Zkusil ji tedy roz-

povídat, ptal se na studium a rodinné poměry a taky na to, jestli Věra s někým je a kdo to je. Jestli na předchozí otázky odpovídala ochotně, ta poslední jí nějaké to přemáhání dala. Nakonec řekla, že s někým chodí, jmenuje se Bob. Následující Matějovu otázku zodpověděla ještě dřív, než ji stačil vyslovit: ano, Bobovi vadí, že se nechává od Matěje fotografovat, a ano, asi ji podezírá, že mu s ním zahejbná.

„Abych nakonec nedostal nakládačku,“ zasmál se Matěj. Zamumlala, že o Bobovi nechce mluvit.

Když stopy po ramínkách podprsenky přestaly být na kůži vidět, nafotil ji v červeném závěsu a za závěsem i pod závěsem v křesle a na gauči, na židli a na stole, na břicho a na boku a na zádech a vestoje, v tureckém sedu, s nohama pod sebou, s nohama nahoře a schoulenou, a vždycky tak, aby nebyla vidět ňadra, zadek ani rozkrok. Když přece jen přes hledáček našel ve stínu pod látkou proužek kalhotek a závěrka cvakla, Matěj si fotku označil, aby ubral v postprodukci z konkrétního místa světlo, pokud bude dobrá.

Po hodině fotografování se zeptal, zda není unavená. Odpověděla, že ne. Poprosil ji, aby se zabalila do zeleného závěsu a odlíčila se.

Když přišla z koupelny se zelení splývající z ramen až po lýtko, rovnou ji vyfotil ještě ve dveřích. Pak k ní přistoupil zezadu, sňal závěs z ramen a přikryl jí hlavu. Držela si látku u krku, takže vytvářela kápi, zpod jejíhož stínu svítily nenalíčené oči. Vypadaly o něco menší, než když byly namalované, ale tvář teď byla téměř dětská, zatímco postava pořád patřila mladé ženě.

Zelené focení bylo podobné červenému a trvalo další hodinu. Propustil ji.

„Až to lidi uvidí,“ poznamenal, „nikdo neuvěří, že je ti dvaadvacet let.“

Zahalekala něco z koupelny, ale nerozuměl.

„Co?“ křikl na ni přes dveře.

Pootevřela je. „Už třiadvacet. Měla jsem narozeniny.“

Nechala dveře pootevřené, mihla se za nimi, něco jí zavlálo v rukou. Viděl ji zezadu. Byla jen v kalhotkách, podprsenku si ještě neoblékla. Kutila něco s rukama před tělem a on pochopil, že roluje punčocháče. Potom se sehnula a natáhla si pravou nohavičku až po stehno. V ten moment ji vyfotil a snímek jí neukázal.

Když vyšla ven, už oblečená, podal jí ruku. „Tak gratuluju. Dárek dostaneš příště.“

„Takže ještě bude nějaký příště.“

„Pevně v to doufám.“

„Žádný dárek mi nekupuj,“ řekla a pohládila zelený závěs, který jí visel přes ruku. „Ale kdyby tě omrzely tyhle dvě krásný plachty, hlavně je nevyhazuj do popelnice.“

„Jsou tvoje.“ Položil jí do náruče i červený závěs.

„Tak děkuju. Ten zelený je k narozeninám a ten červený namísto peněz za dnešní focení.“

„Když to tak chceš.“

„Chci.“

V komoře našel velkou igelitku a ona do ní obě látky složila. Díval se, jak to dělá, a ještě ji při tom fotografoval. „Oslavila jsi to s Bobem?“

„Jenom s mámou, měly jsme šampus a dort. Táta mi zavolal, ale neměla jsem náladu slavit to i s ním. No a v úterý jsem to zapila s kamarádkou... s kamarádkama. Pak jsem až do rána blila.“

„To je škoda, že jsem to nevěděl, přišel bych si tě ve středu vyfotit.“

„To bys nechtěl. Musel bys mě celou vyretušovat.“

„Žádná fotka nemá ráda manipulaci. Aspoň ty moje ne.“ Zastavila se u dveří a chvíličku tam postála, jako by na něco čekala. Pak řekla, aby jí tedy zase zavolal, a odešla.

Když se večer probíral novými snímky, překvapilo ho, na kolika z nich je modelce pod červenou nebo zelenou látkou vidět mezi nohy. Jestli ho odpoledne trochu zklamalo, že si nechala kalhotky, teď tomu byl rád, protože světelná retuš se mu nedařila; měl pocit, že ztmavené okolí intimních míst působí rušivě a každý musí tu manipulaci poznat. Jako na potvoru se mu právě tyto košilaté obrázky povedly nejvíc. Z deseti fotek, které vybral pro Blickperson, byly kalhotky vidět hned na čtyřech. Ořízl je, stejně jako šest „slušnějších“, a veškerých dalších úprav se vzdal. Poslal Věře náhledy s otázkou, jestli má něco proti zveřejnění. Bylo tři čtvrtě na dvanáct. Doufal, že je ještě vzhůru a u počítače. Volat jí nechtěl.

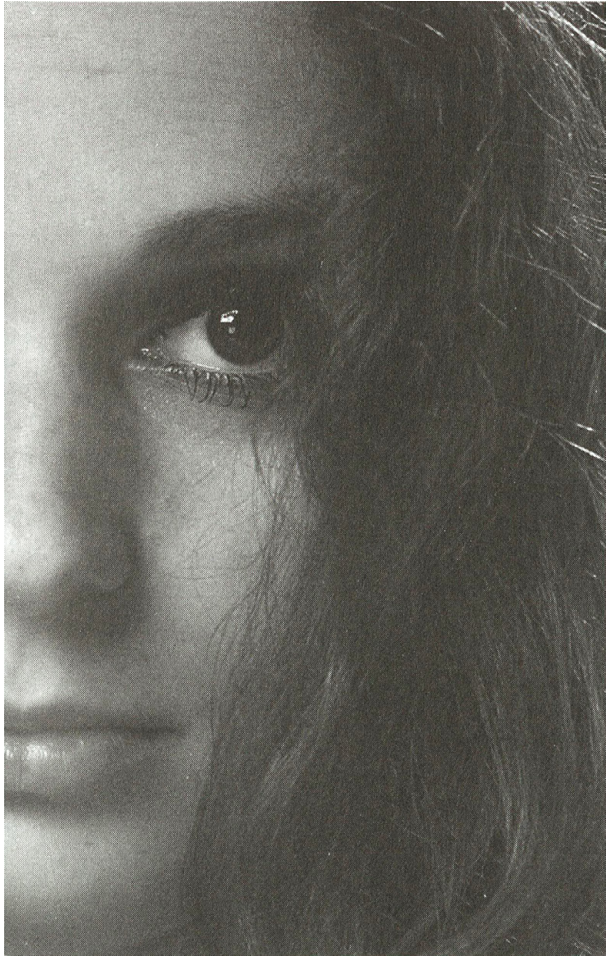
Ozvala se krátce po půlnoci. Se zveřejněním svolila, ale přidala dvě poznámky, a sice že už fotky mámě ukazovat nebude, a taky otázku, kolik lidí si to podle Matěje nad ní asi udělá.

Poděkoval jí za odvahu, ale ohradil se, že to není žádná pornografie, a dodal, že jestli s tím materiálem někdo jako s pornem naloží, jemu do toho nic není a nemůže s tím nic dělat, i když on o tom pochybuje, vždyť porno všeho druhu lítá vzduchem a po drátech dvacet čtyři hodin denně, proč by zrovna jeho pokusy o fotky jednoho obličeje a jednoho těla měly někoho vzrušovat?

Že by nad jeho obrázky mohl někdo masturbovat, když je internet plný pornografie, ho až doteď nenapadlo a za tuto naivitu se v duchu vypeskoval. Pak se pokusil projít si všechny dráždivější fotky Věry Barvířové a dívat se na ně očima onanisty. V těch nezveřejněných by se něco vybrat dalo. Dívka se k němu sklání s vlídným úsměvem. Červený závěs se rozevřel a houpající se prsa co nevidět zamáčknuou objektiv. Fotka byla lehce rozmazaná a přesvětlená, ale to se mu líbilo. Na jiné, taktéž nezveřejněné, leží dívka na kuchyňském stole a opírá se o pravý loket. Focená je šikmo od nahých

nohou, které v této perspektivě vypadají delší. Pravá spočívá na desce stolu, levá je zvednutá a ohnutá v kolenu. Kalhotky tělové barvy jsou vidět přesně tam, kde skrývají pohlaví, všude jinde je červený závěs, z něhož vystupuje levá ruka položená na levém stehně, zatímco pravá, celá skrytá, se pod látkou dotýká pravého ňadra, možná samotné bradavky, jako by si s ní tajně hrála. Vůbec si nevzpomínal, že by si toho při focení všiml, a rychle hledal další podobná odhalení. Na třetí fotografii (před chvílí se ještě rozmýšlel, zda ji zveřejní, a pak to udělal) leží modelka pořád na stole, ale tentokrát schoulená na levém boku a pod zeleným závěsem. Hlavu má skrytou za rameny, úhel pohledu je veden přes zadek a bosé ťapky skrčených nohou. Náročná kompozice a snímek spíš průměrný, ale látka je sevřená mezi lýtky, koleno i stehno a zřetelně se zařezává i mezi hýždě, jejichž křivky těsně obepíná. V pestrém vzoru téměř zaniká horní lem kalhotek. Na čtvrté fotce, té tajné, brané pootevřenými dveřmi do koupelny, je Věra napůl sehnutá nad punčocháči. Kalhotky má pořád mezi půlkami a zešikma je vidět bílé, zemskou přitažlivostí ztěžklé ňadro.

Jako by ho chtěla potrestat, přispěchala Chillibeana s komentářem nových fotek. Kromě řečí o objektifikaci ženy, které už od ní čekal, přirovnávala jeho práce k manga kultuře, k japonské pornografii hentai a prasečinkám italských erotických komiksů. Zapochybovala, zda by se dočkal takové pochvaly, kdyby jeho modelka nevypadala jako kresbička sotva odrostlého dítěte s obrovskými naivními očima a postavou, nad níž slintají muži od chlapeckého věku až do stařecké demence nebo ztráty zraku. Ona a všechny skutečně dospělé ženy však považují takovéto holčičky za zrádkyně jejich genderu, protože provokují muže k animálnímu chování, sexistickému přístupu k ženám a nepřirozenému a neupřímnému chování v posteli.

Zatímco se mátořil k nějaké přesvědčivé odpovědi, jež neměla působit jako sebeobhajoba, obul se do Chillibeana uživatel s nickem Cameraman103. Obstojnou, ale nikoli bezchybnou angličtinou jí doporučil, ať Matěje nechá být, neleze na jeho stránky a nekritizuje jeho fantastické a úctyhodné fotky té nejkrásnější modelky na světě, která nemůže za to, jak vypadá, stejně jako Chillibeana nemůže za to, jak vypadá sama, vždyť podle jejího názoru na svět by zdraví lidé neměli smět chodit, protože hendikepovaný člověk taky nemůže, a všichni se zdravými hezkými zuby by si je měli alespoň přelepit černou lepicí páskou, když už si je rovnou sami nevyrazí, aby byli solidární s těmi, co o zuby přišli. Přidal odkazy na blickpersonovské stránky s obsahem pro dospělé a výstrahou, že návštěvník by se po zhlédnutí mohl cítit uražený nebo sklíčený. Na první stránce byla série fotografií simulovaného znásilnění ženy marně se bránící čtyřem mužům v hrůzostrašných maskách. Na té druhé provádí starý Asiat, nejspíš Japonec, bondáž mladé Asiatky, asi též Japonky. Různě ji svazuje, týrá provazem prsa i genitálie, a nakonec, když ji má zavěsit někam na kladku, dál ji mučít a při tom ji tělesně uspokojovat, zašklebí se do aparátu, jako by dostal nějaký jiný nápad, udělá na provaze katovskou smyčku a na předposledním snímku dívku oběsí na trámu. Na poslední fotce nahá, falešně mrtvá Japonka vyfotografovaná zespoda vyplazuje zčernalý jazyk z fialového obličejce, ale ten je rozmlžený; fotograf zaostřil na pohlaví.

Matěj se z těchto stránek znechuceně vrátil na svůj profil, kde se ke Cameramanovi přidala hrstka dalších uživatelů a ti všichni se hádali s Chillibeana a hájili jeho, Matěje Runda, jako skvělého fotografa.

Matěj si našel profil Cameraman103, ale ten byl prázdný, nebyly tam žádné fotografie. Založený byl teprve před několika dny.

Matěj tam alespoň anglicky vzkázal svůj dík a po pár minutách se dočkal odpovědi v češtině: Cameraman103 ho chová v úctě a těší se na další provokativní fotografie, kterých není nikdy dost. Dodal, že sám taky někdy fotí, ale jeho snímky jsou zcela obyčejné.

Ještě víc než Cameraman103 ho však potěšila soukromá zpráva od Ivana Kubrichta, známého fotografa, který dosáhl jistého úspěchu v New Jersey a okolí východního pobřeží USA, kam kdysi emigroval, a před pár lety se vrátil do Čech. V jakémsi časopise s ním Matěj četl rozhovor a viděl jeho fotky, tematicky pokrývající především portrét, akt, zátiší a městskou krajinu. A tento slavný muž mu teď píše, že na jeho fotkách vidí dítě, které v sobě každý dospělý, muž nebo žena, nosí až do smrti.

Matěj odepsal, že panu Kubrichtovi s úctou (pro ten výraz se inspiroval u Cameramana) a z celého srdce děkuje, a dodal, že řadí jeho práce mezi to nejcennější, co česká fotografie dala světu.

Na něco takového Ivan Kubricht evidentně čekal, protože obra-tem vyjádřil přání, zda by si Matějovu modelku mohl nafotit.

Odpověděl až druhý den z práce. Věra, napsal Kubrichtovi, není profesionální modelka a žádný profesionál ji zatím nefotografoval. On sám proti tomu nic nemá a ani mít nemůže, tohle záleží jenom na ní. Slíbil, že jí žádost přetlumočí.

CVAK

Prokousávala se učebnicemi už teď na jaře, na konci letního semestru ji čekalo pět zkoušek a ona měla pocit, že takové množství učiva se nedá zvládnout. Aby utišila svědomí a matčiny obavy, že ji ze školy stejně nakonec vyhodí, skoro nikam nechodila. Zjistila, že ji baví pořádek – takhle mámě v domácnosti pomáhala naposledy před nějakými deseti lety. Zároveň si při luxování, utírání

prachu, mytí oken nebo čištění sporáku musela přiznat, že tyto netvůřící, stále se opakující činnosti, z nichž mají užitek jen lidé sdílející domácnost, ji svým způsobem uklidňují. Jistě, byl to útek od učebnic, ale taky odpočinek. K učení se jí potom vracelo o něco lépe, i když soustředit se na látku víc než půl hodiny v kuse pro ni bylo těžké, a když vydržela hodinu, měla ze sebe radost.

Nakonec ji matka musela od vaření a uklízení odhánět, jen ať se Věrka raději kouká učit. Takže jí nezbyvalo než vrátit se k předmětům Analýza genderově relevantních problémů a Sexuální symbolika a kontextualizace. Teď už jí bylo jasné, že tohle si vybírat neměla, ale bylo jí líto času, který už genderovým studiím věnovala. Připadalo jí, že je to podivně zastaralé. Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce pro ni byly samozřejmostí už na střední škole, ale požadavky na stejné role ženy a muže v rodině považovala za nesmyslné inženýrství. Teoretizovat o těchto věcech se jí nechtělo. Musí to dělat, protože si to tehdy vybrala. Jedním z důvodů bylo, že se považovala za ženu ze znevýhodněného prostředí, které „všeobecný ekonomismus“ nedá šanci se prosadit.

To, co si nevybrala, byla její sexualita. Musela tedy „dělat“ i tu. Cítila se však znevýhodněná právě v této oblasti, nikoli v ekonomické. Jistá si tím však byla asi jako se studiem. Doma viděla mámu, normální ženskou ve středním věku, kterou opustil manžel. Zradil svou ženu i dceru, ale podle feministických autorek udělal jen to, na co měl právo, stejně jako na to měla právo její matka, akorát ta mu to neprovedla, a dokonce si ani nenašla jiného partnera, jaká zpronevěra požadavkům na rovnost všeho a pro všechny. Měla svou práci, své kamarádky, svou dceru. Bývalého muže už nemilovala, ale po jiném netoužila. Nehledala ho. Mluvit s dcerou o svém intimním životě nechtěla, jejich vztah takto důvěrný nebyl. Věra se někdy svěřit potřebovala a párkrát to udělala. Nejméně v jednom

případě tím matku zaskočila a přidělala jí starost navíc. Matka si však něco tak intimního nenechala pro sebe. Přestože byli dávno od sebe, zmínila se o tom Věřinu otci.

Pak se dívka svěřovat přestala a s otcem mluvila ještě méně než dřív.

Nechtěla na to myslet - učení jí potom šlo do hlavy ještě hůř.

Když už si ke knihám sedla, stanovila si pětačtyřicetiminutové úseky, kdy se bude soustředit a potom se odmění jednou svou fotografií na Blickpersonu. Bude si ji prohlížet, bude se jí kochat. Protože tak, jak vypadá na těch snímcích, ji ještě nikdo nikdy neviděl a neviděla se tak ani ona sama.

Věra v zeleném svetru. Věra ve žlutém svetru, tom průsvitném. Bez podprsenky. Věra v červeném tričku. V šedém svetru a halence. Pod závěsem červeným a zeleným, které teď visí na okně. Zpátky ke žlutému svetru.

Přála si, aby byl v jejím pokoji Matěj a na ty fotky se díval s ní. Hladil a laskal ji tak, jak se teď hladí a laská ona. Ale bylo by to jeho rukama.

Kdo ví, možná má teď otevřený notebook a dívá se na stejnou fotku jako ona.

Pak bylo učení ještě těžší. „Pokud jsou výsledky přijímacího pohovoru přibližně stejné, pak sociálně znevýhodněná žena vstupující na trh práce musí mít přednost před mužským uchazečem a je úkolem moderního státu, aby to prosazoval,“ dočetla se v učebnici. Ale co to je, přibližně? Co když má kluk řekněme šedesát bodů ze sta, a holka jen pětačtyřicet? Je to ještě přibližně stejné? Dostane džob ta holka? Ale co když má jenom čtyřicet bodů? Dostane ho?

Bouchla pěstí do rozevřené knihy a vykřikla: „Já žádný znevýhodnění nechci!“

Na dveře zaklepala matka a pootevřela. „Co tady rveš, prosím tě?“

„On má nápady a slušný místo. Ale je kluk, takže kdybych se ve Stellaru spolu s ním o jeden flek ucházela já, dostala bych ho, i když mám rozhodně míň nápadů než on. Přitom jeho rodiče byli taky rozvedení, a navíc mu umřela máma. Je znevýhodněnej, ale dobrej, o to jediný jde. Nebo ne?“

„Už jsme o tom mluvily,“ povzdechla si matka, vešla a dala dceři pusku na temeno hlavy. „Feministky asi neměly na mysli kreativní obory, ale úřady a tak.“

„No jenom aby si neposvítily i na reklamky,“ zavrčela Věra.

„Stává se z tebe antifeministka, jo?“

„To ne, ale už toho začínám mít plný zuby.“

Šla se vykoupat a v koupelně se jako vždycky zamkla. Ve vaně myslela na to, co se dočetla o ženské sexualitě a smyslu pro erotiku, o tom, jak jsou pocitové, prožitkové, kontextuální, na rozdíl od primitivního mužského oka, jemuž stačí vizuální vjem.

Ale jaké je potom její oko?

Večer se sešla s otcem. Pozval ji do restaurace, poblahopřál k narozeninám, zavzpomínal, jaké to byly časy, když měla ty třetí nebo desáté, a daroval jí zlatý řetízek s přívěskem ve tvaru činky. Byl to tradiční narozeninový žert, nyní zopakovaný už posedmé nebo poosmé. Řetízky byly občas stříbrné, ale vždycky byl u nich přívěsek (ze stejného kovu), který otec považoval za nějak vtipný nebo provokativní. K osmnáctinám od něj dostala zlaté ptáče, čerstvě vylíhlé z vajíčka a vskutku šeredné. K devatenáctinám dvě maličké stříbrné boxerské rukavice, ke dvacetinám zlatý nápis *Fuck Off*. Pak přišlo období, kdy s ním nemluvila (kvůli řetízku to nebylo) a o narozeninách se s ním odmítla sejít. Dárek jí přinesl domů, ale ani matka ji nepřinutila vylézt z pokoje a usmířit se s ním. Nechal jí dárek za dveřmi, a když odešel, sebrala krabičku ze země a neotevřenou ji vyhodila z okna do dvora. A předešlý rok, kdy už konečně

došlo k usmíření alespoň polovičnímu, jí dal stříbrný řetízek, na němž visel traktor o velikosti patnáct na dvanáct milimetrů.

Teď tedy dostala činku. Nechtěla vědět, co tím chce táta říct, možná nic. Také si nepřála dostat se s ním do hádky příliš brzy; snad se jí tentokrát vyhnou úplně. Naopak se zeptala, jak se mají jeho děti, a pak si – jako obvykle – stěžovala na školu. Tentokrát na genderová studia. Tvářil se udiveně: přece to chtěla dělat? Nebyla do toho celá zapálená? Nepoštěkali se kvůli tomu?

Odpověděla, že se poštěkali kvůli něčemu jinému, ale o tom s ním mluvit nebude, jak on dobře ví.

Omluvil se, i když neměl za co, a povzbudil ji, ať mu o té škole tedy něco řekne, vidí na ní, že to musí ven. Snažil se pak porozumět, o čem jeho dcera mluví, a nakonec si z toho – spolehlivě špatně – vybral to, co se nejvíce týkalo jej a jeho svědomí. Ublíženě řekl, že se Věra nemusí cítit znevýhodněná jen proto, že se rozvedl s její matkou. Alimony přece vždycky vzorně platil a dodnes ji podporuje na škole. Vyčítavě pohlédl na krabičku s řetízkem.

Věra už chtěla odseknout, že o to tady přece nejde, ale jenom na chvíli zavřela oči a pak ho pohladila po ruce, v níž svíral vidličku. Podotkl, že netušil, jaké kraviny (tak to nazval) se dnes vyučují.

Pohádali se, ale to mezi nimi nebylo nic nového. Omluvil se a poté (tak jako dřív) se zeptal, jestli už ví, co chce po škole dělat. Plácla, že fotomodelínu, a oba se tomu zasmáli. Věděla, že její kariéra modelky na Blickpersonu je náhoda a nebude mít dlouhý život.

Otec však řekl: „Když jsem tě na Blicku viděl poprvé, byla to náhoda. Taky jsem fotil, možná se k tomu vrátím. No a teď jsem se leknul, že děláš artporno, což je jen vyšší sorta porna. Ne že bych nesledoval i tenhle materiál...“

Zkoprněle na něj koukala a cítila, jak od krku nahoru rudne. „No a cos tomu říkal?“ vydrala ze sebe.

„Paráda. Je z tebe krásná ženská, on to v tobě objevil a dělí se o to paradoxně i se mnou. Pár neděl vás dva už sleduju a čekám na každéj novej obrázek. Takovej náš malej incest, ha ha.“

„Cvoku.“

„Já vím. Jestli se neurazíš a já ti můžu ještě v něčem radit, tak se toho kluka drž.“

Naklonila se přes sklenice, ale takhle na něj sotva dosáhla. Obešla stůl a objala tátu pořádně.

CVAK

Když Věru fotografoval Ivan Kubricht, jen jí tím potvrdil pochyby, že by měla být něčím výjimečná.

Jeho prosbu jí Matěj poslal e-mailem a přidal odkaz na webové stránky. Dodal, že je to opravdu uznávaný fotograf.

Zpráva byla suše informativní. Ráda by se zeptala, co si o tom myslí Matěj. Pokud tam dal ten dodatek, je zřejmě pro. Neměla dostatek sebevědomí na to, aby se jen tak postavila před fotoaparát nějakého uznávaného mistra. Kdyby byl Matěj připsal, že ji objevil on a nikomu ji půjčovat nechce, ale rozhodnutí nechává na ní, měla by aspoň alibi k odmítnutí. Ale takhle se musí rozhodnout jen a jen sama. Možná na ní Matějovi opravdu nezáleží.

Podívala se na Kubrichtovy stránky. Černobílé akty, barevné scénérie z nějakého amerického velkoměsta, ale i Krušné a Jizerské hory. Portréty tam neměl, zato měl okénko, kam zájemkyně o fotografování mohla umístit svou podobenku.

Aby mistr posoudil, ušklíbla se Věra, jestli mu to bude stát za to.

No počkej, pomyslela si. Se mnou se ještě zapotíš.

Napsala mu, že je ta, kterou chtěl fotit, a že se tedy můžou domluvit na datu a místě, jestli má ještě zájem. Telefonní číslo mu

dát nechtěla, tak připojila jen e-mailovou adresu a podepsala se Barvířová. Tohle ji naučila máma. Když si chceš od někoho hned od začátku držet odstup, podepiš se takhle – ta strohost ho zaskočí a bude tě víc respektovat.

Domluvili se a ona přišla do jeho ateliéru na Smíchově, obrovského prostoru zabírajícího celé podkroví činžovního domu; rolety na oknech byly stažené, od lomení krovu visely žárovky, z nichž svítila jenom jedna. Kubricht sám byl muž tak mohutný, že se tu nijak neztrácel. Měl široká ramena a velkou hlavu s hustými prošedivělými vlasy, jež spadaly přes oči ztrácející se v masité tváři. Kolem sukovitěho krku měl uvázaný černý šátek, mezi nímž a vytahaným černým tričkem byly vidět černé a šedé chlupy. Uvědomila si, že není zas až tak velký, její táta je určitě vyšší (a taky nepoužívá silný kořeněný parfém). Kubricht je spíš takový trol z půdy.

Přivítal ji srdečně, ale opatrně, jako by se obával, jak snadno ji může polekat. Taky ho muselo zaskočit, že se tvrdošíjně podepisovala „Barvířová“, přestože on se podepisoval „Ivan“. Když teď vzal její ruku do své horké tlapy, chvíli to vypadalo, že jí políbí zápěstí, ale zase si to rozmyslel. Venku bylo pěkně, a tak přišla jen v zeleném svetru a džíněch, s sebou si vzala i něco na převlečení. V zadní části místnosti byla kukaň, jež snad dříve mohla být temnou komorou. Na stole byl zapnutý notebook. Různě po ateliéru stály tyčové pojízdné věšáky podobné bradlům a na nich viselo nepřeborně šatů různých velikostí a barev, mezi nimi fotografie v průhledných fóliích 60 × 80 cm, především akty, barevné i černobílé. Nejspíš inspirace pro modelky, ale pak si všimla, že u některých je nalepený lístek s cenou: „12 000 Kč s rámem a sklem“. Ženy na snímcích byly krásné, s jejich postavami se ta její, hlavně ve spodních partiích, nemohla srovnávat. Kubrichtova živočišnost na ně musela působit opačným dojmem než na ni, zdály se být svolné ke každé možnosti

záběru a každé póze, s naprosto uvolněným výrazem a důvěrou se ukazovaly jeho oku. Nezakrývaly vůbec nic, ani nechtěly. Kdyby se mohly otevřít ještě víc, otevřely by se. Takto erotické fotografie Kubricht na svých stránkách neměl a nenašla je ani jinde na internetu. Kdyby na ně narazila, nejspíš by sem dnes nepřišla.

Nadskočila leknutím, když promluvil za jejími zády. Omlouval se, měl to prý uklidit. Věra se nemusí bát, bude ji fotit oblečenou a úplně jinak než tyhle slečny.

Mrzelo ji, že netrvala na tom, aby ji sem Matěj doprovodil. Nebo si s sebou mohla vzít kamarádku. Nemusela by tu být sama s tímhle erotomanem.

Navrhl jí tykání a ona po krátkém zaváhání souhlasila, ale potom mu stejně vykala a jménem ho neoslovovala. Nabídl jí občerstvení: vodu, víno a slané brambůrky. Má se obsloužit sama a snažit se trochu uvolnit, vypadá vyděšeně. On zatím připraví pozadí a světla. Na starém přehrávači pustil cédéčko s nějakým art rockem, ne moc nahlas, ale aspoň tak, aby ji nestresovalo tísnivé ticho. Byla za to ráda. Nalila si sklenku červeného vína, sedla si na černý kožený gauč a pozorovala fotografa, jak chystá zařízení, jehož tu v policích pod šikmými sádrokartonovými stěnami byla spousta. Natahoval elektrické šňůry, rozvínoval šedé plátno, vybíral odrazné desky a softboxy na stativech, reflektory, systémové záblesky a kruhové blesky. Vysvětloval při tom, jak se co jmenuje a co to dělá a proč si to vždycky připravuje až po příchodu modelky – to aby se rozkoukala a šžila s prostředím a jeho hlasem. Ptal se, jestli s tím Rundem chodí, jestli je opravdu amatér, nebo se tak jen staví, aby na sebe upoutal pozornost, a jak že to ten prevít dělá, že ji blejská tak dobře, přestože před pár týdny o něm nikdo neslyšel. Odpovídala „ne“ a „nevím“ a „nemám nejmenší tušení“ a „je to fakt záhada“. Pozorovala Kubrichtovy téměř taneční pohyby po atelié-

ru, jeho samozřejmost a energii, zručnost a sebevědomí. Taky ty asi hodně drahé botky z měkké kůže, podobající se ponožkám, jež na ohoblovaných, nahnědo natřených fošnách ani nezašustily.

Vytáhl rolety na dvou oknech, přinesl pod ně židli a ukázal na ni. „Ty budeš tady. Flešnul bych to na tři lampy a pak si jen doflešuju tmavý místa a něco vezmu odrazem. Jinak budu brát denní světlo, ale bez přepalů, co dělá on. Takhle nějak tě fotí, že?“

Teprve teď si všiml jejího zamlženého pohledu. „To mluvíte o blesku? Matěj moc neblejská. Asi má blesk jenom na foťáku, myslím, že takovej ten vyskakovací, už nevím. Stejně říká, že to s ním neumí.“

Kubricht se mlčky rozhlédl po všem, co tu dvacet minut pilně připravoval. „Nic z toho nepoužívá? Tohle je, pravda, drahá výbava, ale on musí přece pracovat aspoň se střední třídou? Já ty jeho obrázky zas tolik neštudoval.“

„Má dobrej foťák, to zas jo,“ ujišťovala ho a trochu roztřeseně si dolila.

„Já nemluví o foťáku,“ řekl netrpělivě a zbytečně prudce. Výsledkem bylo, že modelka vypila druhou sklenku moc rychle, ale zdála se ještě otažitější, než když přišla. „Mluví o externím blesku,“ dodal smířlivěji.

„Proč musí bejt externí?“

„Vysvětlím ti to. Když je světlo moc blízko objektivu, nikdy nedostaneš tak dobrej výsledek. Můžeš to vzít odrazem a je to pak lepší, ale není nad externí blesk, kterej může bejt blízko nikoli aparátu, ale fotografovaný osobě – nad ní nebo po straně. I tak jde fleš odpálit zároveň se spouští fotoaparátu, a to buď synchronizačním kabelem, nebo rádiovou vlnou, nebo infračerveným světlem, anebo taky zábleskem ze zabudovanýho fleše v aparátu, pokud na to má ten externí blesk příslušný čidlo. Jasný?“

„No...“

„Jistěže to jde i ručně na externím blesku, ale to se pak musíš trefit do otevření závěrky foťáku, většinou to dělá asistent, nebo ty sama jako fotograf, ale to pak musíš mít aspoň samospoušť a stativ. Blesk můžeš zasunout do sáněk na foťáku, to je dobrý na rychlý focení v terénu, na reportáže, třeba když někde čekáš na potentáta, a on vyleze z ministerstva zadním vchodem a ty tam rychle musíš běžet a pokropit ho. Ale to já nedělám. Budeš si to pamatovat?“

„Proč si to mám pamatovat?“

„Protože ten tvůj Matěj asi nemá ponětí o základním vybavení studiového focení. Měl by přijít ke mně na kurz.“

„On už na kurzy chodil.“

„Ke mně určitě ne. Tak můžeme pomalu začít, pojď sem na židli.“

Poslechla a zeptala se: „Jak si mám sednout? S nohou přes nohu?“

„To je jedno, hlavně uvolněně. Budu tě brát jen od pasu nahoru.“ Jednu z vytažených rolet zas do poloviny stáhl, poodešel, podumal nad sbírkou objektivů a pak jeden nasadil na tělo fotoaparátu. Něco tam nastavil, zaklekl, řekl „hlavu o centimetr výš a centimetr doprava, míň“. A fotil.

Blesky vybuchovaly, ale ona předstírala, že si toho nevšimá, a natáčela se podle pokynů. Pak se posadila na židli obkročmo s rukama na opěradle, nakonec se celá schoulila a přitáhla si kolena k bradě. Pochopila, že jí jde po očích. Rozpustila si vlasy, aby jí udělaly úzký, nepravidelný výřez tváře a oči byly až v okrajích. Tak ji fotil Matěj. Pak sklonila hlavu níž, nastavila se do poloprofilu a koketně pozvednutými řasami přitáhla objektiv. Maličko se usmála, nikoli ústy, jen očima. Myslela na úsměv a chtěla ho dát právě do očí.

Pomáhala Kubrichtovi, přece jen se nakonec snažila, aby se sezení vydařilo, protože na fotografovi viděla, že spokojený moc není. Ale pak ji začaly pálit oči, musela mrkat a každou chvíli odvracet zrak do tmavých koutů ateliéru.

Poslal ji odpočinout, probral se oblečením na pojízdném věšáku a sňal z ramínka krátkou černou koženou bundu.

„Vezmi si to přes nahý tělo, bez podprsenky, kalhoty si nech.“

Smažený lupínek, který právě nesla k ústům, zase odložila. „A nebudou na kůži vidět otisky ramínek? Matěj říkal, že...“

„Ramena ti vidět nebudou, skoro ani prsa, neboj. Uděláme ještě tuhle sérii, vlastně chci jenom jednu pózu, a pak končíme. Řetízek si nech.“

Autorita jeho hlasu ji zvedla z pohovky, ale tón byl unavený a zklamaný, možná i otrávený.

Odnesla bundu za zástěnu, stáhla si svetr a odložila i podprsenku. Oblékla si bundu a zapnula ji. Sahala jí jen do pasu a odhalovala tak pruh břicha s pupíkem. Když vyšla ven, Kubricht pil v kukani červené víno a na monitoru notebooku zrovna vyskakovaly její fotografie.

„Deset minut,“ zamručel a rovnou několik snímků smazal.

Bunda ji chladila na těle, naskakovala jí z ní husí kůže a tuhly bradavky. Za chvíli už to skončí, uklidňovala se. Ráda by si nalila ještě jednu skleničku, ale Kubricht si lahev odnesl a do kukaně se jí za ním nechtělo.

Když vylezl ven a podíval se na ni, řekl: „Rozepni si to a rozevři tak na pět centimetrů.“

Stáhla zip dolů, ale nechala obě strany spojené. Pomalu k ní došel a natáhl ruku ke zdrhovadlu. Zatáhl a klopy se rozestoupily. Cítila jeho dech a parfém, najednou jí bylo horko. Zvedl ruce, poodstoupil, pak vzal černou kůži do prstů pod límcem a zvětšil

svislou bílou mezeru tak, aby se křivky ňader rozběhly o něco dál od středového žlábků.

Dovedl ji tam, kde ji fotografoval, a odnesl židli. Předvedl, jak má stát rozkročená s rukama v bok. Napodobila ho. Prsa se odhalila až k bradavkám. Řekla, že je to moc.

Zatvářil se, jako by ho zasáhla prudká migréna. Odvázal si šátek z rudého krku, osušil si jím obličej a odhodil ho.

„Varianta týhle fotky ale bude ještě provokativnější,“ pronesl kontrolovaným hlasem.

„Jaká je to varianta?“ chtěla vědět s rukama před tělem.

„Když budeš mít ruce takhle. Spoj si je před rozkrokem a dej zase nohy od sebe, ne moc, asi takhle. Dobrý.“

Sjela si očima na hrud'. Mezera mezi klopami bundy se zmenšila, ale ňadra podepřená ze stran pažemi se přimáčkla k sobě, nadzvedla se a vypadala větší.

„Uprav si ten řetízek, visí nějak nakřivo a já ti tam nechci šahat. Posiluješ, jo? Činku na krku nosej kulturisti.“

„A dcery dětinských otců.“

Pozvedl obočí, ale o vysvětlení se nezajímal. „Hlavu trošku níž a ostřej pohled přímo na mě. Teď ty ruce nech spojený, ale zvedni si je k pupku. To je ono. A teď se pravou rukou chytني za levej loket. Dobrý, a teď obráceně. Super.“

Nafotil ji, pak ji požádal, ať si vlasy zase sepne – udělala to k němu zády – a nafotil ji znovu.

„Můžeš se oblíct,“ prohodil jako lékař a už se na ni nepodíval. Odnesl si aparát do kukaně a připojil k notebooku.

Zatím se převlékla. Bunda se jí líbila, ale Kubricht není Matěj, aby rozdával kusy oblečení, ve kterých ji fotografoval.

Zavolal ji do kukaně, a tentokrát, když už je tedy konec, tam šla.

„Co myslíš?“

Na monitoru byla černobílá fotografie. Věra má rozpuštěné vlasy, pootevřené rty a pohled, který by se vzhledem k dlouhému, napůl rozevřenému a velmi plnému výstříhu dal označit za provokativní.

„To by snad šlo,“ řekla neurčitě.

„Snad jo,“ povzdechl si, myší najel na detail očí, zarámoval je a zvětšil. „Takový oči jsem ještě neviděl.“

„Děkuju.“

„Ale jsou studený. I když na Rundovejch fotkách jsou horký.“

„Myslíte?“

„Myslím.“

„Za to ale nemůžu.“

Doprovodil ji ke dveřím, poděkoval a tentokrát jí ruku políbil.

Když pochopila, že má odejít bez odměny, zatvářila se zmateně. „U Matěje to bývá tak tisícovka,“ hlesla. „Tady zadarmo?“

Kubricht ji však špatně pochopil. Rozesmál se, poplácal ji těžkou rukou po rameni a řekl, že normálně stojí takovéhle focení u něj v atásu šest tisíc, ale ten zájem šel z jeho strany a ona mu vyhověla, takže po ní nic chtít nebude, a navíc jí ty povedenější snímky pošle, když bude mít zájem.

Pobaveně se rozloučil a dodal, že to stejně celé bylo pro kočku, protože to zvláštní světlo jí sice do očí dostal, ale už ho z nich nevytáhl ven.

CVAK

Matěj byl zvědavý, jak to u Ivana Kubrichta dopadlo, a den co den kontroloval Blickperson a také server 500px, kde mistr fotograf občas zveřejňoval své práce. Nic nového se však v jeho zdejších galeriích ani na jeho vlastních stránkách neobjevovalo. Věra mu

hned po fotografování napsala e-mail, že to celkem ušlo, ale I. K. nadšeně nevypadal ani jí nic nezaplátil a ona by se propříště raději nechala fotit jen od Matěje. Žertem se zeptal, jestli jí I. K., který je proslulý tím, že pokládá modelky na záda, alespoň svedl. Na to se nenamáhalo odpovědět.

Po týdnu už to nevydržel a napsal Kubrichtovi, zda by jeho fotografie Věry Barvířové nemohl vidět. Odpovědi se nedočkal, ale téhož večera mistr jednu na Blickpersonu uveřejnil. Byla černobílá, z té poslední série s koženou bundou. Matěj na obrázek zíral s obdivem, takové formální dokonalosti nikdy nedosáhne. Jeho fotky byly proti tomuhle prosté, možná i ordinérní, a Věra na nich nikdy nevypadala jako profesionální modelka. Tady však ano.

Chtěl být první, kdo udělí bílé kolečko, ale naskočilo jich už sedm a další přibývala. Fotografie se líbila, a protože ji Kubricht nechal přístupnou komukoli, po chvíli se začala objevovat v tematických galeriích jiných uživatelů, především v těch zaměřených na vkusnou erotiku. Napsal Kubrichtovi vzkaz, v němž fotku vychválil, jak nejlépe uměl, a tentokrát mistr zareagoval. Odepsal, že je to kožené po vícero stránkách, a jestlipak si Matěj všiml komentářů, kde je zmiňován? Pak dodal, že se mu to vůbec nevydařilo a za touhle fotkou si jakž takž stojí, ale ty ostatní „šly do koše, a co si budeme povídat, ta holka je vaše, to vy na ni máte páku, kterou já nemám, tak z ní vytěžte maximum“.

Když Matěj dočetl, pustil matčin magnetofon, odsunul židli od stolu a v záchvatu radosti tancoval na skladbu *Seabird Fly Home* od dua Alessi Brothers. Nakonec odrazem z gauče vyskočil ke stropu, plácl do něj, jako by si s někým dával *high five*, a ztěžka dopadl na parkety. Sousedka zespoda zabouchala na topení, ale on už se uklidnil a vrátil se k počítači. Začel se do komentářů pod „koženou“ fotkou a opravdu v několika případech narazil na své

jméno. Někdo z Estonska se klopotnou angličtinou ptal, jestli *the beautiful Vera* už nadobro opustila exkluzivitu pro pana Runda, anebo ji jen porušila. Pak tam byly dva komentáře v ruštině, ty však Matěj neuměl přecíst, zato jakž takž rozuměl tomu německému, kde nějaký akademický rejpal obrázku vytkl „absenci napětí a nálady nevyřčeného“ (něco v tom smyslu), jež „nás tak fascinují na snímcích téže modelky pořízených Matějem Rundem“. A v jiné poznámce, psané opět anglicky, stálo něco podobného: „Ještě že jste ji nefotil nahou. Síla Rundových fotografií je v tom, co je v nich přítomné, ale není to vidět.“

Další nadšené křepčení si Matěj rozmyslel. U posledních dvou komentátorů se přihlásil jako sledovač jejich vlastní tvorby (oni ho už sledovali). Estonec mu poslal stejný dotaz jako Kubrichtovi a vyjádřil ochotu kdykoli do Prahy přiletět, jen když bude moct slečnu také fotografovat.

Matěj žádost přepsal Věře a šel si lehnout. Po hodině si vzal prášek na spaní, a než mu zabere, opět si otevřel Kubrichtův profil na Blickpersonu. Téměř tisíc zhlédnutí a šestadevadesát bílých koleček za jediný večer. Za měsíc uvidí jeho fotky přes sto tisíc lidí a kolečka přelezou tisícovku. Pochvalné ani kritické komentáře už raději nečetl – přece jen se potřeboval vyspat.

CVAK

Dělal si poznámky k nepříliš přesvědčivé tiskové zprávě, kterou mu uložili k přepracování. Běžně takovou práci už nedělal, ale když nebyl nikdo ze zkušenějších piárek k dispozici, musel to chtít nechtě udělat on. Proto uvítal, když mu na stole zazvonil kancelářský telefon. Zvedl sluchátko a řekl: „Ano, Veličenstvo?“

Byl to Pátý. Mezi zaměstnanci i zákazníky Stellaru a také jinými lidmi z mediální a reklamní branže byl známý pod přezdívkou „král Miroslav“. Nebylo to originální ani kdovíjak vtipné, nikdo si nepamatoval, kdo to vymyslel, ale onen zvyk se dodržoval už dlouho. S Matějem si Pátý tykal stejně jako s téměř každým a „Veličenstvo“, „Blahorodí“ nebo „pane králi“ si nechal ironicky říkat od kohokoliv, s kým dobře vycházel, a bavil se výrazem lidí, kteří to oslovení slyšeli poprvé a najednou nevěděli, co si myslet o korektnosti zdejších zaměstnaneckých vztahů. Neměl rád korporátní kulturu ani formality, do práce jezdil ve vlastní Tesle Model S, nastříkané matným lakem v barvách a vzoru khaki. Na sobě měl většinou sako, ale sportovní a bez kravaty; tu měl v zásuvce pro případ týdenních porad s vedením. O jeho mzdě šly úplné zvěsti. Všeobecně se vědělo, že konkurence by ho ráda přetáhla a nejednou to zkoušela, headhunteři si u něj podávali dveře, dokud ho jejich lákání nepřestalo otravovat. Zůstával věrný Stellaru – jistě věděl proč a věděl to i Stellar. Nad jeho způsoby, jež vybočovaly ze studených sešněrovaných norem, vedení přimhuřovalo oko.

Povolal Matěje do své kanceláře, pokud možno hned. Podle tónu hlasu se dalo usuzovat, že se někde stal nějaký malér.

Na cestě do „Miroslavovy země“ si Matěj rychle opakoval poslední vývoj kauzy firmy SimpleBlood a za nic na světě si nemohl vzpomenout, jestli tu arbitráž proti České republice nakonec stáhla, nebo ne. Včera to mělo být ve večerních zprávách, dokonce uspořádali tiskovku, a teď to už jistě visí na všech zpravodajských portálech, ale to by si Matěj nesměl prohlížet fotografie Věry Barvířové a myslet jenom na ně. Nebo na ni.

Zaklepal, vstoupil, udělal směšné pukrle a zatvářil se zkoroučeně. „Prosím o milost, pane králi, ale já fakt nevím, jestli to SimpleBloodi stáhli. Strašně jsem se včera zlíl a ještě teď mi

v hlavě rubaj horníci z Celočeskýho dolu.“ Šlo o lež, ale Matěj kalkuloval, že na šéfa, který pije rád a kdykoli, když neřídí nebo nemá do pár hodin sednout za volant, to zabere.

„Nešaškuj.“ Pátý pokynul k židli. Měl oči barvy vody a delší světlé nazrzlé vlasy, které nad čelem začínaly ustupovat a kolem uší ztrácely pigment. Růžová košile s rozhalenkou k nim nešla, ale právě v tom si Pátý liboval. „Proč myslíš, že jde o SimpleBlood?“ zeptal se podezřívavě. Bylo mu pětáctyřicet, ale dnes vypadal o deset let starší.

Matěj viděl, že pít ani vtipkovat se tentokrát nebude. „Minulej tejden jsem se sešel s Weinerem. Ujistil mě, že proti Česku nakonec nepůjdou, ale jak víš, Weiner je jenom jejich mluvící hlava a nemá žádněj puvoár.“

„Opravdu nepůjdou. Aspoň zatím.“

„Uf. Schytali bychom to s nima. Ale to je skvělý, ne? Vláda jim musela něco slíbit. Odkup sušených krevních destiček ministerstvem zdravotnictví?“

„Matěji, poslouchej mě.“

„Už mlčím.“

„Simplové v tom mají možná prsty taky, ale třeba někdo jinej, nevím. Říkal jsi, že jsi mluvil s Weinerem.“

„Byli jsme na obědě. Nic příjemnýho, obědvat s volem.“

„Zmínil se o mně?“

„Jo. Prej jsi mu volal. Naparoval se, že někdo v tvým postavení volá jemu v jeho postavení.“

„Proč jsem mu volal?“

„Abys ho informoval, že ať dopadne rozhodnutí o arbitráži, jak chce, nechceme o SimpleBlood přijít, jsme pobočka nadnárodní firmy a naši klienti jsou pro nás svatý, takový ty kydy. A že Stellar půjde klidně proti Česku, ostatně by to nebylo poprvé.“

„A on?“

„Tetelil se. Slíbil ti, že to vyřídí Sabbahimu, to je jeho šéf, ten Egyptan. No a tys na to řekl, že je to zbytečný, protože se Sabbahim už jsi mluvil.“

„Nepřijde ti to divný?“

„Samozřejmě že jo. Ale ty si tady, jak každé ví, klidně pokecáš i s ukrajinskou uklízečkou, tak co by sis nepopovídal s píárkem od Simplů? Namazal jsi mu ego, dušičku polechtal, můžeš teď od něj chtít cokoliv, i paní Weinerovou na jednu noc, vsad' se.“

„Myslel jsem, že je homosexuál.“

„Má snubní prsten, ale možná to jen maskuje. Já nemám na homosexuální jedince to správné oko. Tím teda nechci říct, že vy jo, Veličenstvo, ale vy máte oči všude.“

„Řekl jsem, ať toho blbnutí necháš.“

„Promiň. Nevím, kdy přestat.“

„Jsi nějakej rozjuchanej. Už ti dala?“

„Kdo?“

„Ta holka, co ji fotíš.“

„Ty mě sleduješ?“ zaradoval se Matěj. „Pod jakým nickem?“

„Teď vypadáš stejně nablble jako Weiner, když jsem mu údajně volal.“

„To je mi jedno. Jestli se ti ty fotky líběj, jsem v sedmém nebi...“ Pak se zarazil. „Jak to údajně?“

„Protože jsem mu nevolal,“ řekl Pátý tak vážně, že Matěj na chvíli strnul.

„Takže mi lhal a já mu to baštil. Ale proč by to dělal?“

„Nelhal - někdo lhal jemu a stejně byl podfouknutej i Sabbahi. Ten mi ráno brknul a ptal se, co já na to, že arbitráž padla, a taky mi poděkoval za podporu, i kdyby to dopadlo obráceně. Jenomže já nevolal ani Weinerovi, ani jemu.“

„Takže se za tebe někdo vydává.“

„A obvolává klienty a zahraniční partnery mým jménem. Podám trestní oznámení na neznámého pachatele, odpoledne s tím jdu za generálem. Co to má znamenat, se mě neptej, ale tak jako tebe si sem zvu lidi, který by to měli vědět, a pozoruju jejich reakci očima, který, jak jsi sám řekl, mám všude.“

„A teď vidíš co?“

„Vidím nevinného a obelhaného.“

„Nemyslel sis ale, že je to bouda ode mě na tebe?“

Pátý pokrčil rameny. „SimpleBlood tě před časem chtěl zlanařit, ne? Možná bys dneska dělal, co dělá pan Sabbahi.“

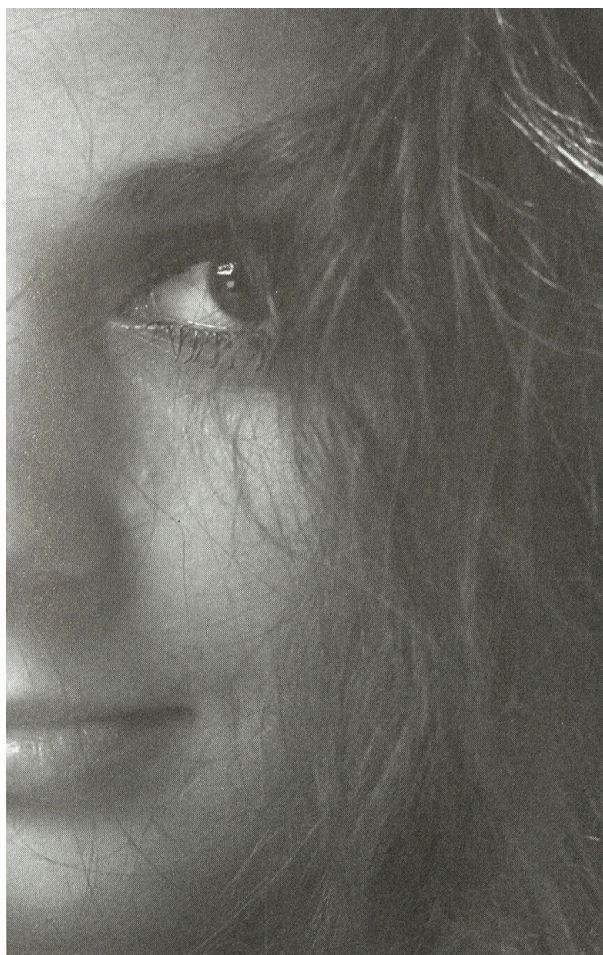
„Pánbůh s náma a zlý pryč,“ pokřičoval se Matěj. „Tam kdybych byl a oni zjistili, že fotím, namísto abych pořád pracoval, skončil bych v krevní konzervě.“

„Na každéj pád je tohle otevřená kauza. Nevím, proč se za mě někdo vydává, ale tušení už mám. Zdá se, že se nám vracej drsný devadesátky.“

Matěj si jakékoli nejapnosti nechal na jindy. Na odchodu se ho Pátý zeptal, jestli už opravil tu tiskovou zprávu, a on slíbil, že to do pozítřka dodělá.

Do té doby může na fotky zapomenout.

Přepsal tiskovou zprávu od základu a odevzdal ji ve slíbeném termínu. Napsal ji dobře a vyčerpal ho to. Ukusoval z tabulky čokolády a naléval se kávou. Netrpělivě čekal, jestli Pátý zprávu schválí, a zatím si v notebooku prohlížel všechny své fotografie. Přidal na Blickperson tři, které dříve nevybral. Potřeboval zpětnou reakci, nějaké potvrzení, že existuje i jinak než ve své placené práci. Jako na potvoru s pochvalou ani komentářem nikdo nespěchal, nové staré fotky byly jen variantou těch lepších, uveřejněných už dřív.

Poryv větru vehnal do okna dešťovou sprchu a Matěj se rozmrzele podíval ven. Už čtvrtý den přšelo téměř v jednom kuse, jednou lilo a podruhé jen mžilo. V Čechách v posledních letech nevídané, pomyslel si. Povodňové nebezpečí takhle na jaře, když sníh za to nemůže. Skoro žádný nebyl. Nemělo co tát.

Z kraje odpoledne šéf konečně zavolal, že zpráva ujde. Takže ani tady žádné poplácání po zádech, dokonce ani telefonické. Dříve by ho Pátý možná pozval naproti do nálevny na skleničku, ale poté co se za něj někdo vydával, ztratil náladu a celé jeho monarchistické charisma se vytratilo.

Ve Stellaru vládla už třetí den nervozita a napětí, a Matěj si toho všiml až teď. O důvod víc vzít nohy na ramena a ukázat se nejdřív zítra, nejlépe však až příští týden.

Fotoaparát měl s sebou. Ze zastávky tramvaje zavolal Věře. Má čas? Může za ním dojet na Jezerku? Matěj má absták, musí ho přijet zachránit, prostě musí už proto, že na ni za tu Kubrichtovu erotárnu nežárlí.

Tím ji zaskočil hned z několika stran najednou. Ani ona nebyla v dobré náladě a vymlouvala se, že jí není dobře, a pochopitelně i na to, že venku prší.

Matěj trval na tom, že už přestává a že ji vždycky chtěl fotografovat v dešti. Voda je jeho živel. Udělala chybu, když připustila, že by to šlo, protože si koupila novou pláštěnku, a od té chvíle do ní hučel ještě víc, takže nakonec souhlasila.

Děšť opravdu trochu polevil, ale neustal. Matěj čekal u rybníčku a fotografoval kapky padající na hladinu. Když Věra přišla, přes sebe jasně žlutou pláštěnku a na nohou zelené holínky, nevytkl jí, že tady v dešti tvrdne už půl hodiny. Nejraději by jí dal pusu.

Jenom se pozdravili a on hned ukázal k vrbě, má se postavit tam. Téměř nikdo tu nebyl, opodál jen starší paní se starým psem.

Dívce kapala z kapuce voda. Posunul jí okraj pogumované látky blíž k temeni. Pár kapek jí steklo na obličej a on to vyfotil. Postěžovala si, že se jí roztečou šminky. Oční stíny měla dnes do fialova, řasenku a linky černé. Jako obvykle to s malováním přehnala, ale o to víc jí zpod kapuce zářily oči.

Vytrhl ze záhonu pět temně rudých macešek se žlutým žiháním a žlutým středem. „Tady máš ode mě kytku.“

Držela macešky v sepnutých rukou, mniška podivného řádu žlutých kapucínek. Vyfotografoval ji, jak překvapeně hledí na kytičku i jak se na ni něžně usmívá a jemně ji tiskne k mokré pláštěnce, i jak se na něj dívá ze stínu pod kapucí, kterou si opět stáhla až k očím.

Vzal ji za ruku a dotáhl do kavárny nedalekého divadla. Nesla si macešky s sebou, a když si sedli ke stolku, přinesl číšník vázičku. Pili čaj, on černý, ona zelený. Dezertní vidličkou ukrajovala ze zákusku a čekala, než si Matěj prohlédne snímky, pošle je přes wifi do laptopu a pak otočí displej k ní.

„Něco tomu chybí,“ řekl.

„Mně se zdají dobrý,“ namítla. „Jako vždycky, zatímco Kubricht –“

„Jistě, jako vždycky. Ale Kubricht to není, co?“

„Chtěla jsem říct, že mě fotíš líp než on.“

Nepřesvědčila ho. Šla si na WC zkontrolovat stav líčidel a on se díval za jejími zády v šedém svetru, za jejím zadkem v modrých džínách a za jejíma nohama v zelených holínkách, vydávajících na hladké podlaze kvákavé zvuky. Déšť za oknem opět zhoustl, s fotografováním je pro ten den utrum.

Nebo taky ne.

Zaplatil, pomohl jí do pláštěnky a už ji strkal ze dveří. Zeptala se, kam ji zase žene jako nadmutou kozu. Zopakovala, že se ne-

cítí nejlíp a nejraději by byla doma, v suchu a teple. Na macešky zapomenuté v divadelní kavárně si vzpomněla až v tramvaji.

Kousek od náměstí Bratří Synků vystoupili a Matěj ji zavedl do obchodu s použitým šatstvem, nad nímž stál nápis SECOND-HAND NUSLE. Měli tu podobné věšáky, jaké viděla v ateliéru u Ivana Kubrichta. Tušila správně, že jí tu Matěj bude chtít za pár šupů koupit něco na sebe a pak ji v tom fotografovat. Pořád lepší plán na zbytek odpoledne než vrátit se ke genderovým studiím, zasmála se pro sebe a se shovívavostí skoro něžnou pozorovala Matěje, jak kriticky studuje jeden kus hadru za druhým. Všechny byly výrazně barevné.

Nakonec zvolil prosté fialové šaty. Mínila, že jsou malé a fialová jí stejně nesluší, ale už je nesl k pokladně. Když prodavačka poznamenala, že tu mají kabinku a slečna by to měla nejdřív ozkoušet, odbyl ji, že má slečnu v oku.

Když přišli k němu a ona si svlékla pláštěnku, povšiml si toho, co venku nebylo vidět. Vlevo na krku měla modronachovou modřinku a v loketní jamce levé ruky další, ne tak prokrvenou, zato o dost větší.

„Ukaž.“ Jemně ji vzal za předloktí a studoval ho. Žádné vpichy, ani uprostřed té kulaté modřiny. Kůže jako alabastr.

„Ne, feťačka fakt nejsem a krev mi taky nebrali,“ ušklíbla se. „Můžeš si přestat hrát na doktora?“

Bude ji tedy muset vzít z boku, nikoli z anfasu, jak si naplánoval cestou. Budiž.

Řekl, ať si udělá pohodlí. Pustil kazetu s Davidem Cassidym, ale nelíbila se mu. Vyměnil ji za Billyho Idola, ale ten se nelíbil Věře. Tak tam strčil Womack & Womack a ona řekla, že ji chce trápit.

„Budeme se mučit oba,“ zasmál se a ukázal jí originální kazetu s fotkou usměvavého chlapíka jménem Perry Como. „Tohle je ještě starší, už z padesátek.“

„To snad ještě kazety nebyly,“ zapochybovala.

„Nebyly, ale na kazetách, stejně jako pak na cédéčkách, běžně vycházely i starý gramofonový nahrávky, ty pako.“

„Takže se nechám fotit v dešti a pak se ještě nechám zatáhnout k tobě, a čeho se dočkám? Obvyklý arogance.“

„Jenom si držím odstup. Máma by řekla ,ty truhlíku‘. Mně to říkala, když jsem byl malej. Takže opravuju na ,ty truhlíku‘.“

„To jsem ještě neslyšela, ale je to stejně povýšený, jako když někomu řekneš, že je pako.“

„Máma to tak nemyslela.“

„Ale ty ano. Proč si vlastně držíš odstup?“ Perry Como zpíval *Round and Round* a ona poslouchala s fialovými šaty v rukou.

„To jsi taky ještě neslyšela,“ neodpověděl na otázku.

„Ty si pouštíš tohle?“

„Někdy. Ty písničky se v rádiu nehrajou, což je pro mě důležitý. Můžu je objevovat jako elektronickou hudbu a já si je –“

Gestem ho umlčela a čekala, až píseň skončí. Pak prohodila: „Pěkný, žádná mučírna. Dokonce to má happy-end.“

„Takže umíš anglicky.“

„Přečetla jsem všechny komentáře pod tvejma fotkama.“

„No potěš pámbu.“

„Jo, některý jsou sprostý. Můžeš se otočit? Radši bych se převlíkla tady než v tý studený koupelně.“

„Jasně.“ Díval se z okna, zatímco se převlékala. Perry Como zpíval *Catch a Falling Star*.

„Hotovo.“

Ohlédl se. Pochopil, že šaty nejsou tak obyčejné, jak si zpočátku myslel. Na prsou měly řasení, střih byl jakoby slavnostní, i když o koktejlky nejspíš nešlo, na to byly opravdu trochu divné. Nenápadně se leskly odshora dolů, řasení se téměř třpytilo. „Šíleně ti slušej.“

„V něčem takovém bych chodila, kdybych pracovala v bordelu.“

„Sundej si ten příšernej přívěšek.“

„Mám ho ráda.“

„K těm šatům se nehodí.“ Odsunul postel dál od okna. Až teď si všimla fialového přehozu složeného vedle polštáře. Matěj ho rozprostřel po posteli, ale z rohu ho odhrnul. „Tady budeš sedět, asi takhle.“ Sedl si na roh, kde svítilo bílé prostěradlo, v záklonu se opřel a vyhlédl z okna. „Hlavu drž zvednutou, jako bys někoho tam venku vyhlížela.“

„Jako že přiletí dron nebo UFO?“

„Nějak tak.“ Vyměnili si místa a Matěj si připravil fotoaparát.

„To máš vždycky tak vzorně ustlanou postel, nebo jsi to načinčal kvůli mně?“

„Vždycky. Nevěděl jsem, že tu dneska budeš. Ale děkuju, žeš přišla. Nohy trochu víc od sebe, sed' na tom rohu jako v sedle. Teď si vyhrň šaty o kousek vejš, asi do tří čtvrtin stehén, opři se jako prve já a vejrej ven. Břícho dovnitř. Bezvadný, jenom se tolik nezakláněj.“

Fotil ji z pravého profilu. Zbytek denního světla jí zepředu měkce osvětloval čelo a tvář, ramena a paže, stehna a kolena.

„Ty to neflešneš od foťáku?“ poznamenala nevinným tónem, aniž by přestala zírat z okna. „Mohl bys to taky vzít odrazem, a kdybys měl externí blesk, odflešuješ to na tři lampy a můžu jít domů. Ale to ty nemáš, co?“

„Kubricht,“ zavrčel Matěj zpoza aparátu, „ať jde do prdele.“

Rozesmála se a při tom zavřela oči, povolila břicho a plácla sebou na postel.

Jemu do smíchu nebylo. „Zkazilas mi fotku, teď jsem to tam všechno dostal!“ zaúpěl.

Bylo po náladě. Věra se přestala smát, ležela se zavřenýma očima a poslouchala, jak Perry Como zpívá *It's Impossible*.

Matěj se probíral snímky na displeji a peskoval ji, že si v kavárně musela dát ten dort, takhle teda fakt nezhubne, a má si už konečně pamatovat, že když se má fotit, nesmí předtím od rána jíst, nejlépe ani ráno, a že když už má teda břicho jak meloun, musí ho zastrčit.

Ještě chvíli nehybně ležela a pak zaujala stejnou pozici jako předtím. Trochu napjatá, ale klidná, jakoby smířená.

Nafotil ji, prohlédl si snímky a oddechl si. „Je to tam!“ zazubil se na ni.

Šla se převléknout do koupelny. Když vyšla ven, řekla: „Nevěděla jsem, stejně jako ty, co se bude dneska dít. Ty jsi věděl, že je mi špatně, a přesto sis prosadil svou. Ale vyčítat mi nafouklý břicho, když čekám měsíčky, to –“

Zvedl ruku jako v obraně. „O tom nechci nic vědět.“

„Protože jsi arogantní šovinistickej blbec!“ zakřičela a mrskla po něm šaty, v kterých ji fotil. Zasáhla hlavu, a než si ji vymotal, vklouzla do holínek a spěchala z bytu.

Chtěl za ní běžet a prosit za odpuštění, ale radost a uvolnění z toho, že se fotografování povedlo, se smísilo s tím, jak dobře ho trefila tím fialovým hadrem a jak její holínky pak zakvákaly na chodbě, a tak se dal do hysterického smíchu, podobně jako prve ona. Nechtěl, ale musel.

Špatné bylo, že ten smích na svém útěku ještě zaslechla.

CVAK

„Klaním se, Jasnosti,“ posadil se vedle šéfa k baru. Takhle odpoledne tu byli jediní hosté.

Pátý vzhlédl od tabletu. Na nose měl brejličky s půlkulatými okuláry bez obrouček. „Co si dáš, kašpare?“

„Jestli mě zveš, tak to co ty.“

„Dobrá volba.“ Pátý kývl na barmana, ukázal na svou kulatou sklenku a pak na Matěje. Barman sáhl po poloprázdné lahvi koňaku Martell Cordon Bleu.

„Mňam,“ zamnul si ruce Matěj. „Tak co je novýho? Už víš, kdo se za tebe vydává?“

„Ne. Od té doby se to neopakovalo. Dohodli jsme se, že s trestním oznámením zatím počkáme.“

„Proč taky hned dráždit policajty, že?“

Přitukli si a napili se. Pátý podal Matějovi tablet. „Zase o nás píšou, mrkni na to.“

„To je *Médiář*?“

„*Digiport*. Tady nás nejobou za reklamy ani píár bulšit, ale za fotografie.“

„Aspoň nějaká změna,“ poznamenal Matěj a přečetl si posměšný článek o tom, že Stellar Brusque, lídr na trhu reklamy, PR služeb a inovativního marketingu, si neumí najít originálního fotografa. Je to jako všude jinde, vezme se vyčouhlá buchta, co má nohy od země až ke krku, namaskuje se mejkapem k nepoznání, nasvítí se tak, že se přesvítí, a pak se to našvihá do RAWu. Nedá se na to dívat, modelka vypadá jako cigareta ve sněhu, a tak se prožene RAW-softwarem a pak taky Photoshopem, protože teď už sice vidíme, kde asi stojí, ale zase je patrný každý pupínek a každá piha, hlavně ta velká pod nosem, taky vlasů by mohla mít víc (k těm kostnatým ramenům má moc malou hlavu), takže je nutné retušovat, ubírat špeky z pasu a boků a kecnout jí na hlavu virtuální příčesek. A pak

to vypadá, jak to vypadá. Nakonec autor s povzdechem zavzpomínal na zlaté časy focení na film, na dobrou vývojku, citlivý papír a poctivé řemeslo fotografovo. Podepsáno zkratkou ZR.

„ZR má pravdu,“ pokrčil rameny Pátý.

„Řekl kreativní ředitel a začal najímat umělecký fotografy,“ pousmál se Matěj.

„Ani nevíš, jak jsi blízko.“

„Takhle, jak to sekýruje ZR, se to ale přece dělá všude. Klienti to chtějí, protože to vidí po celým světě. Práskáme to stejně u nás jako za mořem. Zvlášť Stellar je všude stejnej. Rozdíly dělá jen finanční síla klientů a nákupní zvyky obyvatel tý který země nebo oblasti.“

„Ale co kdybychom to zkusili změnit? Alespoň u nás, pak uvidíme.“

„Do toho já nemám co mluvit, ale jestli máš geniální nápad, tak ho hlavounům přednes, třeba tě nevyhoděj hned, ale až za tejdén.“

„O místo se zatím nebojím, ale třeba časem změním názor, ty telefonáty mým jménem jsou špatný znamení. Proto chci tohle vyzkoušet dřív, než se to stane. Vzpomínáš si na tu kampaň McDonald's, jak zákazníci posílali ke konkurenci na svíčkovou a na guláš?“

„Protože věděli, že se k nim stejně zase vrátěj. Ale my asi klientovi neřekneme: ‚Podívejte, u nás jste si toho objednali už dost, co kdybyste pro tentokrát vyzkoušeli společnost Barston Mullcyn tyre nebo Double Solutions?‘ Abychom ukázali svou sílu a ty chudáky taky pustili na chvíli k lizu.“

„Gigantova frajeřinka, já vím. Uvádím to jen jako příklad. Lepší mi připadal Benetton. Nemyslím ty jejich albínský černochoy nebo pět vteřin starý novorozeňata, ani ty obrovský hnědý lidský srdce, co možná byly prasečí a možná ne. Mám na mysli spoty a plakáty s propuštěnejma manažerama, když vypukla krize.“

„Na to si pamatuju. Stojí tam ženský v kostýmkách a chlápce v oblecích, je jich celkem pět a u nich nápis NEZAMĚSTNANEC ROKU.“

„Přesně tak. Soustavně poukazují na globální problémy, na nerovnost a nespravedlnost mezi lidmi. Lze se bavit o tom, jestli jim to zvyšuje prodeje oblečení, nebo spíš ne, ale mně jde o ten velkorysej a promyšlenej přístup k sebepropagaci. Ukazovat se jako ten, kterému nejsou lhostejný věci vážnější než to, co si má kdo na sebe oblíct.“

„Takže?“

Pátý objednal ještě dva koňaky a řekl: „Čekám na každou novou fotku, co postneš na Blickperson.“

„Díky, už jsi něco takového říkal posledně, ale jestli nechceš, abych zpychnul nebo nasadil autocenzuru, radši už o tom nemluv. Nechci totiž myslet na ty, co se na mé fotky dívají, a špekulovat, jestli by se jim obrázek líbil spíš takhle nebo onakle. Ten obrázek se musí líbit mně, a jestli někoho strhnu s sebou, pak je to jediné dobře, ale on musí jít za mnou, ne já za ním, což je v případě tebe jako mého šéfa trochu problém.“

Pátý zavrtěl hlavou a zaklepal ukazovákem na stůl. „Na to se vykašli. Já ti do toho kecat nebudu, ale ani tě nepřestanu sledovat, protože sám jsi to řekl: chceš lidi získat pro svoji vizi, svůj názor, jak má vypadat hezká fotka hezký mladý holky. Tvý věci nejsou dokonalý, ale jsou strhující a vyvolávají závislost a já toho chci využít pro Stellar. Jenom zatím nevím jak, ale potřebuju, abys mi řekl, jestli bys do toho šel.“

Matějovi se zatočila hlava. Nebyl si jistý, jestli to je koňakem na lačný žaludek, anebo tím, jak pochopil šéfova slova.

„Dovolte mi, pane králi, abych si to na záchodě nechal projít hlavou.“

Pátý mu blahosklonně pokynul, že se může vzdálit.

Když Matěj opět vylezl na vysokou židli, stála před ním třetí sklenička a miska burských oříšků.

„Tak co?“ pokračoval Pátý. „Nemusíš mi odpovídat dneska, ale aby to bylo k tobě fér, rovnou ti teď a tady dávám na srozuměnou, že ti za to Stellar nezaplatí, jsi zaměstnanec, občas pro nás děláš informativní nebo námětové fotky, tohle by spadalo do stejné kategorie. Pochop, že když to budu chtít prosadit, ty starý držgrešle mi to schválně mnohem snáz, než kdyby za to museli cálovat. Samozřejmě můžeš dostat mimořádný odměny, pokud se to ovšem povede.“

„Co mám fotit?“ zeptal se zbytečně, ale chtěl si škemrajícího šéfa vychutnat.

„To jediný, co fotit umíš. Jí bychom pochopitelně zaplatili.“

„Chceš Věru pro Stellar.“

„Tak se jmenuje? Starosvětský jméno. Asi na ní budu ještě závislejší než doteďka a pak ti ji přeberu. V té žlutý pláštěnce ve mně probudila pána přes latex. A ty fialový šatečky bych na ní rozerval na dva kusy. Tohle je na ní nejlepší: nemusí se svlíknout, aby byla k sežrání. Stačí jí nahej obličej.“

„Když mě na netu sleduješ, možná sis všimnul, že ji nafotil Ivan Kubricht.“

„A dal tam jedinou fotku, věděl proč. Ta Věra, kterou všichni včetně mě chtějí vidět, to není. Ne ta tvoje.“

„Jenomže ona není moje. Označila mě za blbýho šovinistu nebo něco takovýho. Podle všeho mě nenávidí.“

„Feministka?“

„Asi jako všechny, co mají IQ nad sto.“

„Od nenávisti k lásce pouhý krůček malý...“

„To platí i naopak.“

„Aspoň budu vědět, jak na ni,“ chechtal se Pátý. „Píšu si teda: maskovat svůj blbej šovinismus, jak jen to jde. Číst Germaine Greerovou a Simone de Beauvoir. V posteli jí pomoct prokázat, že není žádná eunuška. Dej mi na ni telefon, zavolám jí rovnou.“

„Nedám. S focením pro Stellar si to budu muset rozmyslet, a hlavně musím nějak přesvědčit Věru, aby se mi vrátila před aparát. Ale nezvedá mobil a neodpovídá na maily, i když jsem se v nich omluvil už dvakrát. Nevím, jak s ní jednat. Já přece nejsem šovinista, nebo jo? Jsem takový monstrum? Mám ji rád jako nikoho na světě.“ Věděl, že z něj mluví alkohol, a bylo mu to jedno.

„Vidíš,“ zatvářil se pochybovačně Pátý. „Vždycky jsem si myslel, že nemáš rád vůbec nikoho na světě. Ani sebe ne.“

„To není pravda. Jsem jenom uzavřenej, a nevím, co s tím. Jak sám ze sebe vylízt.“

„Pomáhají ti ty fotky?“

„Jo. Ty mě zachraňují. Věra. Touha.“

„Tak nebuď trouba a vyjeď po ní, já bych to dávno udělal. Je to normální holka, nanejvýš tě odmítne.“

„Není to normální holka. Nechci, aby mě odmítla.“

„Bojíš se toho?“

„Bojím se i toho, že mě neodmítne.“

„Jsi zralej na prášky. Vidím to na depresi. Dlouhodobou.“ Sáhl do náprsní tašky pro peněženku.

„A já to zase vidím na tu touhu, Mirku. Dlouhodobou. Mý fotky a touha jsou jedno a to samý a já to nechci ztratit.“

Pátý podal barmanovi dvoutisícovku a pětistovku. „Ještě dvě na cestu, prosím. Tady kolega se nám zamiloval. Akorát neví, jestli do ní, anebo do sebe.“

CVAK

Přijetí „žlutého“ a „fialového“ snímku ho potěšilo, ale i vyvedlo z míry. Ten první získal do týdne na sto padesát ocenění a Matěj nevěděl, jestli to má chápat jako průměr, nebo už jistý nadstandard, znamená toho, že se ve své tvorbě lepší. Modelka je přece pořád stejná, takže se musí trochu zlepšit fotograf? Druhá fotografie však trhala rekordy jak v počtu bílých koleček, kterých už měla přes šest set, tak v komentářích, diskusích a jejich přibývajících vlákních. Nějaký P.Hajek²², evidentně vzdělaný člověk, se rozplýval, že „krásná Věra na té posteli sedí jako Danaé očekávající Dia, aby ji oplodnil v podobě zlatého deště, anebo ne, on už je v ní, koukněte na to břicho!“. (Matěj doufal, že je pořád naštvaná natolik, že si tyhle stránky neotvírá.) Několik jiných sledovačů vidělo ve fotce podobnost s obrazy Edwarda Hoppera a někdo mezi komentáře umístil stažený obrázek Hopperova slavného plátna *Ranní slunce*. Dokonce se pak na to Matěje ptali – myslel při focení na Hoppera a tenhle jeho obraz? A on jim odpovídal, že povědomí o tomto malíři a jeho práci má, ale při focení myslel na to, že to břicho má být víc ploché. Psal to anglicky, a jak předpokládal, den nato se z Kanady ozvala Chillibean: Rund si ani náhodou nemůže myslet, že by se kdy mohl přiblížit mistrovství Edwarda Hoppera a jeho *Ranního slunce*, protože na tom obraze je skutečná žena, stárnoucí, ale těšící se v posteli z hezkého rána, zatímco na fotografii Mr. Runda je jen pohledná mladá žena, opět objektifikovaná jako na tolika jiných snímcích tohoto voyera, navedená do lascivní pózy s roztaženými nohama, mezi něž sice nevidíme, ale představujeme si, že se tam díváme tím oknem. K tomu poznamenal Cameraman¹⁰³, že si to asi představuje hlavně Chillibean. Na jejich následující hádku Matěj nebyl zvědavý.

Obdržel e-mail od Mira Švolíka. Tento známý fotograf mu napsal, že ho dosud neznal, ale na podnět studentů mrkl na Blickper-

son a jeho věci mu připadají pozoruhodné, „hlavně to obsesivní studování a ohledávání jediné modelky a pak taky práce s barvou jako primárním, i když zdaleka ne jediným určujícím prvkem nálady snímku“. Pozval Matěje na Vysokou školu výtvarných umění do Bratislavy na přednášku, která se má konat už pozítří, a hned na vysvětlenou dodal, že mu jiný fotograf na poslední chvíli odřekl a on narychlo hledá náhradu. Honorář tři tisíce korun plus cestovní výdaje a případné přenocování.

Ze slov uznání a pozvánky od někoho, jako je Švolík, měl Matěj obrovskou radost, i když jeho nadšení trochu zchladilo, že má za někoho zaskakovat. Odepsal, že je to pro něj čest a že si to zařídí. Chtěl vědět, o čem má ta přednáška konkrétně být, a odpověď zněla: „Prostě o tom, jak na to jdete.“

O dva dny později ho Miro Švolík přivítal v nevelké učebně v prvním patře bratislavské VŠVU a představil ho studentům, kterých tu sedělo čtrnáct, jako novou hvězdu Blickpersonu, která dovede svým mobilem dělat fantastické snímky, a ještě Matějovi pochvalně zatleskal, k čemuž se váhavě přidali čtyři studenti. Pak řekl, že je tu nechá s panem Rundem samotné, vybídl je, ať se neváhají ptát, a s povzbudivým úsměvem odešel.

Matěj zvážil možnost, že to zahraje, jako když přijde nepřipravený na poradu a musí předstírat, že ví, o čem je řeč. Jenomže co by tu o focení mobilem vykládal, když o něm nic neví ani ho neprovozuje? A tak řekl, že došlo k omylu, on používá zrcadlovku a výměnné objektivy, jinak proti mobilním telefonům a jejich schopnostem nic nemá, ale nezajímají ho a on se o nich nehodlá bavit. Pak studenty vyzval, že kdo přišel na přednášku o mobilním focení, může odejít. Sedm se jich zvedlo, sedm zůstalo. Otevřel notebook, nalistoval „fialovou“ fotografii a otočil k nim displej. Na dvaceti snímcích Věry Barvířové jim potom jednoduchými slovy

vysvětlil, proč si myslí, že jsou ty obrázky dobré a on se za ně nemusí stydět. Nakonec se jich zeptal – především tří přítomných dívek –, jestli jim modelka připadá objektivizovaná. Na displeji měl „žlutou“ fotografii. Tu s prsatým svetrem.

Studentka jménem Katarína řekla, že ne; tohle je prý o kráse, přes modelčino tělo nejsou nabízeny služby ani zboží, její osobnost ani důstojnost pošlapávány nejsou.

Jiná dívka, Marta, se s ní začala přít: modelka je objektivizována už tím, že je ukazována jen jako objekt, krásný předmět touhy, a navíc naznačuje nějaké sexuální přísliby; většina těch fotek by se dala označit za rafinovanou erotiku. Nakonec se Matěje zeptala: „Nieste ňou posadnutý, pán fotograf?“

Třetí ze studentek, Ester, projela prezentaci od začátku do konce a pak zase zpátky a zastavila se u čtyř snímků. Na prvním byla Věra v šedém svetru. „Tady ešte nie,“ řekla Ester. U druhého a třetího snímku (ve žlutém svetru a červeném tričku před barevnými závěsy) poznamenala: „Tady už možno... a tu,“ přešla k fotce v dešti ve žluté pláštěnce a s maceškami, „je naša slečna už zalubená. Azda to niečo vypovedá o jej osobnosti alebo dôstojnosti, to sa nedá poznať.“

Ještě z vlaku poslal Švolíkovvi vyčítavý e-mail: copak nepoznal, že nefotí na mobil, ale na nikon? Mistr se omluvil, viděl ty snímky jen zběžně, a přiznal, že to opravdu nepoznal, což však nijak neubírá na jejich kvalitě. Nakonec poděkoval za záchranu situace a popřál dobré světlo.

Matěj měl neblahý dojem, že s celým tím trapasem si mistr fotograf vůbec nedělá hlavu a příště se tomu se svými studenty s chutí zasměje.

CVAK

Po jarní obloze letěly mraky. Chodil za nimi a pod nimi a fotografoval domy, ulice a stromy v těch okamžicích, kdy byly zpola ozářené sluncem a zpola zastíněné oblakem. Vybíral si barevné fasády, hlavně ty do žluta, do růžova a šedomodra, nikdy nic křiklavého. Čekal, až před nimi projde někdo ve výrazném oděvu, a pak ho vzal na dlouhé sklo a krátký čas. Pěkně oblečených lidí však chodilo málo, fleecový a softshellový mor bují v Praze stejně jako na venkově, a tak když spatřil ženu v bílém baloňáku, bílém klobouku a černých brýlích, počkal si na její profil proti zvrásněnému zelenkavému štuku činžovního domu a zmáčkl spoušť. Dáma měla na vodítku psa, možná retrívra, v rasách se nevyznal. Obešel blok a na opačném rohu křižovatky si počkal, až dojdou před dům s červenými vraty. Teď měl na focení víc času, protože pes vrata očichal vpravo i vlevo a pak u nich zvedl nohu. Žena si Matěje všimla. Nezdálo se, že by jí vadil, naopak. Znovu zvedl aparát k oku a ona napřímila prst, řekla něco psovi a ten se způsobilně posadil a zamžoural do slunce. Vypadal spokojeně. Žena dala ruce do kapes baloňáku a trochu vystrčila bok.

Poděkoval úsměvem. Pěkná fotka, ale nic víc. Bílá ženská se žlutým psem proti rudým vratům. Dala by se od něj fotografovat i bez psa? Má jí o to říct? Věru nikdy nemůže nahradit, ale aspoň nějaký, obstojně pohledný objekt by představovat mohla. Pokud za velkými brýlemi nemá malé oči. Udělal krok do ulice směrem k ní, ale pak zabočil doprava ke Zlíchovu a už se neotočil.

Ulicemi Pod Závěrkou a Ke Konvářce vystoupal k Dívčím hradům, prošel pod železničním mostkem a dal se doleva k vrcholu kopce. Bylo mu horko. Nahoře si rozprostřel bundu do jasně zelené trávy, sedl si a fotografoval Vyšehrad, Podolí, Hlubočepy, Barrandovský most. Bylo tu dost lidí, v párech i singl, zadýchaní cyklisté, venčitelé psů, rodina na pikniku a skupinka mladých Američanek ve stejných modro-bílých teplákových soupravách,

nejspíš sportovní družstvo. Taky tu byli fotografové, ať už s mobily, kompakty, polovičními či plnohodnotnými zrcadlovkami, někdo sem vytáhl i velký stativ. Konformisté, kteří fotografují, protože dnes fotografuje každý, anebo osamělci fotící život, protože sami nechtějí nebo neumějí skutečně žít. Matěj zvažoval, ke které skupině patří on sám. Došel k závěru, že k oběma, a znechuceně opustil své stanoviště. Jestli sem ještě někdy zavítá, tak ve všední, a ještě k tomu deštivý den, aby tu s ním nikdo nebyl.

Vydal se po hraně svahu na jihozápad a snažil se vyhnout pohledu doprava; šedozelené placaté pole táhnoucí se až ke Starým Butovicím ho svou nedozírností znepokojovalo a vedle malebných Dívčích hradů působilo nepatřičně. Před lety tu byl o vánočních svátcích s rodiči na výletě. Všude ležel sníh a uprostřed pole se hýbal a přeskupoval černý křičící mrak: hejno havranů. Na tu dálku Matějovi připadali neškodní, a když otec navrhl, aby je běželi rozehnat, s nadšením souhlasil. Matka si klepala na čelo, ale oni už s povykem utíkali k havranům. Hejno se zvedlo, ale namísto toho, aby se ptáci rozlétli do všech stran, kroužili kolem otce se synem a rozzlobeně krákali. Byli obrovští. Matějovi připadalo, že takové rozpětí křídel nemá snad ani orel, a zobany mají tak dlouhé jistě proto, aby mu vyklovali oči. Chránil si hlavu a prosil tátu, ať ho zachrání, ale toho nenapadlo nic lepšího než sevřít chlapci šíji palcem a ukazovákem a zaskřehotat mu do ucha: „Zob, zob, zob!“

Vyděšený k smrti pádil po tom nekonečném poli zpátky k matce a vřítel se jí do náruče. „Už je to dobrý, truhlíku,“ vinula ho k sobě, a řekla, že to nevadí, když se přiznal, že se strachy počural. Když se k nim vrátil rozřehtaný otec, matka mu vynadala a poté s ním několik dní nemluvila.

Pustil se k terénnímu zlomu nad vlakovou zastávkou Žvahov a pak na sever k děvínskému hradišti, ale i tady bylo plno, a tak

zamířil pěšinou na západ k Hlubočepům, na odlehlou kamenitou šikminku obklopenou houštím, kde si chtěl v klidu prohlédnout, co během dopoledne nafotil. Zjistil však, že i na tomto napůl skrytém a méně známém místě někdo je.

Dříve je slyšel, než viděl, činili se hlučně, jako by jim nevadilo, že je tu někdo přistihne, nebo jako by to dokonce chtěli. Kluk ležel opřený o lokty, holka seděla obkročmo na něm a rytmicky pumpovala. Mezi vzdechy hekla: „Dělej, ty svině, někdo sem přijde.“ Oba se zasmáli. Kluk ji držel za zápěstí a nemínil to urychlit, ani když sténala a prosila: „Už dost.“

Matěj zvážil kameru (*Full HD Video*), nastavil řetězové snímání, zmáčkl spoušť a odnesl si dva milovníky na dvanácti snímcích. Žádné sprosté video se nevyrovná sprosté fotce.

V tramvaji si obrázky prohlédl, bylo to pravé amatérské porno, kde protagonisté nevědí, že jejich páření někdo zaznamenal. Matěj zvážil, zda nejlepší fotku nedá na Blickperson, těm dvěma nakonec není vidět do obličeje. Nazval by ji „V Praze oschly meze“. Pak nápad zavrhl – taková fotka by mu pokazila styl.

Zkusil ji vyhledat na fakultě sociálních studií na nábřeží. Mluvila přece o nějaké sociologii, když chtěla tu praxi ve Stellaru. Taky něco o žurnalistice, kterou si nevybrala. Dozvěděl se, že se tu žurnalistika skutečně vyučuje, ale sociologie se přednáší ve fakultních budovách v Jinonicích. Trmácel se tedy tam, a když dojel na místo, řekli mu na studijním oddělení, že informace o studujících neposkytují a absolventy si může najít na webových stránkách univerzity. Doporučili mu jakýsi Moodle, systém, s jehož pomocí se zorientuje v jednotlivých fakultách a oborech, ale on si v tu chvíli vzpomněl: hledá někoho, kdo studuje sociální ekologii. To je tady v areálu, vysvětlili mu, ale na FHS, tedy jiné fakultě. Když

se zeptal, co je to FHS, nějaký mladík vedle něj se zasmál a řekl: fakulta hledající smysl.

Byla to fakulta humanitních studií. Matěj našel katedru sociální ekologie a tam mu tajemnice sdělila, že slečna Barvířová je skutečně zapsaná u nich na magisterské studium, ale kde je zrovna teď, to netuší.

Prohlédl si rozpis učeben, ale očumovat studentky při výuce dost dobře nemohl, tak se posadil na chodbě na židli a otevřel si notebook. Čekal. Podesáté zkusil Věře zavolat, ale měla vypnutý mobil.

Po třech hodinách měl čekání dost, už to chtěl vzdát a jít. Pak se u dveří do jedné z učeben zastavila světlomasá dívka a nejistě po něm zašilhala. Sklopil oči k displeji, ale zase je musel zvednout. Teď stála před ním.

„Vy jste ten fotograf,“ řekla. Tuctově hezká, s modrýma očima, možná i fotogenická.

„A vy ji teda znáte,“ vstal a podal jí ruku. „Matěj Rund.“

„Bára Večeřová. Jestli ji hledáte, tak jste dobřej, že jste se v tý džungli vyznal, ale Věra tady není – je nemocná.“

„Nebere mi telefon, neodpovídá na zprávy. Potřebuju s ní mluvit.“

„Ani se nezeptáte, jestli to není něco vážnýho.“

„Není to něco vážnýho?“

„Není.“

„Můžu za ní zajít.“

„A omluvit se.“

„Kdyby mi to dovolila.“

„No právě.“

„Jak jste mě poznala?“

„Na Blickru máte profilovku.“

„No jasně. Viděla jste mý fotky?“

„Všechny. Ta fialová je nejlepší.“

„Díky. Kdy jste s ní mluvila naposled?“

„Předevčírem jsem za ní byla, ale její máma mě nemá moc v lásce, tak jenom na chvíli.“

„Proč vás nemá v lásce?“

Zavrtěla hlavou. „Už musím na seminář.“

„Já za ní zajdu, ale neznám adresu.“ Doprovodil ji k učebně.

„Schytám to od ní, když vám ji dám.“

„To přežijete. Za odměnu bych vás mohl vyfotit.“

„Vy přece fotíte jenom ji. Klimentská třicet dva.“ Než stačil poděkovat, zmizela ve dveřích.

Ráno napsal Věře SMS a pro jistotu i e-mail, že přijde kolem páté. Očekával, že mu to zatrhne. Neodpověděla.

V pět stál před domem v Klimentské ulici. Byl otevřený, vstupní chodbou procházeli zedníci a nosili pytle s cementem. Na schodech vybalil z papíru zelenožluté růže.

Zvonek s cedulkou Barvířovi našel ve druhém patře vpravo. Zmáčkl ho a dveře se otevřely překvapivě brzy. Takže je očekáván. Stála před ním Věra po pětadvaceti letech. Nijak si ji neprohlížel, stačil jediný rychlý pohled: udržuje se, ale ne moc, dítě zrovna neholduje, ale pořád je úhledná, měla by se dát ostříhat. Lehce namalovaná, na čele čtecí brýle. Volná černá halenka. Přílišné džíny, které by se hodily spíš na dceru, ale té by byly velké. Kristusky. Nehy na rukou nenalakované, na nohou ano, starorůžovým lakem.

„Pojďte dál a nezouvejte se. Normálně bych byla ještě v práci,“ řekla téměř omluvně a málem sáhla po kytce, kterou držel svěšenou u kolene. Zčervenala. Ty rozpaky mu byly ještě trapnější než jí.

„Jak je jí? Nic vážnýho, doufám?“ Teď už věděl, že na tohle se musí ptát ze všeho nejdřív.

„Ne, ale po těch horečkách je zesláblá a dost dobře by se o vás nemohla postarat.“

Matěj se navzdory jejím protestům zul. „Jak postarat?“

„Jako o návštěvu, přece. Tak jsem jí nabídla, že přijdu dřív.“

„To je prima, paní Barvířová.“

„Dole bylo otevřeno, že? Máme vlhký sklepy, teď to budou opravovat. Už jsem se lekla, že ty růže jsou pro mě.“

„Ne, pro Věru. Pro vás je tohle, když se neurazíte.“ Vytáhl z kabely láhev vína.

„Děkuju. To jsem ráda, že nenesete čokoládový bonbóny. Na ty mám ještě času dost.“ Stáhla si brýle z čela na nos a zkoumala etiketu. Přitom jí spadl do očí pramen obarvených vlasů. Jak si ho odhrnula, skoro si ty brýle shodila.

Rozhlédl se. Kuchyň by potřebovala novou linku. A vymalovat. Vyměnit lednici. A taky okna. A podlahu. To příšerné svítidlo na stropě... Aspoň že obklady za sporákem jsou vydrhnuté a zbavené mastnoty. Na to si potrpěl, ale stejně ho překvapilo a vlastně i potěšilo, že v centru Prahy nežijí jen boháči.

„Kdybyste to víno nechtěla, vezmu ho k Věrce do pokoje, určitě se po něm uzdraví.“

„Kdepak, pro ni čaj s medem, víno leda pro vás.“

„Na mě je moc brzo. Ale otevřu vám ho, jestli chcete. Je to fakt dobrý víno.“ Se smutkem sledoval, jak se za lahví zavřela dvířka chladničky.

„Teď ne. Ale co kafe, pane...? Já si...“

„Rund.“

„Ano, samozřejmě – pan Rund. Věrka o vás mluvila. Promiňte.“

„Není co. Dám si.“

„Mléko, cukr? Mám tady i smetanu a šlehačku.“

„Jen kafe, děkuju. Ještě že jste tady, paní Barvířová. Ona by mi do toho zamíchala jed.“

Paní Barvířová se zazubila. „No právě.“

Teď se mu líbila o něco víc. Pohledná matinka ve středním věku. Trochu popletená, ale o to víc sexy.

Zavedla ho do obývacího pokoje a zaklepal na dveře s neprůhledným sklem. „Věrko? Je tu pan Rund.“ Pootevřela, nahlédla dovnitř a s úsměvem ho pustila dál. Ucítil její parfém a pak trochu těžký vzduch Věřina pokoje, přestože okno bylo dokořán.

„Ahoj pacientko.“ Seděla v posteli přikrytá po bradu, bledá až běda. „Není to nakažlivý, že ne? Zapomněl jsem si přinést roušku a ochranný brejle.“

Vysoukala zpod peřiny ruku. Měla v ní černý revolver. Chvilí jím na něj mířila a pak nechala ruku klesnout.

„Co je to za kvér?“ usmál se nejistě.

„Kvér?“

„Ten revolver.“

„Ten mám od táty. Je pravej, ale zatavenej, takže o život se bát nemusíš.“

Její proměna ho vystrašila. Hladká a bělostná kůže působila až průsvitně, pod zarudlýma očima seděly tmavé stíny, tváře byly propadlé a rty rozpraskané, ramena v sepraném černém tričku nahrbená, jako by se jí těžce dýchalo.

„Omlouvám se, odpusť mi to. *Mea culpa*.“ Přistoupil k posteli a položil na ni ruce.

Podívala se na ně, přikývla a sáhla po nich. „Tady jsou samý bacily. Běž dejchat k oknu,“ zahuhlala do kytky.

K jeho překvapení pohřbila ruce v záhybu pod peřinou.

Posadil se na kraj postele, docela jako v nemocnici. Měl sto chutí sáhnout do kabely pro aparát, ale zadržel se. Vyfotil jen očima, jak zabořila do peřiny nos a přivoněla k růžím, z nichž byly vidět jen květy.

„Co ti vlastně je?“ Do pokoje zavanul jarní větřík a ona se rozkašlala. Ucítit teď i zubní pastu nebo ústní vodu. „Mám to zavřít?“

„Záškrť. Cholera. Tanec svatého Víta. Příušnice. Už nikdy nebudu moct mít děti, to se mi ulevilo. Okno nech otevřený po celou dobu návštěvy.“

„Podchladíš se.“

„Už se stalo. Mám nohy omrzlý jako horolezec, musí mi amputovat spodní malíčky a prsteníčky. Gangréna, znáš to. Ischias. Podagra. Řídnutí kos-.“

Zaklepání na dveře, paní Barvířová s kávou v jedné ruce a vázou v druhé. „Opravdu to pijete takhle? Je jenom překapávaná. Já mám stejně nejradši turka.“ Postavila šálek na stůl a povšimla si revolveru. „Prosím tě, dej to pryč.“ K Matějovi dodala: „Má ho od otce, vždycky jí dával kraviny. Neškodnej – teda aspoň doufám.“

„Rád bych tomu věřil.“

„Kde je ta kytice?“

Věra nadzvedla peřinu z růží. „Simsala bim. Můžeš je dát k oknu? Chci, aby je spálil mráz. Pak to budou nesmrtelný zombie kytky.“

„Někdy je pořád jak malá,“ poznamenala matka.

„Vždycky jsem si přála, aby mě rodiče shazovali před mým klučkem,“ prohodila dcera.

„Což přede mnou klidně můžete,“ řekl Matěj. „Jsem jenom fotograf a dodavatel závěsů.“ Ukázal na barevné látky, před nimiž Věru fotil v branickém altánu. Visely po stranách okna, červený vedle plakátu Alfonse Muchy, dole opatřeného nápisem *HIVER*, zelený u reprodukce Preislerova triptychu *Jaro*.

„Já vím, viděla jsem aspoň ty první obrázky,“ příkyvovala paní Barvířová. „Fotíte ji nádherně. Ona tak hezká není, to děláte vy.“

„Děkuju vám.“

„I já ti děkuju, mami.“

„Ona vás ve skutečnosti obdivuje, pane Rund,“ pokračovala matka. „Prej máte v sobě citlivost jako ženská, ale jenom někdy – jinak jste hnusnej jako každej chlap.“

Podíval se na Věru. „Takže i já pěkně děkuju.“

„Nic takovýho jsem neříkala,“ začervenala se a najednou vypadala zdravější. Rád by ji vyfotil, ale tím by mohl všecko pokazit.

„Pan Rund se ti přišel omluvit, tak bys mohla přestat s tím trucováním.“

„A ty mě přestaň shazovat.“

„Kdyby ses chovala jako dospělá, nedělala bych to.“

„Prosím vás,“ řekl Matěj. „To jsem opravdu nechtěl, abyste se kvůli mně hádaly. Radši zase půjdu.“

„Pokud je na vás někdy nepříjemná, pane Rund, tak ji omluvte. Myslela jsem si, že ji to po pubertě přejde, ale ona se k tý svý dětinský umíněnosti naopak vrátila.“

„Díky ještě jednou, mami,“ procedila Věra skrz zuby.

Vida, paňmáma zase tak popletená nebude. Ujistil ji, že Věře odpustí všechno, protože je to nejlepší modelka, jakou kdy měl.

„A taky jediná!“ dodala ona, aby to matka, která už za sebou zavírala, určitě slyšela.

Chvíli nevěděli, co si říct. Poté se zeptal: „Proč ti dal táta revolver?“

„Na odhánění zlejch kluků.“

„Odehnala jsi jich hodně?“

„Právě že málo.“

Otevřel jednu z učebnic na stolku, úvod do něčeho, stránka hned na začátku. Píchl do ní prstem a přečetl si místo, kam se stre-

fil: ... a tak i rozumní muži přesvědčení o tom, že mají ženy rádi, nebo dokonce se považující do jisté míry za feministy, nosí si hluboko v sobě paradigmatu tradičního rozdělení rolí v domácnosti, ve společnosti a na trhu práce, o nichž nevědí, ale podvědomě se jimi pořád řídí. Superego takového ženám nakloněného feministy je po čase překonáno egem tradičního muže, který ženu odkáže do kuchyně, do ložnice a k dětem.

Anebo před foťák, pomyslel si a obrátil se k Věře. „Tady ti vrátím činku. Zapomněla sis ji u mě.“ Podal jí řetízek s přívěskem.

„Další tátův vypečený dáreček,“ pousmála se. „Můžeš mi ho připnout?“

Odhrnula peřinu, pootočila se a zdvihla si vlasy z šíje. Zapínal řetízek a na hranách rukou cítil její teplou kůži.

„Bud' za ty dárky ráda. Přijde den, kdy nebudeš dostávat nic.“ Konečně propojil zlaté zapínání a uhladil řetízek. Odolal pokušení jej políbit, ale zdržet se nedokázal pohlazení šíje, po níž jí jemně přejel prsty.

Tázavě se ohlédla. Očima se držel jejích očí, ale stejně mu pohled sklouzl dolů do trička. Když nad ní takto stál, bylo tam prostě dobře vidět.

Nechala vlasy zase spadnout, ale jeho ruku si na krku přidržela a vedla ji dopředu přes ucho a čelist až k tváři.

„Tys dárky nedostával?“ zeptala se slitovně. Dál mu věznila ruku ve svých dlaních a otírala se o ni.

Bylo mu krásně i hrozně. Nevěděl hned, jak z toho ven. Vytrhnout ruku z jejího sevření by se rovnalo políčku, všechno by tím zabil. „Spíš rady do života,“ řekl a odkašlal si.

„Jako?“

„Nikdy nechod' s ustaranou holkou, radil mi otec. Nebo: jestli se zamiluješ do tý pravý a jediný, bud' si jistej, že ve vedlejší ulici bydlí ta ještě pravější a jedinější.“

„Já jsem taky ustaraná.“

„Já vím, za jasnejma očima temnota a nejistota a ještě něco. Na těch mejch fotkách to všechno je. Proto jsou dobrý.“

„Můžeš pro jednu přestat o fotkách?“

Sedl si k ní. Teď zase on držel za ruce ji. Snažil se klidně dýchat, ale srdce měl příliš rozbušené, bilo mu i v uších a měl dojem, že slyší i to její. „Koukni,“ odkašlal si znovu. „Musíme spolu fotit dál. Prosím tě o to. Na ničem jiným mi nikdy nezáleželo.“ Chtěla něco říct, a tak rychle pokračoval. „Nebudeme spolu chodit, hodíme se k sobě asi tak, jako se hodí feministka k šovinistovi. Ale můžeme spolu něco vytvořit jako modelka a fotograf. Myslím, že by to pro tebe mohlo být zajímavý, šéf něco naznačoval, zatím jen mlhavě, ale já už asi tuším, co má za lubem. Jestli si to nerozmyslí, budou z toho nějaký prachy. Víme oba, že je potřebuješ, a mně se samozřejmě nějaký to přilepšení hodí taky, koupím si novej objektiv, nestydatě drahej. Snad nám to klapne. Tohle jaro a tohle léto bude naše, a pak třeba ještě rok, dokud nám to půjde. Jenom to chce trpělivost a někdy zatnout zuby, vždyť mě znáš.“ Povzbudivě jí zmáčkl ruce a vstal.

„Právě že neznám,“ povzdychla si. „Ale tak jo, když ti na tom tak záleží. Promiň, jsem teď už docela unavená.“ Položila se, přikryla se až pod bradu a zavřela oči.

Odnesl šálek do kuchyně, rozloučil se s paní Barvířovou a ještě jednou poděkoval. Řekla, že nemá za co, naopak ona děkuje jemu, že dceru přišel navštívit, a ještě přinesl víno. Navrhla, že si ho spolu příště dají všichni tři.

Věra ležela v posteli, oči dokořán. Srdce jí pod peřinou bubnovalo tak, že ji musela skopnout na podlahu.

CVAK

Jel domů šestadvacátkou, a když vystupoval, na refýži se zastavil a rozhlédl se po lidech, kteří byli v tramvaji s ním. Znovu se otočil, když u pokladny v marketu platil chleba a šunku, co si koupil k večeri. Nebyl si úplně jistý, ale vysokého mladíka v druhé frontě možná už zahlédl předtím na zastávce.

Když došel k domu a vytáhl klíče, jistotu už měl. Mladík se k němu přiblížil na pouhý metr a zastavil se.

„Vy tady bydlíte?“ zeptal se Matěj.

„Ty tady bydlíš,“ ušklíbl se kluk. Byl o půl hlavy vyšší a jistě o dobrých patnáct kilo těžší.

„Jestli mě sleduješ až od Věřina baráku, tak nejspíš budeš Bob.“

„Pálí ti to, fotografe.“

„Matěj.“ Ruku mu nepodal. „Co mi chceš?“

„Z Věrky bych to nedostal, tak se jdu zeptat tebe. A taky,“ ukázal na dům, „jsem potřeboval zjistit, kam si pro tebe mám přijít, kdybyste v tom chtěli pokračovat.“

„Fotit ji samozřejmě budu dál. To bys nám nemohl zakázat, ani kdyby byla tvoje žena, ale asi bych tě víc chápal. Jenže vy spolu jenom chodíte, že?“

„Já prostě nevěřím, že ji jenom fotíš. Takováhle holka se nedá jenom fotit. Takže chci, abys ji nechal na pokoji.“

„Pojď nahoru.“ Matěj otevřel a podržel mu dveře. Tím vzal Bobovi vítr z plachet. Mladík udělal obličej, zavrtěl hlavou a přešlápl. „Jen pojď, dáme si drink a nějak se domluvíme.“

Na schodech si říkal, jestli nedělá strašnou chybu. Měl z Boba strach, a to ho žralo. Měl pocit, že musí riskovat. Když na to přijde, je lepší poprat se hned než později, navíc bude mít výhodu domácího prostředí.

Vešli do bytu a Matěj rozsvítil. „Běž dál a posad' se, Bobe,“ prohodil věcným tónem a pevným hlasem; obojí mu dalo dost práce.

„Co si dáš? Mám tady gin s tonikem, český rum, španělský brandy, colu, víno.“

„Pivo nemáš?“ zeptal se Bob z obýváku.

„Ne.“

„Dám si, co si dáš ty, mně je to jedno.“

Matěj odměřil do velkých sklenic po panáku z láhve Etiqueta negra de Jerez, zalil je colou a zasypal ledem. Navíc si pořádně přihnul brandy rovnou z lahve.

Když se posadil naproti Bobovi, řekl: „Nabízeli jsme jí, že si na focení může vzít svého kluka s sebou. To ti neřekla?“

„Ne. Asi mě u toho nechtěla.“ Bob obrátil sklenici, jako by ji chtěl vypít najednou, ale cola s brandy protékla ledem a vyšpláchla po okrajích sklenice, takže si rukávem otřel polité tváře i krk; něco se mu dostalo i do nosu. „Do hajzlu.“

„Tady jsem ji fotil,“ ukázal Matěj kolem sebe. „Když se podíváš na Blickr, ten interiér občas poznáš. Nic jiného se tady mezi ní a mnou nedělo.“

„Přesto jsi jí dneska přinesl kytku.“

„Byla na mě našťvaná, možná ještě je. No a taky je nemocná, copak tys za ní nebyl?“

„Jo, ale ne, když je doma její matka, která mě nesnáší.“

„Tohle je zajímavý. Ta spolužačka, co mi dala tu adresu, říkala něco podobného.“

„Bára,“ uchechl se Bob a tentokrát se napil opatrněji.

„Taky studuje gender? Sociální ekologii?“

„To je mi u prdele, co studuje. Jestli ji nemůže cejtít Věřina máma, tak to není nic proti tomu, jak ji nesnáším já.“

„Připadala mi docela milá.“

„Já takovej lidem nedůvěřuju.“

„V jakým jsi oboru?“

„Dopravní dispečink.“

Matěj zkusil dál riskovat. „Dáš si ještě?“

„Tak nalej.“

„Jedna věc je mi fakt divná, Bobe,“ halekal Matěj z kuchyně. „Proč holka, co se zajímá o nespravedlivý rozdělení mužských a ženských rolí ve společnosti a chce to změnit, chodí s chláp-
kem jako ty.“ Počkal, jestli na něj Bob nevlítne. Šuplík s noži měl otevřený.

Host se opravdu zjevil ve dveřích a se založenýma rukama se opřel o futro.

„Protože mě má na sex. Dobře, беру to, nejsem její první ani poslední, ale dokud s ní chodím já, nikdo jinej nemá nárok.“

„Posesivní žárlivost. Kdysi jsem tím taky trpěl.“

„Ale hovno. Dokud je se mnou -“

„To už jsi říkal.“ Matěj se prohrábl plastikovým kufříkem s ka-
zetami, jednu vybral a pustil magnetofon.

Bob chvíli hudbu nevěřícně poslouchal a pak se zeptal: „Co to je za sračku?“

„The Carpenters. *Yesterday, Once More*.“ V duchu se zasmál Bobovu výrazu a nahlas zanotoval spolu s kapelou: „*Every shala la la still shines...* Nelíbí?“

„No ty vole. Muzika pro starý buzeranty. Jestli tohle posloucháš, tak se o Věrku obávám ještě víc než doted.“

„Ne, ne, napoj se na to, je to dobrej pop. Rozezní v tobě tvoji ženskou stránku.“

„Co to kecáš?“

„Věra ví, že my dva jsme normální, rozumný chlápci, co mají ženský rádi. No ale hluboko v sobě máme takový ty tradiční nepěkný vzorce, o kterých ani nevíme, ale podvědomě se jima furt řídíme, a proto připadáme ženskejm nesnesitelný a ve společnosti

a v soutěži na trhu práce je utlačujeme. Respektive já už o nich vím, a ty bys taky měl, možná tě pak bude mít radši.“

„Má mě ráda dost.“

„O tom pochybuju.“

„Nic ti do toho není.“

„Není, jenom ti zadarmo dávám dobrou radu. Ona má v sobě ty vzorce taky, jenže opačný. Proto s tebou chodí. To, co nenávidí a chce změnit, ji hluboko uvnitř přitahuje.“

„Už to nehodlám poslouchat.“

„Co? The Carpenters?“ Znovu se zpěvem přidal k hudbě linoucí se z kazetáku a pak navrhl: „Můžeme si i zatancovat, jestli máš chuť. Právě jsem napojenej na ženskou stránku svý duše.“

Bob odložil nedopitou sklenici a vstal. „Běž do prdele.“

„Měj se a zas za mnou někdy přijď. Rozjedeme to pořádně, když už se známe. Jsi kus chlapa.“

„Dotkni se mě, a dostaneš nářez.“

„Počkej, Bobe.“ Matěj s ním vyšel na chodbu. „Když teď víš, kde bydlím, bylo by fér, abys mi řek svoji adresu i ty.“

Bob jen chrochl nosem.

„A ještě jedna věc,“ pokračoval Matěj. „Všiml jsem si těch modřin, co Věra občas mívá po těle. Mluvil jsi tu o nějakých obavách, tak já mám zase tyhle. Nejde ani tak o to, že mi to kazí fotky, jako o to, jestli ji biješ.“

„To se při sexu stane,“ vysvětloval znalecky Bob, „že ji moc zmáčkneš a pak má fleky. I když tobě teda asi ne.“

„Myslím, že policajti si na násilí na ženských moc nepotrpí, tak si příště v posteli dávej bacha.“

„Ty si dávej bacha,“ sklonil se k němu Bob. „Příště se s tebou vybavovat nebudu.“

CVAK

V zahradní pivnici na Letné byly všechny lavice obsazené, lidi tu seděli jen v tričkách, vyhřívali se a klábosili. Hledal mezi nimi blondatou hlavu Báry Večeřové, která mu na Blickpersonu nechala vzkaz: „Chodím si někdy sednout k Letenskému zámečku. Tu slíbenou fotku bych nakonec brala, tak jestli máte čas.“ A uvedla číslo svého mobilu.

Po chvíli ji našel ve střední řadě. Seděla tu s mužem téměř stejně světlolasým jako ona. Na druhém konci stolu pili pivo další dva mladíci, ti k této dvojici nejspíš nepatřili.

Koupil si limonádu a obešel stoly tak, aby k ní přicházel čelem. Když ho spatřila, usmála se, načež se po něm její společník ohlédl. V tu chvíli protočila oči a pohnula hlavou. Muž se opět podíval na ni a něco jí řekl. Matěj pokrčil rameny: Má? Nemá?

Kývla, a tak šel. Představila je: Matěj, Jakub, oba vyvedení z míry, ten druhý navíc otrávený.

Matěj si ho rychle prohlédl: málo pigmentu, necítí se ve své kůži už vinou všeho toho slunce, možná by byl nejradši někde zalezlý, v chemické laborce nebo v kabinetu fonetického drilu nebo v jiném vysokoškolském pekle, ale nemohl odolat téhle holce, jaro dostihne i akademické jezevce. Tenhle se dokonce neuměl chovat. Požádal Matěje, jestli si tu limonádu nemůže vypít jinde, oni dva tady řeší něco soukromého.

Matěj řekl, že nebude rušit, ale zastavila ho a vysvětlila Jakubovi, že ji pan Rund přišel vyfotit, a když je tady, nemůže ho přece poslat pryč.

Na Jakuba to dojem neudělalo, ale když si všiml, že dva chlapíci u jejich stolu se zájmem sledují, jak se to vyvine, souhlasil a dodal, ať je to hlavně rychle.

Hle, mladý muž uděluje mladé ženě povolení nechat se vyfotit, pomyslel si Matěj, odvedl ji k zábradlí a zkusil pár kontaktních

snímků. Byly přecloněné, taky ho rušilo bzučící osazenstvo stolů, a tak šli o kus dál.

Vzal ji proti slunci tak, aby mu nešlo zpříma do objektivu, jak už to uměl s Věrou. Pod čerstvě zelenými stromy dul větrík a lomoz restaurace sem doléhal jen vzdáleně. Podíval se na snímek a ukázal ho Báře. Jak k sobě přiblížili hlavy, ucítil její parfém. Líbil se mu stejně jako její bílá halenka, světlemodrý propínací svetr a hladké černé kalhoty. Byla o něco vyšší než Věra, nahoře i dole subtilnější, takže rozdíl mezi pasem a boky tak nevynikal.

Navrhl tykání a přidal dovětek, že on si se všemi svými modelkami tyká. Potěšeně souhlasila.

„Tvůj kluk?“ ukázal k restauraci.

„Chtěl by.“

„Nudí tě.“ Vzal ji z poloprofilu. Pootevřela rty. Byla sice jen průměrně fotogenická, ale měla krásné zuby a věděla to.

„Právě. Pořád ty kecy o škole, kam pak půjde dělat, do kterýho klubu s ním musím jít, v létě chce jet na vodu. Vypadá to na takovej ten sotva půlroční vztah, dávám tomu šanci tak do října.“

„Nemrač se. Zkus se usmát.“

S úsměvem řekla: „Ani se tam nechci vrátit.“

„Baví tě víc tohle?“ Když přikývla, dodal: „Tak se tam nevracej, můžeme focení protáhnout do večera.“

„Když není k mání Věra, je každá holka dobrá?“

„Každá ne, ty ano.“

Přimhouřenýma očima pohlédla k restauraci. „Ale když já tam mám tašku.“

Pomalou se vraceli. Mezi sedícími hosty jeden stál, usrkával z kelímku a už je vyhlížel.

„Máš hodinky?“ zeptal se Matěj.

„Na mobilu.“

„Tak jo. Sedni si k němu, uklidni ho. Po chvíli si vem tašku a řekni, že jdeš na záchod, to mu divný nebude. Buď tam jen chvílku, než začne bejt netrpělivej. Dobrý je, že až si sedne, bude se dívat na druhou stranu. Pak obejdi zámeček a přijď na tramvajovou zastávku u Sparty. Počkám tam,“ koukl na zápěstí, „do pěti. Když nepříjdeš, v pohodě. Fotky ti pošlu. Pokud bude některá dobrá, můžu ji zveřejnit? Abych měl co předhodit vyhladovělému publiku.“

„Můžeš. Ale když s tebou zdrhnu, budu muset útratu nechat na něm, jinak mu bude podezřelý, když zaplatím a půjdu si s taškou odskočit.“

„Už jsi to někdy udělala?“

„Ne.“

„Jednou se to udělat může.“

Podali si ruce a Jakub rozhozením paží naznačil: no konečně! Pivo vyšpláchno z kelímku a pár kapek potřísnilo jednoho z mužů u stolu.

Matěj spěchal na zastávku a smál se jako blázen.

CVAK

Seděli spolu v Erhartově cukrárně mezi důchodci a matkami s dětmi. Byla si jistá, že tady je Jakub určitě hledat nebude. Matěj závistivě pozoroval, s jakou bezstarostností se Bára cpe šlehačkovým dortem a pak si jde ještě pro dva malé profiteroly. Trvala na tom, že ho zve, nakonec je to poprvé, co ji někdo unesl ze schůzky s jiným klukem. Ptala se ho na focení a on jí na studium, oba si dávali pozor, aby toho druhého nezačali nudit. Dozvěděl se, že na FHS si přibrala nějaké obory navíc kvůli studijním kreditům – podle studentských diskusních fór si vybrala ty snadnější. Tady se seznámila s Věrou, sama se však zaměřuje na sociální ekonomii.

Když dopili druhé lungo, navrhl, že by ji rád fotografoval dál. Přiznal, že je překvapený, jak dobře ty snímky z Letné vypadají – jak dobře na nich vypadá ona. Viděl, že se rozmyslí, a tak rovnou přiložil do kamen: můžou jít k němu a nafotit první sérii hned.

„Proč ne,“ řekla. Na odchodu se ještě jednou zastavila u pultu a koupila lahev vína, nijak levného. „To se bude hodit,“ strčila ji Matějovi do kabely, opatrně, aby nepoškodila fotoaparát.

Napadlo ho, že tenhle den patří v jeho životě k těm lepším.

V obýváku se podivila, že je tu tak čisto – skoro jako u nich doma. Zasmála se – možná k němu chodí stejná uklízečka.

Matěj odpověděl, že si uklízí sám. Otevřel víno, nalil a šel nacytat stativ. Poté namířil na pohovku dvě nakláněcí lampy.

Bára upíjela ze sklenice. Těší se, řekla, že bude fotografovaná jako Věra, hvězda Blickpersonu. Odpověděl, že ne tak úplně, na Věru většinou používá přirozené světlo a taky se spíše vyhýbá stativu, ale dneska už je světla příliš málo.

Když skončil s přípravami, zeptal se, jestli můžou jít na to. Usmála se. „Ale já nevím, co mám dělat a jak mě chceš. Příkazuj.“

Poslechl a příkazoval a fotil. Nohu přes nohu, paže na opěradlo, hlavu výš. Sundat svetr. Rozepnout knoflíček, dva. Zhasl jednu lampu a stínítko druhé napůl zakryl utěrkou. Mohl si dovolit nastavit závěrku na delší otevření, Bára se uměla nepohnout, aniž by vypadala ztuhle. Není nad uvolňovací schopnosti vína. Sám se napil a fotografoval. Sundat boty, vyhrnout rukávy, rozepnout halenku až k pupku. Sednout si na opěradlo jako na bidýlko, teď nohy nahoru a vezmu tě z profilu, nespadni. Skousneš, kdyby sis měla... Sundej si kalhoty. Nech je za gaučem. Stoupni si na gauč, nohy od sebe a ruce v bok, tak aby po stranách byla košile vyhrnutá, ale vepředu aby kryla klín. Lehnout na pravý bok, hlavou se ale otoč na mě. Ale jo, jde to. Vidíš. Teď jako když spíš. Zadek

víc na mě. To je ono. Teď se otoč a polož si tvář na zápěstí. Posad se a sundej si halenku. Jsi hotová reklama na kosmetiku. Vstaň. Vlasy do očí, úplně přes ně. Jednu paži dolů, druhou se chytň za loket. A teď za tělem, uvolnit levou nohu. Ruce nahoru, zvedni si vlasy, hlavu trochu níž a ke světlu. Posunul aparát do výšky pasu. Nevadilo by ti... taky podprsenku - dolů. Je krásná, co to na ní je, krajky a kytičky? Jsi krásnější bez ní. Sedni si na zem, překřiž nohy a obejmi si je. Skul se na záda, zhoupni se. Schovej hlavu, teď jsi zčervenala. Teď na kolena, lokty na gauč a prohnout záda. Stáhni si kalhotky do tří čtvrtin zadku. Teď těsně pod pŕlky. Teď až ke kolenům. Výborně. Já se snad přece jen dám na focení nahých holek. Teď si to sjedeme celé znova. Tak jak jsi. Není ti zima? Tak se napij. Jedem.

Když skončil, klepaly se mu ruce. Šel si do kuchyně natočit vodu, a když se vrátil, viděl, že se neoblékla; seděla na gauči nahá, jenom se svetrem přes ramena. Zeptal se, jestli může poroučet dál, a ona kývla. Odvedl ji do ložnice a nechal otevřené dveře, aby sem proudila trocha zastíněného světla z obýváku.

Líbání, hlazení, osahávání, jazyk a rty, uši a krk, prsa a pupík, prsty, ochlupení a měkká tkáň. Vklouzl do ní i penisem, ale odstrčila ho, bez gumičky ne. Přiznal, že žádnou nemá, poslední dobou byl v krizi a nějak z těchhle věcí vypadl. Řekla, že ona má, a vyndala z tašky hned dvě balení.

Pospíchal moc, s rychlostí a prudkostí, jež nedovedl ovládnout. Když byl hotov, přikázal jí, ať zůstane pod peřinou a ani se nehne. Šel se do obýváku napít vína a prohlédnout si fotky. Přesvědčil se o tom, co se říká: že to nejvíce erotické nemusíme hledat jinde, protože si to vytváříme sami. Potom byl připraven na druhou rundu. Poručil Báře, aby se otočila na všechny čtyři, objala polštář a zabořila do něj obličej. Tentokrát to trvalo podstatně déle.

Když pak spolu odpočívali na peřině, řekla: „Třicet na sedmdesát, aspoň jsem si to vždycky myslela. Ale dneska to se mnou je čtyřicet na šedesát.“

Chtěl vědět, co to je za čísla, ale jen zavrtěla hlavou. Zeptal se tedy, jestli rovnou z první schůzky šla někdy s někým do postele, on tedy až dodnes nikdy. Ani na tohle neodpověděla, ale pak řekla: „Jednou se to udělat může.“

Přinesl jí prádlo. Chtěl ji v něm ještě vidět a nejraději i fotografovat. Držel ty kousky jako nějakou fetišistickou svátost. Dopustil se netaktnosti, když jí prozradil, že Věra takhle pěkné kousky nemá.

Takové řeči nebyly Báře po chuti. Prohodila, že každý nemá štěstí na rodinné poměry jako ona, a šla se obléknout.

Na odchodu se však opět usmívala a dala mu pusu.

„Nikdy nejsi ustaraná,“ řekl nevěřičně.

„Ono to přijde,“ odpověděla. „Z toho, cos dneska nafotil, můžeš uveřejnit ty oblečený i ty v tom prádle. Ty nahatý ne.“

„Nic jinýho jsem ani neměl v úmyslu.“

Nebyla sice ustaraná, a přesto cítil jen částečné uspokojení. Nechtěl jí patřit, ani aby ona patřila jemu. O lásku na půl roku nestál. Chtěl si to odpoledne jen někdy zopakovat, pokud možno brzy.

Klížily se mu oči. Tak příjemnou únavu dlouho nezažil a nechtěl se jí poddat hned. Malátná ospalost pro jednu způsobenou nikoli alkoholem, ale dobrodružstvím, sluncem a sexem. Musí si ji ještě užít, než se vrátí do postele.

Uvařil si čaj, propojil aparát s notebookem a otevřel Blickperson, aby tam zavěsil pár fotek Báry Večeřové. Uviděl Věru, jak se na něj posmutněle dívá zpod žluté kapuce. Zvětšil fotografii tak, že celý displej zabíral detail očí.

Věděl, že nemá nejmenší důvod, a přesto se cítil provinile. Bářiny fotky zatím zveřejňovat nebude.

Jako na potvrzenou, že se tak rozhodl, přišla nečekaná zpráva od jednoho z administrátorů. „Fialová Věra“ byla zvolena fotografií měsíce a celý týden bude vystavena na titulní stránce Blickpersonu. Navíc byl Matějovi nabídnut veřejný chat s ostatními uživateli v angličtině. S díky odmítl, ale přijal žádost o rozhovor, který bude připojen k titulní fotce.

Měl jít na kutě, dokud se mu chtělo. Nyní to vypadalo na noc probdělou v sedmém nebi, pod pohledem obrovských očí Věry Barvířové.

CVAK

Matěj se pletl, když se těšil, že mu šéf fotografování pro potřeby společnosti Stellar Brusque nakonec přece jen zaplatí.

„Jen běžte dál. No nebojte se a běžte, král Miroslav přijde hned,“ řekla asistentka.

Vešel a posadil se naproti šéfovu stolu. Na desce vedle stolního počítače ležel skicák, černé plnicí pero Montblanc a sadisticky ořezaná tužka Palomino Blackwing s měkkou tuhou. Když ještě kreslil storyboardy, přesně takovou chtěl, ale koupit je na Amazonu a poslat do Čech tehdy nešlo, což ho mrzelo, protože krabička tuctu těchto vynikajících kreslidel by ho přišla i s poštovným na něco málo přes šest set korun. U nás je nabízel jediný prodejce, ale chtěl za ně tisícovku. Dnes by ji Matěj klidně zaplatil, ale storyboardy už dělal jen zřídka.

Ohlédl se na dveře, ale Pátý pořad nikde. Matěje přemohla touha si tužku vyzkoušet, a tak se pro ni natáhl. Zkusí si něco črtnout a pak list vytrhne. I kdyby ho přistihli, o hlavu jistě nepřijde. Ale když skicák otevřel, pohled mu padl na kresbu Věry, provedenou zručnou černou linkou právě touhle tužkou. Poznal, podle které

z jeho fotografií je to uděláno: podle „zeleného svetru“. Jedné z jeho prvních. Listoval dál, Věra tam byla ještě sedmkrát, pokaždé podle jiného snímku. Na osmém listě byl jen náčrt obličeje s přesně umístěnými obrysy očí.

Musel uznat, že král Miroslav je výborný kreslíř. Zvedl oči k monitoru. Viděl jeho zadní stěnu a byl by dal všechno za to, aby zjistil, co je na líci. Vstal, vrátil tužku a skicák na stůl a obešel ho.

Byla tam. V červeném tričku a s rozpuštěnými vlasy.

Vrátil se do židle a čekal ještě několik dlouhých minut.

„Promiň.“ Pátý vpadl do dveří a hned mu podával ruku.

Matěj vstal. „Veličenstvo.“

„Seď, seď.“

Mohl jen hádat, zda Pátý chtěl, aby viděl ty skici a možná i to, co měl otevřeno v počítači: jeho fotografie na Blickpersonu.

„Je tady určitá možnost,“ rozhovořil se Pátý, „že převezmeš moje místo. Musel bys ovšem přidat, a ne furt lítat za holkama s foťákem.“

„To je pro mě novinka.“ Matějovi prudce tlouklo srdce, ale tvářil se jako pokerový hráč. Čekal, že dostane od Stellaru zakázku na nějaké fotografie s Věrou, a teď tohle.

„Neříkej, žes o tom neuvažoval.“

„Ne.“

„Ne jako že to neříkáš, nebo žes o tom neuvažoval?“

„To druhé.“

„Ta možnost tady je, zatím teoretická. Pokud mě vytáhnou nahoru, měl bych za sebe najít náhradu, jinak to dostanou na starost headhunteři, a to bych nerad.“

„Myslíš nahoru až tam, že to vejš nejde?“

„Dobře víš, jak to myslím. Teď k tomu focení...“

„Proto jsem tady.“

„Všichni víme, co předvedl Kubricht.“

„Co předvedl?“

„Byla to profesionální macha, ale není tam...“

„Co?“

„Ta chemie.“

„Mluvíš o Věře.“

„Nedělej, že mi nerozumíš,“ okřikl ho Pátý, který po té aféře s telefonáty pořád ještě nebyl ve své kůži. „Teď mi starej potvrdil, že můj plán na kampaň je v pořádku.“

„Jakej plán?“

„Stellar potřebuje očistit. Něco jsi v tý věci dokázal, ale co si budeme povídat, mohlo toho být víc. Dobrá, energii jsi vydával jiným směrem – k těm fotkám. Je z tebe hvězda Blickru, stejně jako z ní. Ten nevinnej dětskej kukuč v kombinaci s tím tělem ohromně funguje.“

„A ty chceš to samý.“

„Jo. Sérii fotek v tom obvyklým stylu, nic na tom neměň, ale uber na smyslnosti. Jenom ji naznač. Zdůrazni ale čistou duši. Má čistou duši, doufám?“ zašklebil se.

„Nevím, řekl bych, že se cítí za něco provinilá. Ale napadá mě tenhle snímek: holka v zeleným tričku s kulatým výstřihem sedí na židli, světlo na ni jde ze strany jako na starejch vlámských plátnech. Má stažený vlasy, hlavičku jako makovičku, trochu zakulacený ramena. Drží ruce tak, jako by měla na klíně šití. Překvapeně vzhlédne od práce, do který byla zabraná. V ten moment ji blejsknu. Ubohá švadlenka, že bys jí dal korunu.“

„To je přesně ono, Matěji,“ pochválil ho šéf. Měl zavřené oči a prsty propletené pod bradou. Pak oči otevřel a povzdechl si. „Ale skrz to tričko jí nebudou vidět bradavky, že ne?“

„Spolehni se. Nerozmyslel sis to s tou odměnou? Není fér, že modelka něco dostane, a fotograf utře.“

Chvilka okouzlení Miroslava Pátého byla pryč. „Uděláš to v rámci pracovní náplně a v pracovní době. Takže nedostaneš nic a už o tom nechci slyšet.“

„Jsem nadšením bez sebe.“

„To bych ti radil. Snímky budou dělaný tím nejlepším, co tady máme, to znamená hasselbladem, protože to nebudeme dávat jenom na billboardy, na který se lidi dívají z dálky. Dáme to do lesklých časopisů a na internet, tam je vzdálenost oka od obrazu nějakých třicet až padesát centimetrů, a nikdo nesmí říct, že jsme tohle focení odbyli, já sám jsem se šéfovi zaručil a rád bych při tom byl a dohlídnul na to. Takže ta největší ostrost, co bude hlásat: podívejte, nemám co skrývat. A říkat to bude ta tvoje Věra pouze svýma očima. Dole v rohu název a logo Stellar Brusque.“

„Žádný hesla? Statementy? Dokázali jsme, že to dokážeme? Jednička na trhu?“

„To asi jo, aspoň na některých těch fotkách. Napadlo mě, že jedny by byly s nápisem a jiný zcela holý. Na tohle je ale dost času, teď ji potřebujeme nafotit. Dohodneš to s ní? Nechám připravit smlouvu a rovnou se ti může upsat krví.“

„Byla nemocná. Když jsem ji viděl naposled, vypadala bídne. Na druhou stranu zhubla.“

„Ale už je v pořádku?“

„Doufám. Nemohli jsme fotit, tak jsem ji trochu zanedbával.“

„Tak to rychle naprav,“ zahrozil mu Pátý prstem. „Aby ti ji někdo nakonec nevyfouk.“

„Kolikrát mám opakovat, že není moje holka.“

„Když není tvoje holka, mohl bys mi ji půjčit.“

„Jak bych ti ji mohl půjčit, i kdyby byla?“

CVAK

Vadí jí, že tu spolu nejsou sami tak jako dřív. I s Kubrichtem byli na focení jen dva. Tady je vedle Matěje kreativní ředitel Miroslav Pátý, kterého všichni pozdravili jako monarchu, pak profesionální fotograf David, který Matějovi už podruhé klade na srdce, aby nepustil fotoaparát s nevyslovitelným názvem, který vypadá spíš jako kamera s malým televizorem namísto displeje, a nechybí tu ani vizážistka, jež právě odstranila její „humpolácké nalíčení“ (jak to nazvala) a teď jí maluje řasy a oční linky tak, „aby to vypadalo extrovně“, ale s přihlédnutím k předchozím Matějovým snímkům, jimž se tyhle nové mají co nejvíc podobat. Jako by to nebylo dost, opodál stojí kostymérka s pojízdným věšákem, na němž jsou různobarevné letní šaty, svetříčky, sukně a kalhoty, všechno ve velikostech třicet šest až třicet osm. Flirtuje s ní Davidův asistent a stíhá při tom připravovat osvětlení a rozestavovat nábytek před šedou plátěnou stěnou.

Matěj je nervózní. Drží v rukou ten zvláštní fotoaparát a říká, že to musí mít hodně přes dvě kila. Znovu přemlouvá Pátého, ať to smí nafotit na svůj nikon, s tímhle monstrem v rukou si připadá jako panic, kterému v bordelu přihráli tu nejtlustší kurvu.

„Nepřichází v úvahu,“ vrtí hlavou Pátý a obrací se na Věru. „Jak už jsem Matějovi vysvětloval, pořídili jsme hasselblad právě na takovéhle fotky. Budete v časopisech, budete na internetu, budete ještě krásnější, než jste, i když to snad ani nejde. Potřebujeme co nejlepší rozlišení a Matěj vás pod Davidovým dohledem nafotí jako pánbůh. Jen buďte jako vždycky a netvařte se tak nešťastně.“

Dívka vyše k Matějovi zoufalý pohled, nafoukne tváře a zase je nechá splasknout. „Připadám si jako v blázinci.“

On se na ni povzbudivě usměje, ale je znát, že se přemáhá.

„Maloformát to v životě nevyhlazuje jako středoformát,“ vysvětluje David. „Pentaxy a canony, jo, špička, ale hassel je hassel,

citlivost od čtyřiašedesáti do dvanácti tisíc osmi set, my budeme někde uprostřed. Velikost snímače padesát tři celá čtyři na čtyřicet. Na velikosti záleží, víme? Stejný počet pixelů na větším čipu podává kvalitnější obraz než stejný počet pixelů na malém čipu. Crop faktor. Do velkého foťáku narvete větší obraz s menším zkreslením.“

„Moje modelka je docela malá.“

David udělá grimasu. „Nejste vy absolvent filozofické fakulty?“

„Proč?“

„To nic. Čas závěrky od jedné dvoutisíciny po šedesát sekund, dám tam maximum možného, aby se nám nehýbala, ale aby snímek nevypadal strnule.“ Dívá se do tabletu, šmidlá po něm prstem. „Vy ji fotíte na co? Tohle bude padesátka, že? A tohle pětaosma. Jenže na malej snímač, takže krát jedna a půl. Kde jste slečnu sehnal? Někdy bych si ji vypůjčil, ale ona asi fotí jen s váma, že?“

„Přesně tak. Promiňte, musím si odskočit.“

„Dám tam nejdřív pade, ale řekněte si. Mám tady i stovku s hodnotou světelnosti dva dva, taky sto dvacítku makro a ultimátní dvoustovku se světelností čtyři, ale to už je tele jako kráva. Možná kdybychom šli ven, zkusili bychom různějma sklama bokeh.“

„Bokeh nemám rád.“ Opatrně mu předá obří fotoaparát a odchází na toaletu. Věra se rozhoduje mezi zeleným svetrem, navlas stejným jako ten, který si přinesla, a krémovým rolákem. V ateliéru je na ni trochu chladno. Pátý jí doporučuje bílé šaty s modrým květinovým vzorem. Vizážistka nebo někdo takový – Věra si je plete a nepamatuje si jejich jména – jí lakuje vlasy. Kostymérka vybírá jednotlivé kousky oblečení z věšáku a ptá se Pátého na souhlas, anebo odmítnutí, pak je věší buď dopředu, anebo až na konec. Asistent přinese složený oktabox, umístí ho na stojan, rozevře jako deštník a zvedne zvonící mobil.

„Co je to bokeh?“ chce vědět Věra.

David už se chystá k ochotné odpovědi, což jí potvrzuje dojem, že fotografové jsou pro svou práci zapálení a s gustem o ní vykládají komukoli, kdo je ochoten poslouchat. Matěj to nedělá. O fotografování toho moc neví, navíc je uzavřený jako škeble. Přesto ji i dnes bude fotit on, a ne profesionál, a ona se bude soustředit jenom na něj. Snad to ten nadupaný *haslcajk* uvidí tak jako Matějův nikon.

Pátý Davida předběhne. „Bokeh je zdroj světla mimo hloubku ostrosti, rozostřené až do abstrakce, která může mít výtvarnou hodnotu. Třeba reflektory aut dělají efekt barevnejch kroužků nebo bublin, někdo se v tom vyžívá, ale když se to naučíte, je to pořád na jedno brdo.“

„Já jsem taky pořád na jedno brdo.“

„Vy,“ nakloní se k ní a položí jí dlaň na rameno, „jste na tisíc a jedno brdo, protože máte tisíc a jednu tvář. Upsala jste se mi ve smlouvě, tak já si dnes pět vašich tvářiček vezmu.“

Věra ucítí jemnou kolínskou a závan alkoholu. Pátý se jí líbí, trochu jí připomíná otce. Zároveň ví, že on v ní žádnou svou fantomovou dceru vidět nechce. Má jeho ruku na rameni. Položí na ni svou dlaň a nechá ji tam o okamžik déle, než by měla. Pak mu ruku jemně odstrčí a jde si za plentu obléct šaty s modrými květy.

Matěj vstoupí do ateliéru a zahlédne svou modelku, jak se kousek od něj převléká. Nikdo jiný na ni nevidí. Je jen v kalhotkách a podprsence. Tělová barva, aby co nejméně prosvítala, takto se dohodli předem. Modelka zvedne oči od šatů. Neostýchá se. Poprosí ho, aby jí s nimi pomohl, připadají jí malé. Vyhoví a se zdviženými pažemi jí šaty přetáhne přes hlavu.

Ozve se hurónský řehot. Oba strnou. Celí červení opustí skrýš. Fotografická banda se baví na jejich účet; šaty a ruce nad plentou se hrály maňáskové divadlo. Dokonce i Pátý se shovívavě usmívá.

„Příště to nechte na mně, pane Rund,“ řekne kostymérka. „Do těch šatů se vstupuje, nahoře na zádech je skrytý zapínání. Když jí je budete rvát přes hlavu, jenom je natrhnete.“

Věra se musí přechesat. Pátý si pochvaluje, že přesně takovéhle rozptýlení všichni potřebovali, aby se uvolnila atmosféra. Matěj si to nemyslí. Od Davida, který se ještě pochechtává, si bere hasselblad. Rád by ho s ním praštil po hlavě, ale to by ho přišlo draho. Fotograf ho ujišťuje, že expozici nastaví, stačí mačkat spoušť.

Rozžínají se světla, důmyslně utlumená tak, jako by ve studiovém obýváku svítila jediná červenohnědá keramická lampa se žlutým stínítkem, postavená na komodě. Matěj chce vědět, proč tolik nasvěcování, ta lampa mu stačí.

„Předved' mu to,“ řekne David. Asistent opět všechno pozhasíná; až na červenohnědou lampu. Posadí se k ní na židli a David pokyne Matějovi. Ten asistenta vyfotí a hned na displeji vidí, že obrázek je tmavý. „Samozřejmě že by to šlo,“ pokračuje David. „Mašina bude na stativu, dali bychom menší clonu, ale věřte mi, s těma světly bude lepší, a hlavně je bude mít tady.“ Ukáže si na oči.

Matěj už nic neříká. Věra je připravená a jde si sednout na židli k lampě. Za ní a kolem ní jsou ještě pohovka, taburet, stůl, jiná židle a květinový stůl s vázou. Pátý zatleská a ohlásí, že začínáme. David naposled zkontroluje fotoaparát, připevní ho na stativ a kývne: „Teď už je to na vás. Úkolovat ji budete sám.“

Jako kdybych to nevěděl, myslí si Matěj a upřeně hledí na modelku, která má ruce položené na kolenou a napnutá záda. Rovnou ji vyfotí a dává pokyny: nohy nech u sebe, ale dej je nahoru a obejmi si je. Teď bokem, ale hlavu na mě. Teď levou na zem. Levou přes pravou.

„Já taky miluju bosý nožičky,“ podotkne Pátý, „ale nezapomínej, že to mají být variace na tvý nejlepší fotky.“

„Myslel jsem, že nejlepší je ta fialová,“ namítne Matěj. „Tu bychom mohli napodobit tamhle na pohovce.“

„Nejlepší je ta ve žlutém svetru,“ řekne Pátý a ona ho v přítmí za světly marně hledá očima.

„Takže od pasu nahoru.“

„Řekněme od boků.“

Asistent posune stativ s aparátem blíž k modelce, David upraví expozici. Matěj fotí, ale pořád to není ono.

„Můžete to sundat?“ obrátí se na asistenta. „Budu to brát z ruky.“

David se zatváří pochybovačně, ale Pátý souhlasí.

Matěj drží hasselblad jako útočnou pušku. Přikrčí se, zaostří a zmáčkne spoušť. Věra má ruce podél těla, poté je založí na prsou, pak se postaví a dá je v bok, chytí se za levý loket, pravačku před tělem, potom ruce spojí, zvedne je k hlavě, prohrábne vlasy a načechrá je, hodí si loknu přes oko, čtverácky se pousměje, vzápětí se zachmuří a namíří na Matěje prst. To vše bez pokynů.

Spolu s ním si Věru fotí i Pátý na kompaktní Leicu D-Lux.

Matějovi se potí ruce, musí si odpočinout. Odmítne hlt z ploché kovové lahvičky, kterou mu nabídne Pátý. David si prohlíží nahoce-ný materiál a nad jedním snímkem zabručí: „Tohle by snad šlo.“

Převléknout a znova. Přelíčit, přepudrovat, ubrat červeně na rtech. Světlo přímo shora.

Věra za stolem v bílé košili s dopnutým límečkem a zelenou kravatou. Právě ouško nahé, vlasy vlevo, rozhárané kulatým hřebenem a ofoukané fénem. V pravé ruce plnicí pero Montblanc zapůjčené Jeho Veličenstvem.

Matěj požaduje, aby zhasli boční přisvícení. David namítá, že když jí světlo zaprší jenom na hlavu, bude jí to pod nosem dělat stín.

„Přesně.“

David prohodí něco o amatérech. Asistent zhasne přisvětlení. Věra v pánské košili, jež potlačuje tělesné křivky. Pod nosem knírek tmy. Matěj si nechá upravit clonu a čas, zaostří a fotí.

Pátý na pohovce si tuto sérii prohlíží spolu s ní. „Líbí se vám to?“ zeptá se.

Věra zírá na fotku s knírkem. „Nevím.“

„Mně ano, protože tohle...“ ukáže na nejlepší snímek... „tohle je novej Stellar Brusque. Ten můj.“

„Když myslíte. Kolik že těch fotek chcete v kampani mít?“

„Míň je víc. Vidím to tak na těch pět. Materiálu ale uděláme spoustu, aby bylo z čeho vybírat. Tahle tam určitě bude.“

„Tu ve žlutým svetru chcete taky?“

„Tu bychom mohli udělat hned teď, jste pro? Samozřejmě pod ním budete mít podprsenku, nechci s váma vyhrát anketu o sexuální prasátečko v reklamě, nebo jak se ta kampaň proti nahotinám jmenuje.“

Převlékání do žlutého svetru. Přepudrování. Světlo opět ze strany, imitace bledého dne. Matěj staví modelku do poloprofilu, požaduje sklonit hlavu a tvářit se zadumaně. Nečiní jí to potíže.

Matěj fotí pro Stellar, Pátý pro sebe.

Další na řadě je těsné černé tričko a černé punčocháče, Věra leží na béžové pohovce a má rozpuštěné vlasy. Pravou ruku má volně přes prsa a levou vedle ucha. Dívá se k neexistujícímu oknu.

Pátý z ní nespouští oči, ale kroutí hlavou. „Panebože, tohle je lascivní, použít to nemůžeme.“

Výsledek však působí jinak. Z punčocháčů je vidět jen kousek u pravé pánevní kosti, oblina prsou retušuje černé tričko. Odpočívající žena, jež možná myslí na nějakého muže, anebo vzpomíná, jak jí maminka učila v podolském bazénu plavat.

Pátý je ze snímku u vytržení. David poznamená, že hasselblad by vyfotil dobře i mrtvolu v zatlučené rakvi.

Následuje zelené tričko s kulatým výstřihem. Věra sedí na židli s rukama v klíně, trochu přihrbená, s pozvednutou hlavou, jako by právě někdo vešel. Vlasy má vzadu stažené, ale vpředu jí lokny rámuji obličej.

Po čtyřech hodinách práce Pátý Věře a Matějovi navrhně, aby se šli projít na čerstvém vzduchu. Davidovi se nikam nechce, ale aparát vezmou s sebou, a tak musí s nimi.

Věra si vybere z věšáku světle růžové šaty na ramínka zdobené krajkou. Připomínají noční nebo spodní košilku. Matěje to překvapí, ale komentář si nechá pro sebe. Pátý je volbou nadšen.

Přešli silnici do bývalého přístavu, kde za kancelářskými budovami a novými bytovkami vede dlážděný chodník, mezi nímž a řekou je asi na padesáti metrech travnatý pruh. Místní si prosadili, že se tu nesmí venčit psi, což se hodilo lidem z kanceláří, kteří si sem o polední pauze občas zašli sníst sendvič nebo vypít kávu z papírového kelímku. Dalo se sedět na jedné ze tří laviček nebo v trávě, kterou párkrát za sezonu vždy někdo posekal. Matěje kolikrát napadlo, zda tu tahle milá enkláva vznikla díky prozíravosti architekta či urbanisty, anebo jakousi chybou v developerském projektu. Na každý pád se prostor nedal použít jinak než ke krátkému odpočinku a na noc se přístup zavíral brankou, aby sem nechodili přespávat lidé bez domova.

Chodník uzavírala stará tovární zeď. Továrnu zbořili, vyčištěný brownfield čekal na novou zástavbu. Zeď zůstala, stejně jako jediný strom před ní. Byl to kaštan a zrovna kvetl. Právě u něj se skupinka zastavila, vedená Miroslavem Pátým, který všem do kola nabídl svou placatku, nejprve Věře. Napila se a Pátý přiložil

lahvičku ke rtům hned po ní. Jak zvláštní, pomyslel si Matěj; já bych se napil až jako poslední. Ale přijal a napil se, bylo to nějaké brandy. David odmítl.

Sama si stoupla ke stromu, opřela se o kůru a natáhla paže dozadu a do stran, jako by chtěla kmen za zády obejmout. Pátý ji vyfotil leicou. David nastavil hasselblad a Matěj fotografoval Věřino tělo zepředu a hlavu v profilu. Měla bílý krk, zavřené oči a ucho přitisknuté ke kůře, jako by jí kaštan něco sděloval.

Když oči otevřela, ukázala na kompakt. „Můžu si to půjčit?“

Pátý jí leicu podal, předvedl jednoduchou obsluhu a pak už jen sledoval bitvu fotografů. Obcházeli se, ona s aparátkem u oka, Matěj tváří spojenou s hasselbladem jako nějaký android. Pátý pochyboval, že by modelka s foťákem byla kampani nějak přínosná – sice to může působit, že Stellar má zájem o lidi, ale taky by to mohlo naznačovat, že je špionuje. David nervózně přešlapoval a opakoval, že ta kamera stála milion a objektiv sto padesát tisíc, je to majetek Stellaru a on má za něj odpovědnost.

„Zůstaň!“ řekla Věra a pohybem ruky Matěje zastavila. „Takhle mi pózuj, vypadáš úplně jako v tom filmu... Jak se to jmenovalo?“

„Zvětšenina,“ napověděl s jistotou Pátý.

„Přesně v tom. Zůstaň takhle rozkročeněj a soustředěnej, jako by ses chtěl s někým milovat skrz objektiv.“

„To by mě zajímalo s kým,“ zamumlal Pátý.

„Konečně chápu, jak je objektifikace sexy,“ zahihňala se.

David ke svému vystresovanému výrazu přidal ještě znechučení, ale pak vyjel: „Pozor! Máte na zápěstí vosu.“

Oba zareagovali podobně, podívali se na své ruce. Varování však platilo jen Matějovi, který měl levačku pod objektivem a pravačku na gripu. Aby si prohlédl levou ruku, musel hasselblad pořádně stisknout v pravé, a v tu chvíli sykl bolestí.

Fotoaparát nicméně udržel. Podal ho Davidovi a jal se zkoumat bodnutí.

Nebyla to vosa, ale včela. Umístila žihadlo mezi ukazovák a prostředníček. Věra je vzala mezi nehty a vytáhla.

„Je po focení,“ řekl Matěj a sledoval, jak mu zasažené místo začíná otékat. „Bolí to jak svině.“

„Nejsi na to alergickéj, že ne?“ ujišťoval se Pátý. „Mohl bych ti to potřít kapkou destilátu.“

Matěj sešel k vodě a ruku do ní strčil. Věra si přidřepala k němu a s výrazem provinění, starosti a lítosti ho pohladila po předloktí.

„Netvař se jako moje máma,“ obořil se na ni a k mimické směsici na její tváři se přidalo ještě ublížení.

Pátý jí nařídil, ať zůstane přesně tak, a kývl na Davida, ať navalí hasselblad.

Matěj zmáčkl spoušť neochotným nabobtnalým prstem.

Dívka se otočila zády k mužům a hodnou chvíli se dívala přes řeku na zelený druhý břeh.

CVAK

Když si pak snímek prohlédl na displeji, prohlásil: „Z dnešního dne úplně nejlepší fotka, která sděluje: Stellar Brusque se *kaje*, Stellar Brusque se *omlouvá*, Stellar Brusque má *srdce*.“

Matěj si znovu chladil ruku. Zespoda si Věru prohlížel a dohadoval se, jestli je uražená.

Pátý už chtěl jít zpátky, ale ona tam pořád stála jako zhyponotizovaná. Matěj si otřepal ruku.

Přistoupil k ní a levačku jí položil na rameno. „Rád bych tě fotil ve vodě. Někdy.“

„Ty chceš, abych zase onemocněla.“ Jemně mu ruku smetla.

„Až bude horko.“

Vrátili se. Asistent už uklidil ateliér a kostymérka čekala jen na zapůjčené šaty. Modelka se převlékla do svého oblečení a šla říct Pátému na shledanou. Ten se právě dohadoval s Matějem na úpravách fotografií. Dušoval se, že budou jen minimální, ale vyhrazoval si právo na drobné retuše; copak si Matěj nevšiml té modřinky na vnitřní straně stehna nad kolenem, když s ním dřepěla u řeky?

Věra zčervenala, Pátý se nepříjemně uculoval a Matěj bojoval s rozpaky. „Tentokrát jsem si toho nevšimnul,“ přiznal. „To žihadlo...“ Podíval se na oteklé prsty a zápěstí. „Tak udělej výřez, stejně jí tam nechceme ukazovat nohy.“

„Pokud to má být ve zlatém řezu, tak to nepůjde. Seděla jste tam tak, že jste měla kolena moc blízko hlavy,“ obrátil se na ni a opět k Matějovi dodal: „Taky bychom mohli zkusit trošku to v postprodukcii přeexponovat, malilinko, a zkusit to posunout ke cross procesu.“

Matěj si hned nedokázal vybavit, co to cross proces je. Domníval se, že se týká jen focení na kinofilm nebo na diapozitivy. Na každý pád Pátému montování nějakého cross procesu do svých fotek zakázal.

Zdálo se, že právě tuhle odpověď šéf čekal. Slíbil, že tedy ne, žádný cross proces, ale ty retuše ano, jsou nutné, ovšem jen takové, aby snímky pořád odpovídaly Matějovu stylu; nebude na nich nic umělého, respektive nic viditelně umělého.

Matěj váhavě souhlasil, s hořkým vědomím, že celé dnešní focení bylo umělé, už jen ta kamera, kde dokázal leda tak ťukat na ostření a spoušť. Ta včela byla boží trest. A mělo být hůř.

Když se loučili, Pátý Věře políbil ruku. Slíbil, že honorář jí do čtrnácti dnů přijde na bankovní účet, ještě jednou jí poděkoval, pochválil ji, že byla výborná, a pozval ji na osmou hodinu na večeři, má prý rezervovaný stůl pro dva v restauraci Field, kam pořád ještě chodí pražští foodies; objednal si ho už před týdnem.

Překvapeně odpověděla, že musí ještě do školy, ale v osm už bude volná.

„S kým byste šel, kdybych odmítla?“ chtěla vědět.

Pátý pokrčil rameny. „Nevím, někdo by se našel. Třeba tady Matěj. Ale ty místa,“ dodal rychle, „tam mám opravdu jenom dvě.“

„Jen běž,“ řekl Matěj, „myslím, že tě dneska čekají hody.“

„To jsi hodnej, žes mi to dovolil,“ odsekla, „ale rozhodla jsem se ještě předtím. Ráda přijdu, nashle večer.“

Dívali se za ní, jak odchází.

Když Pátý viděl Matějův výraz, vytáhl z kapsy leicu a vyfotografoval si ho. „Kdo zaváhá, nežere, kamaráde, a sám jsi mi říkal, že spolu nechodíte, tak se netvař, jako kdybys měl mezi žebra kudlu.“

Matěj odjel domů a cestou napsal Davidovi a Pátému, ať mu pošlou výsledky dnešních prací co nejdříve. Vymínil si taky, aby měl hlas při vybírání těch nejlepších pro kampaň.

Doma si udělal v salátové míse octový nálev, strčil do něj ruku a prohlížel si nové fotky na Blickpersonu. Večer mu prsty a okolí včelího vpichu konečně splaskly, ruka ho svědila, kupodivu i dásně, ale bolest cítil jen ve vzpomínce na žihadlo a také v hrudi, ale tahle bolest byla jiná.

Hodil si do tašky tenisky, tepláky a sportovní tričko a šel do posilovny, kde nebyl už půl roku. Pětkrát se přitáhl na hrazdě, vypůjčil si rukavice a pak až do vyčerpání bušil do boxovacího pytle.

CVAK

Věra pila po skleničkách: nejprve sekt, potom bílé víno, pak červené. Pátý jí nabídl tykání. Přijala. Ne že by si nechtěla držet odstup, ale tentokrát to musí být odstup jednoho stolu v restauraci.

Zeptala se na ono stellarovské blbnutí s králem Miroslavem, a tak jí to vysvětlil. Stellar Brusque je sice součástí korporátního systému a jeho kultury, ale hranice si posunuje sám, a nejdůležitější je, aby zaměstnanci nebyli ve stresu. Bezohlední kariérističtí kreténi tam sice taky jsou, ale on upřednostňuje talentované lidi s empatií ke kolegům, anebo takové samorosty, jako je Matěj Rund. On, Mírek, chce tyto hranice ještě rozšířit, pokud se dostane na pozici výkonného ředitele. Řekl jí i to, co předtím Matějovi: rád by ho viděl na svém místě. Teď však přidal poznámku, že Matěj je bytostně tvůrčí typ, ale má problém s komunikací.

„Ale to já jsem měl kdysi taky,“ usmál se a změnil téma. Vyptával se na její studium, a na rozdíl od kohokoli předtím opravdu poslouchal, co mu říká, a dokonce budil dojem, že ho to zajímá víc než degustační menu, na jehož konzumaci od čtvrt na devět stařečně pracovali: šneci, řepa, makrela, jehněčí, jelen sika, hruška, sýr. Když zrovna nevěděla, jak si s nějakým kouskem poradit a jak a na co ho vůbec nabrat, taktně jí to předvedl dřív, než to stihla servírka. Pokaždé vstal, když odešla na toaletu, a když se vrátila a zrovna se nepřitočil číšník, podržel jí židli.

V ateliéru jí připadal milý, ale i trochu slizký. Na to si teď dával pozor. Oproti ní měl ten večer velké množství vína a jako zkušený piják věděl, že své chování a jazyk musí držet na uzdě. Ale alkohol ho zmáhal, a tak se vrtnul do bezpečného přístavu melancholie. Aniž by se vyptávala, pověděl jí, že je dvakrát rozvedený – první manželství bylo dlouhé a s dvěma dětmi, druhé krátké a bezdětné – a bojí se každého nového vztahu. Na základě toho, co mu vyprávěla o studiu, se teď bez obalu přiznal, že ho přiměřeně staré ženy „řekněme od dvaatřiceti do osmatřiceti let“ nepřitahují a pro ty mladší je jednoduše moc starý. Což byla pravda, ale ona mu to teď ani nepotvrdila, ani nevyvrátila. Řekla mu o tátovi a jeho nové

rodině, která už taky spoustu let není nová. Zeptal se, jestli je otec šťastný. Odpověděla, že trochu snad ano.

Pátý si naplno uvědomil, že tato dívka by mohla být jeho dcera. Odstrkoval od sebe trudnomyslnost, ale ta vítězila, a tak opět začal plácát o vydařeném fotografování onoho dne a fantazíroval o tom, že by se to dalo na podzim zopakovat a že by možná šlo udělat smlouvu na pět let, po které bude Věra Barvířová mediální tváří Stellaru. Po chvíli viděl, že ji to nudí.

Řekla, že už za rok za dva nebude vypadat jako teď, sama vidí, jak se mění, a pokud vypadá na nějakých osmnáct, za pět let může vypadat na třicet.

„To bychom se pak k sobě docela hodili,“ zaradoval se. „Prosím, vypadej na třicet už zítra, nafocenou tě mám, kampaň bude, tak se můžeš začít přejídat. Nedáš si ještě jeden dezert?“

Nemělo smysl na to cokoliv říkat, tak to nechala odeznít.

Nervózně poposedl, jako by zvažoval, zda ještě nějak neoddálit strašlivou nutnost požádat o účet. Že s ním Věra nepůjde k němu domů, mu bylo jasné, zase tak opilý nebyl.

„Když mluvíš o dalším focení, Mirku,“ řekla nečekaně, „něco bych od tebe potřebovala.“

Přišlo to v pravý okamžik. Pátý rozjásaně objednal láhev burgundského a mrkl na ni: „Pravidlo, že druhá nejlevnější položka v nabídce je nejlepší volba, stále platí, a tak si dáme Pommard od Josepha Voillota, ročník deset.“

Zamračila se na lístek. Nesedělo to. Tohle víno stálo dva tisíce devět set padesát korun. „Tady je všechno strašlivě drahý.“

„Jestli si myslíš, že se předvádím jako strejda pracháč, tak jsem taky mohl objednat Saint Vivant Grand Cru za čtyřicet osm tisíc čtyři sta devadesát.“

„To bys pak nebyl strejda pracháč, ale idiot.“

„Vždyť říkám, že to neudělám,“ zatvářil se dotčeně. „Nadávat mi opravdu nemusíš.“

Samozřejmě se vytahoval, že na to má. Zlobilo ji to, taky zklamalo, ale věděla, že tváří v tvář mladé holce se každý muž chová pošetile, a když to nedá znát, aspoň si ty pošetilsti myslí. Ještě před několika lety by to byla ráda změnila, ale v třidvaceti jí už pomalu docházelo, že tohle se nezmění nikdy.

„Tady to moravský červený je pod tisícovku,“ ukázala do lístku. „Můžu si ho dovolit, když mi přijdou ty peníze ze Stellaru. Takže je na mně. Všechno ostatní budeš muset zaplatit ty.“

„Pozval jsem tě, a tak nepřipustím, abys mi platila za víno.“

„Tak si ho dám sama, ale kupuju ho já.“ Pohledem přivolala číšníka a objednala merlot z Kobylí.

Pátý se smířlivě usmíval. „Druhý nejlevnější – dobrá volba. Moc rád ho ochutnám a děkuju za pozvání.“

Sommelier přinesl víno. Pátý pokynul Věře, je to její pozvání, ať tedy ochutná.

Přičichla ke špuntu, jako to předtím dělal on. Pak zakroutila sklenicí podle jeho vzoru, přičichla k ní a napila se. Chtěla říct, že je moc dobré, ale udělala to zbrkle, dřív, než jí doušek sklouzl jícnem. Rozkašlala se a zakryla ústa ubrouskem. Oba muži v rozpacích čekali, až ji záchvat přejde. Pobavené pohledy od vedlejšího stolu ignorovali.

„Všechno v pořádku, madam?“ zeptal se sommelier.

Celá červená přikývla a Pátý si nechal dolít. Upřeně se na ni zadíval a řekl: „Tak spust.“

CVAK

Neměl na co ani na koho, ale žárlil a nenáviděl se za to. Nesnesl pomyslení, že by si Věra mohla něco začít s Pátým. Pořád si připomínal, že mu do toho nic není, koneckonců se smířil i s Bobem, co jí dělá modřiny, a zároveň věděl, že se s ním smiřovat nemá. Měl ji sbalit, ne před ní utíkat za fotoaparát, stejně se to nedá dělat pořád.

Ale ještě chvilku utíkat musí. Alespoň tohle léto.

Doufal, že to nebyla našťvanost na Věru, co ho vedlo umístit na Blickperson Bářiny fotografie. Nešetřil s nimi, nalifroval jich tam rovnou třicet, vyrobil jednu celou novou galerii. Na některých snímcích byla jen ve spodním prádle (ty nahé tam nedal) a právě těmi si vydobyl záplavu bílých koleček a nadšených komentářů. Ani jeden nebyl z poloviny tak dobrý jako ty, na nichž pózovala Věra, tady se žádné jedinečné nepochopitelné kouzlo nekonalo, jen přímočará erotika, která Matěje vřadila mezi tisíce jiných fotografů. Ale protože měl své publikum – už notně vyhladovělé –, strhl na sebe pozornost i průměrnou prací. Sám nevěděl, jestli z toho má mít radost. Potvrzovalo to jen fakt, že Věra je nenahraditelná. O to víc ho pájilo, že jsou si tak vzdálení a že mezi nimi musí zůstat skleněné čočky, ale taky muži jako Bob nebo Pátý, a taky ženy jako Bára a asi i ty další, které přijdou.

A že přijdou, tím si byl jistý. Psali mu lidé z Evropy, z Ruska a z Ameriky. Ptali se, jestli opustil unikátní systém „jeden fotograf – jedna modelka“, který už někteří začali sami napodobovat a vyvěšovali své fotky na blozích a fotografických serverech. Někteří byli zklamání, jiní potěšení. Chtěli si Věru od něj najmout, což ho pobavilo, ale stáli i o Báru, ochotní zaplatit za letenku do Prahy a uspořádat *photo shoot*. Matěj se tomu smutně smál. Svět se opravdu zmenšil a zploštil, má velikost fotografie devět krát třináct. Pod fotku Bářina zadku přišel vzkaz od jakési Sophie19ans.

Vleže na posteli udělala selfie svého břicha a modrých kalhotek, na nichž byl žlutý smajlík. Připsala něco, čemu nerozuměl, ale přeložil si to pomocí on-line slovníku. Sophie mu psala, že když přijede do Saint-Étienne, může si vyfotit i všechno pod smajlíkem.

Ozvala se i Bára a se svou typickou skromností všechny své fotografie odměnila bílým kolečkem. Napsala mu: „Nikdy nebudu tvoje hvězda, ale teď jsem aspoň hvězdička. Ha!“

Chopil se příležitosti a odepsal, že ji chce fotit někde venku, bez oblečení, daleko od hlučícího davu, pokud možno brzy, dokud přejde počasí.

Odpověď přišla okamžitě: „Bára souhlasí, můžu se přidat? V sobotu? A pojedeme tvým autem, nebo jejím? Kahlo.“

Chtěl vědět, co to má znamenat. V tu chvíli se mezi jeho nové „sledovače“, kteří tohoto večera přibývali jako houby po dešti, přidala žena s nickem Kahlo. Na portrétce vypadala spíš jako kluk: hubený krk, krátké vlasy, špičatý úsměv a ironické protáhlé oči.

„Nemám auto, ale mám řidičák,“ napsal oběma. „Dvě modelky jsou vždycky lepší než jedna, pokud to není TAMTA. Potřebuju odpolední slunce a nějakou placatou skálu. V sobotu ve čtyři mě naberte, pojedeme do ráje (Českého).“

Už neměl sílu pročítat všechny komentáře, a už vůbec na ně reagovat. Zaujala ho jen poznámka od Chillibean, psaná anglicky: „Čím více nahoty, tím méně kvality. Přesně tenhle vývoj jsem u tebe čekala. Některé tvé fotky Věry byly krásné svou nedokonalostí, představovala jsem si vás dva jako nešikovné milence. Proto mi vadilo, že ji objektifikuješ, že ji kazíš a svádíš k podřízenosti, redukuješ na obraz. Ale tyhle nové věci nejsou nic jiného než obrazy těla, které je mladé a jednou bude staré, jestli se toho dožije. Nestojí ani za komentář.“

Helemese, ušklíbl se. Babizně z Kanady, co do mě jen ryla, se moje práce líbila. Odpověděl: „Viděno tvým hledáčkem máš na prostou pravdu.“

CVAK

Slunce bylo ještě vysoko. Jeli po D10 Bářiným červeným Fiatem 500. Na místě spolujezdce seděla Kahlo, on byl vzadu a právě si jejich hlavy – blondatou vlasatou a tmavého ježka – vyfotografoval na širokouhlý objektiv. Původně chtěl být s Bárou sám, pak souhlasil, že pojedou ve třech, ale teď pochyboval, zda to byl dobrý nápad. Pochopil, že se velmi dobře znají, možná jsou nejlepší kamarádky, zatímco on zná jednu přes foťák a měl ji v posteli a tu druhou nezná vůbec. S jejich vtipkáním ani brebentěním nedokázal držet krok, připadal si pomalý, nevhodně vážný a zoufale dospělý. V jednu chvíli chtěl říct, že to vzdává, ale tušil, že by ho vysadily v Mladé Boleslavi na nádraží a jely na výlet samy.

Zůstal tedy skrčený na zadním sedadle a pro jednu byl rád za svůj průměrný vzrůst. Aby tolik nemlčel, zeptal se Bára, jestli si auto koupila sama, a dozvěděl se, že je to dárek od rodičů. Pak se vyptával druhé dívky na její zvláštní jméno, jestli je to podle Fridy Kahlo, té malířky. Odpověděla, že ano – její jméno ji nudí a nepoužívá ho ani v práci.

„Dělá v O2,“ zasmála se Bára, jako by to vysvětlovalo všechno.

Kahlo zesílila rádio a natrásala se do rytmu elektronického beatu. Bára protestovala, že je to příšerné a že Kahlo zamrzla u progresivní house music. Dožadovala se Matějova souhlasu, že se to nedá poslouchat, a zvuk zeslabila. Kahlo ho opět zesílila a takhle to udělaly ještě několikrát. Matěj prohlásil, že si připadá jako v pojízdném kurníku, kde se zbláznily slepice.

Kupodivu to mělo správný účinek. Kahlo sama ztišila rádio a zeptala se, co poslouchá on. Řekl po pravdě, že v poslední době to jsou staré nahrávky po mámě. Dívky to zaujalo a Bára řekla, že až bude zase u něj, musí jí něco z toho pustit. Kahlo se na ni tázavě podívala a držela ten pohled dlouho. Bára s očima upřenýma na dálnici zakňourala, ať toho nechá, že ji to znervózňuje, a spustila vyhledávání stanic. Matěj si má vybrat, co chce poslouchat. Po několika nevyhovujících pokusech se ozvalo *Fade to Grey* a Matěj řekl, že tohle má doma na kazetě a vždycky ho to chytí za srdce.

Kahlo pohrdavě poznamenala, že je to pravěký syntácký pop, ale Bára přidala zvuk.

Na podobných retro vlnách dojeli do Branžeže, kde nechali auto a pěšky vyrazili ke skalnímu útvaru Sokolka. Vstup tam byl zakázaný a Matěj doufal, že budou mít na fotografování klid, ale už ze silnice spatřil nahoře několik postav, a tak změnil plán a odbočil na lesní cestu pod vrchem Vepřsko. Opírala se o něj nenápadná skalka, na které pro něj rodiče kdysi uspořádali piknik. Doufal, že to tam nebude moc zarostlé.

V lese potkali rodinku s dvěma dětmi. Otec zíral do mapy v mobilu, rozčiloval se, že se to načítá strašně pomalu a že neměli jít po žluté, ale po modré, však to říkal. Chlapeček se rozplakal, že ho bolí nohy, holčička se mu posmívala. Matka pozdravila Matěje a zeptala se, jestli tahle cesta vede pod zříceninou hradu Hynšta. Rozložil papírovou mapu a ukázal, kudy se mají dát.

Žena poděkovala, její muž ne. Doprovodil očima Báru a Kahlo, které se ani nezastavily, a nasupeně tvrdil, že po modré to na Hynštu bude blíž.

Snad ten spor vyhraje ona, pomyslel si Matěj a spěchal za dívkami, které svýma pružnýma nohama hravě pokořovaly strmý svah.

Bára měla bílé tričko a kárované minikratasy, na zádech černý kožený batůžek. Z plátěnek si co chvíli vysypávala drobné větvičky nebo jehličí, a Kahlo ji peskovala, že pořád zdržuje. Sama měla na nohou pohorky, do nichž se jen tak nějaká špína nedostane. Ve volném černém triku neměla skoro žádná prsa a džíny ustřižené nad koleny jí na eleganci taky nepřidaly. Matěj si nebyl jist, jestli jde o vědomý, záměrně nedbalý styl „kašlu na to“ – pak by v něm Kahlo byla přesvědčivě konzistentní –, anebo se obléká přesně tak, jak se chová a působí, aniž by o tom věděla.

Začali na ně útočit kloši, houževnaté mušky, jež na člověka sednou, shodí křídla a pak po něm lezou a žízní po jeho krvi. Občas bodnou a zkouší sát, jindy to nestihnou a jen se dezorientovaně motají po těle. Nechtějí se dát smést. Musí se uchopit do prstů a odhodit.

Kahlo se nechala vynervovat jako první. Ometala hmyz z kalhot a paží, přejížděla si prsty po šíji a nadávala. „Kvůli těmhle sviním jsem přestala jezdit s babičkou na houby. Jeden tenhle brouk mi vlez do vlasů a já ho tam našla po třech dnech. Jsou horší než komáři, po těch je pučejeř a čau. Ale tohle je skoro jako klíště.“

„Máš si častějč mejt vlasy,“ prohodila uštěpačně Bára a sundala ze zad batoh.

„To jsem nosila dredy, ty blbko. Ty se mejt nedaj.“

„Fuj,“ řekla Bára a namířila na ni sprej s repelentem. „Zavři oči, brouku.“ Cccccct. „Chceš taky postříkat?“ otočila se na Matěje, který sotva popadal dech a právě rozmáčkl kloše, který se mu procházel po krční jamce.

„Tak jo, ale asi to nebude moc fungovat. Když jednou přistanou, už se ani neuměj zdekovat.“

Postříkala ho a pak i sebe. „Sbohem, Lancôme, vítej, repelente. Když budeme smrdět všichni tři, možná to za chvíli přestaneme cejtit.“

„Takhle dobře jsem nevoněla od Vánoc,“ utrousila Kahlo a Matěj nabyl přesvědčení, že všechno to drsné vystupování je jen póza. V autě cítil z Báry jasmín a pomerančové květy, zatímco její kamarádka voněla po cedrovém dřevě a skořici.

Kahlo teď zapózovala Matějovi, aby ji vyfotil, jak si stříká repellent do podpaží. Když zvedla levou paži, bylo jí vidět do volného rukávku. Nebyla tam vyholená a Matěj to komentoval slovy, že to se už jen tak nevidí.

Odvětila, že se to někomu líbí, obrátila sprej proti Báře, popadla ji za pas krátkých kalhot a stříkla jí za ně repellent. „Aby ti tam nevlez hmyzák.“

Bára zavřeštěla a dala se na útěk. Kahlo ji honila po stráni, rozstříkovala sprej a hulákala jako na lesy.

Děvčata si užívala výlet. Matěj si povzdechl, napil se a dál stoupal ke skále, která se už svétlala mezi vzdálenými stromy.

Počkej na nás, on nás opustil, my se tady vyčuráme, tak se neotáčej. Počkej, kam jdeš? ozývalo se za ním. Otočil se, zaostřil aparát a vyfotil je, jak dřepí každá za jednou borovicí. Kahlo na něj vyplázla jazyk a Bára si schovala obličej do dlaní.

„Nahoru,“ křikl na ně. „Doporučuju skálu obejít zprava, pokud teda nemáte lano a nechcete ji vzít ztečí.“

Ještě slyšel, jak se dohadují, jestli mají lano, nebo nemají, a kde by se asi tak tady dalo nějaké koupit nebo ukrást nebo uplést. Šel dál a obešel skálu zleva po pěšině vyšlapané mezi borůvkám – tato cesta byla snadnější a pohodlnější než průrva vpravo, plná větví a starého listí.

Naštěstí ho neposlechly a daly se stejnou trasou jako on.

Mezi kopcem a skálou bylo malé úzké sedlo, po němž opatrně přešli na zvrásněnou plošinu, ze tří čtvrtin téměř rovnou a na zbytku vyvýšenou o dvoumetrový kámen připomínající zadní

zub. Drsný pískovec hřál do dlaní, ale nepálil. Matěj si stoupl na špičky, opatrně položil na kámen fotoaparát a batoh a vyškřábal se nahoru. Byl odtud skromný, ale docela pěkný výhled do údolí. Výhled na dívky na skále byl dokonalý. Podělily se o vodu. Bára pak z batůžku vylovila tři lízátká Chupa Chups a jedno hodila Matějovi. Nechytil ho, protože už je fotil. Kahlo si to své strčila do pusy a přetáhla si přes hlavu tričko.

„Úžasný,“ zavrkal Matěj a vyfotil ji. „Vem si z ní příklad, Báro.“

Blondýnka si nechala podržet lízátko a pak černovlásku napodobila. Pod tričkem měla bílou podprsenku, ale než si ji stihla rozepnout, Kahlo si nacpala do úst obě lízátká a vyklouzla z kalhot. „Vedu!“ zamumlala a stahovala si kraťasy přes pohorky. Zavravorala a Bára ji zachytila. Matěj na ně houkl, ať sakra jdou dál od toho okraje. Poslechly, ale začaly se tahat o lízátko, které Kahlo nechtěla Báře vrátit.

„Až si sundáš podprdu.“

Bára odhalila prsa a Matěj to fotil. Pak setřepala plátěny a stáhla minikraťasy. Jen v kalhotkách rozprostřela tričko po pískovci a lehla si na ně. „Jdu se opalovat.“

„Já taky,“ řekla Kahlo.

„Dej si pod sebe triko a kraťasy, jinak ti to udělá do kůže tupky.“

Fotil je shora. Vlevo růžové kalhotky, růžové bradavky a dlouhé světlé vlasy. Vpravo černé kalhotky, tmavé bradavky a černé krátké vlasy. Jedna dívka štíhlá, druhá hubená. Dvě zdánlivě stejná lízátká. Radostná objektifikace.

„Dalas mi to svoje, blbko.“

„Nedala.“

„Koukej ho vyměnit.“

„Leda za pusou, blbko.“

Matěj se schoval za hranou kamene. Narovnal se, nabral do plic vzduch a pomalu vydechoval. Věděl, že to přijde. Věděl to, už když si k nim sedl do auta. Snažil se zklidnit srdce, ale moc to nešlo. Pochopil také, co Bára posledně myslela tím sedmdesát na třicet, šedesát na čtyřicet. Procentuální podíl své přichylnosti k holkám a klukům. Připadal si staromódní, prudérní a nedovtipný.

„Vidíš? Máš úplně jinak sladkej jazyk než já,“ ozvalo se zdola. „Sladkokyselej.“

„Ty ho máš kyselosladkej.“

Svlékl si tričko, nespíchal. Vyměnil objektiv, vyleštil čočku. Zavěsil aparát na krk a podíval se dolů.

Ležely spolu na skále a on je fotil. Líbání, hlazení, osahávání, všechnu tu samozřejmou smělost svědčící o tom, že to nedělají poprvé ani naposled. Kahlo se zbavila kalhotek a pak je stáhla Báře.

Ochlupení. Světlé upravené, tmavé ne. Bára se položila na pravý bok. Kahlo si jí obkročmo sedla na stehno a její levou nohu si opřela o rameno. Klínem se přitiskla k jejímu klínu a Matěj přestal fotit.

„Nepřestávej,“ zasténala Bára, a jemu ta slova nepatřila. Sedl si doprostřed kamene a prohlížel si fotky.

„Kde jsi?“ zavolala na něj po delší chvíli Bára. „Jsi tam?“

„Porno nedělám,“ odsekl a nahlédl přes okraj. Kahlo právě vytahovala z Bářina batůžku cigarety, jednu si zapálila a zcela nahá se zamyšleně rozhlížela po kraji.

„Měl ses k nám přidat,“ provokovala Bára.

„Tohle já neumím.“

„Jsi naštvanej? Promiň. Myslely jsme si, že se ti to bude líbit.“

„Nejsem naštvanej.“ Sám slyšel, jak dutě to zní.

„Jdu za tebou.“ S oblékáním se neobtěžovala. Prohlédla si kámen, rychle našla drobné chyty a stupy a hbitě lezla za ním.

„No ty vypadáš,“ přivítal ji, když byla nahoře. Měla rozčuchané vlasy a červené tváře, byla zpocená a umazaná, s odřeným pravým loktem a oběma koleny.

„Já ti to vynahradím.“ Sedla si k němu, pohladila ho a začala mu rozepínat zip.

„Nechci.“

„Ale já ještě chci.“

Odložil fotoaparát co nejdál a nechal ji, ať mu zajede rukou do kalhot.

„Dobrý den,“ řekla dole Kahlo nápadně hlasitě. „Jé, to jste zase vy!“

Oba se podívali dolů. Na skále se nahá Kahlo s dohořívající cigaretou v prstech zcela beze studu vesele usmívala na manžele s dětmi, které předtím potkali dole v lese.

„My se tady fotíme,“ zašvitořila Bára a celá rodinka zvedla hlavu.

„Promiňte,“ řekla žena. „My jsme zase zabloudili. Pojď, Karle. Děti, jdeme zpátky.“

„Já se chci taky fotit,“ protestoval chlapeček. „Já chci bejt taky nahatej.“

Ale už se klidili pryč. Jen Karel ještě spočinul pohledem na Kahlo a Báře, jako by si je chtěl vpálit do paměti a čas od času se k tomu obrazu vracet. Poté zamžoural na Matěje, s uznalým výrazem zvedl palec a prohodil: „Hlavně se s žádnou nežeň, kamaráde, protože potom budeš mít utrum.“

Když odešel za rodinou, koukli na sebe a shodli se, že to nechají na jindy.

„Můžeš dát na Blickr všechno, co ti s Kahlo schválíme. Jsi pro?“

„Schválíte mi skoro všechno, já to tam dám, ale stejně to nebude mít žádnéj smysl.“

„Jak to, že ne? Co to do tebe vjelo? Víš, jak ti ten chlap ted' závidí?“

Pokrčil rameny. „Víš, čím se vyznačuje doba post-fotografická?“

„Ne.“

„Strašnou spoustou fotek.“ Natáhl si tričko, seskočil ke Kahlo, nechal si shora podat batoh a aparát a zeptal se, jestli chce Bára pomoci dolů.

„Slezu sama.“

„Nafotím to.“

„Takže to nějaký smysl má?“ ušklíbala se Kahlo a spolu s ním se dívala na svou milenkou, jak slézá z balvanu. Nahé tělo v opatrném pohybu a podvečerním slunci focené na krátké a střední sklo. Sérii si sám pro sebe nazval „Cesty hada na skále“. Z celého odpoledne byly tyhle obrázky nejlepší.

Zpátky do Prahy řídil on, vedle něj seděla Bára a Kahlo byla vzadu. Dívky si prohlížely fotky, hihňaly se, trousily poznámky jako „nepřichází v úvahu“ nebo „tady vypadám jako pornohvězda“ nebo „já ji mám mnohem hezčí, ale ty, kdyby sis na ni dala brejle, ji budeš mít intelektuálněji“ nebo „ještě nám tam chybí...“ a „drž hubu“. Rovnou mazaly vše, co jim připadalo nepřijatelné. Bylo mu to jedno. Už se před nimi uzavřel.

„Proč se tváříš jako kyselá prdel?“ zeptala se Kahlo.

Řekl, že se soustředí na řízení.

„Tak já ti povím vtip. Přejde domů lesba, co žije s jinou lesbou. ‚Koukni, miláčku, nechala jsem si u Vietnamky udělat umělý nehty.‘ A domácí lesba řekne: ‚Tak snad ti je přilepila líp než posledně.‘“

Co následovalo, nebyl ani tak smích jako hysterický povyk. Matěj ani nepozvedl koutek.

CVAK

Složila dvě zkoušky, čekaly ji další. Těžko hledala soustředění. Stanovila si pravidlo: hodina pozorného učení, dvacet minut od-

počinku, lelkování, myšlenek zalétajících k Matějovi a tomu, co se kvůli němu chystala provést, ale co jí nevyšlo. Pak si opět vydrhnout mozek pomyslným rýžákem a znova se na hodinu ponořit do studia. Před spaním četba Holdstockova *Lesá mytág* – konečně něco pro potěšení po těch úmorných skriptech a učebnicích. Takto to opakovat celý den až do noci a zítra zase, jinak ty zkoušky neudělá.

Ani četba ji tento večer neuklidnila. Vrátila se v myšlenkách k večeri s Matějovým šéfem. K výrazu čirého úžasu na jeho tváři, když řekla, že požaduje další fotografii v Matějově stylu. Nemusí to nutně fotit David, stačí on, král Miroslav, ona ho navede, a pokud se podívá na Matějovy práce na Blickpersonu, jsou tam pod obrázky informace o expozici a citlivosti, stačí to nastavit podle toho a co nejpodobněji nasvítit. Přístup k tomu superfoťáku přece má, studio mu asistent připraví cobydud, můžou to „flešnout“ (jak si pamatovala od Kubrichta) na padesátku hned nazítří dopoledne, ale bude to v její režii, už žádné kostymérky ani vizážistky, nalíčí se sama, přesně ví jak, a taky dobře ví, co si obleče: ten žlutý svetr, „ale tentokrát opět s prsama jako na Matějově fotce, co je na Blickru“ a k němu jen kalhotky, které si koupila pro tuto příležitost; stály ji sedm set devadesát korun a tady jsou. Povytáhla je z tašky, aby se Pátý podíval. Byly šedostříbřité a vykrojené tak akorát.

Když se vzpamatoval, požádal ji, ať je rychle schová, a zeptal se, proč tu fotku chce. Nehodlala mu to říct. Namítl, že ji může vyfotit svou leicou, ona však trvala na tom, aby snímek zcela zapadl do toho, co společně nafotili, a dodala, že když se původně uvažovalo o pěti až šesti fotkách pro kampaň, jak jí řekl Matěj, a teď jich má tedy být pět, určitě tam tahle šestá může být taky. Zveřejnit se musí až nakonec, protože bude nejdůležitější.

Tím Pátému vyrazila dech podruhé. Naléhavě a zpočátku zvýšeným, pak rychle ztlumeným hlasem vysvětloval, že to nepřichází

v úvahu, ty fotky nemají být „sexy“ – musí být „čisté“ a „nevinné“, pouze s náznakem jakéhosi erotického příslibu. Na této hraně se focení snažil udržet, a tohle by do toho spadlo jako šrapnel.

Když na to teď v posteli vzpomínala, uvědomila si, že má v ústech cíp peřiny, který je mokrá od jejích slin a v jednom místě rozervaný zuby. Obrátila peřinu a zakousla se do suchého cípu. Zatáhla a slyšela, jak se látka uspokojivě trhá, což jí dodalo odvalu bolestivě si připomenout zbytek večera s Miroslavem Pátým.

Dohadovali se nad vínem a ani jeden nemínil ustoupit. Focení ano, proč ne, nic pro ni neudělá raději a už teď to považuje za skvělý zážitek, ale zveřejněny budou jen slušné snímky, pořízené Matějem pod jeho a Davidovým dohledem. Argumentovala, že to nebude mít patřičný říz; že je Stellar Brusque nějaké nevinátko, tomu stejně nikdo věřit nebude, stačí se podívat na seznam jeho klientů. Třeba taková společnost SimpleBlood jde z průšvihů do průšvihů, ale její prostý, ale tvrdošíjný argument, že platí tomuto státu gigantické daně, ji z toho zatím vždycky dostal. Matěj jí řekl, že tato „čistě byznysová linie prezentace“ je jeho dílem, na což Pátý přisvědčil.

Seděli proti sobě a mlčeli. Věře se mírně točila hlava, Pátý otáčel sklenicí.

„Škoda,“ povzdechl si. „Kdyby to bylo cokoli jiného, vyšel bych ti vstříc.“

Zeptala se, jestli by změnil názor, kdyby z restaurace odjela spolu s ním a strávila s ním noc.

Zavřel oči, aby je před ní skryl. Uběhlo několik vteřin. Pak je otevřel a kývl na číšníka, že bude platit.

Řekla, že si musí zavolat, počká na něho venku.

V taxíku cítila, jak je opilá, ale jinak to nešlo. Doufala, že se jí neudělá špatně. Dívala se přímo dopředu.

Chtěl vědět, komu telefonovala; nebylo to náhodou Matějovi? Opravdu se mezi ně nechce plést, pokud mezi nimi je něco důležitého.

Nechala to bez odpovědi.

V krásném bytě s prosklenou balkonovou stěnou byl pořádek, vše se jen blýskalo. Podobně jako u Matěje měla pocit, že je tu naklizeno kvůli ní. Pátý jistě napůl počítal s tím, že se mu podaří ji svést, akorát si neuměl představit, že to navrhne ona.

Rozsvítil dva modré skleněné lustry o dvanácti ramenech. Pak světlo ztlumil. Něco si nalil, ona už nechtěla. Řekla, že nemá smysl to protahovat. Ukázal jí koupelnu, byla obrovská. Uprostřed stála vana z leštěného dřeva. Jednu ze stěn tvořilo okno, na ostatních visela zrcadla a uhlově černé osušky. Osprchovala se a připadala si jako ve člunu, do něhož zatéká. Do jedné z osušek se zabalila a vrátila se do obývacího pokoje.

Pátý vstal. Zhoupala se s ním podlaha, přidržel se opěradla pohovky. Prohlásil, že to nemůže udělat, nemůže jít proti kampani, porušit její pravidla. Pak dodal, že to stejně takhle nechce. Žádnou hnusnou obchodní záležitost, která z ní udělá děvku. Přiznal se, že do dnešního večera doufal, že by se do něj mohla zamilovat, ale teď vidí, že to nejde už kvůli propastnému věkovému rozdílu. Že byl blázen.

Řekla, že věkem to není. Šla se zase obléknout a on jí zavolal taxi.

CVAK

Počasí se na pár dní pokazilo, a tak si vzal krátkou dovolenou a půjčil si firemní auto s odůvodněním, že má sice volno, ale bude fotit pro krále Miroslava. Odjel s ním do Adršpachu a ubytoval se

v hotelu Javor. Původně si vůbec nechtěl vzít fotoaparát, na který se po focení pro Stellar nemohl ani podívat. Nakonec se pro něj vrátil v předtuše, že bez něj by byl v prostředí, kde nikoho nezná, ještě osamělejší.

Myslel si, že v dešti bude ve skalním městě sám, ale autobusové zájezdy z Polska se počasím neřídí. Jeden turnus se střídal s druhým a Matěj marně hledal místo, kde by si v klidu vyfotografoval kapky na kapradí, mech ve spárách mezi kamením, obnažené kořeny stromů deroucí se z puklin a levitující nad propastí. Vždycky mu někdo dříve nebo později vlezl do záběru, jako na potvoru ve chvílích, kdy se mraky smilovaly a vpustily do roklí a rozsedlin trochu víc světla.

Rozhodl se na to jít jinak. Našel si vyhlídkové místo, pod nímž se turisté z jednotlivých skupin shromažďovali na písčitém dvorku poté, co se v zástupu prodrali půl metru širokou a deset metrů dlouhou skalní chodbou. Barevné pláštěnky, nad nimiž se sem tam otevřel deštník. Matěj připevnil aparát na stativ a otevřel clonu na maximum. Maličko záběr rozostřil a pak experimentoval s časem závěrky.

Strávil na svém bidýlku dobré tři hodiny, až byl prokřehlý, promočený a celý ztuhlý, ale rozmlžené barevné lidské skvrny, tísnivě sevřené skalní hradbou a jakoby čekající na vstup do záhrobí, za to nepohodlí stály. Byly to jeho nejlepší fotografie kromě těch s Věrou a on je z hotelového pokoje poslal rovnou na Blickperson. Naložil se do horké vany a usnul tam. Zdálo se mu o zemětřesení, o padajících domech a umírajících lidech, strašlivé tragédii, kterou pozoruje z prosklené válcovité kabiny výtahu, který se s ním zasekl na stěně mrakodrapu. Otočí se k ovládacímu panelu, aby zmáčknutím alarmu někoho zavolal. Knoflíky tam jsou, ale on zjišťuje, že už tam není ten mrakodrap a výtah visí ve vzdu-

choprázdnou. Probudil se, vylezl z vychládající vody a ještě celý mokrý spěchal k notebooku.

Ohlas na nové fotografie nebyl tak prudký, jako když fotil své modelky, ale nebyl ani zanedbatelný. Cameraman103 mu navrhl, aby příště mezi ty pláštěnky umístil nahou Báru, která se má upřeně dívat přímo nahoru do oka fotografa. Matěj ze slušnosti poděkoval, ale když potom v županu odpočíval v křesle, došel k názoru, že nápad na takový obrázek vůbec není špatný.

Druhý den ráno se rozhodl, že skal má prozatím dost, a protože mžilo, odjel si prohlédnout a vyfotografovat náchodský zámek.

Tento jeho výlet skončil u nákupního centra na okraji města, kde v řídké mlze nad parkovištěm spatřil známou a milou, trochu posmutnělou tvář.

Roztřásly se mu ruce a zařadil chybnou rychlost. Se srdcem až v krku zabočil na parkoviště a zastavil přímo pod billboardem. Vystoupil a chtěl si ho vyfotografovat, avšak ruce mu to nedovolily a stativ si tentokrát nevzal. Tak se jen díval a vyhýbal se přijíždějícím a odjíždějícím vozidlům, posedlý obrazem, který stvořil.

Hleděl na ni a bylo mu všelijak. Došlo mu, že jestli tu je někdo obětí objektivizace, není to Věra Barvířová. Je to on sám.

Žlutý svetr, ten cudný. Ruce nejistě zvednuté ke krku, hřbet prstů se dotýká čelisti. Oči se ptají: co bude teď, má lásko? Co mám ještě udělat, abys mi věřil?

Zavolal jí rovnou z parkoviště. „Víš, s kým tu jsem? S tebou, hvězdo. Stellar rozjel kampaň.“

Pochopila. „Tak si mě užij, fotografe.“

„To právě nejde, nechci dělat fotku fotky. Musíš přijet do Adršpachu. Vyzvednu tě v Náchodě nebo v Polici nad Metují.“

„Musím se učit.“

„Jsem tady do zítřka a odvezu tě domů. Vezmi si letní šaty a taky něco nepromokavého a teplého na převlečení. Spát můžeš u mě v pokojí, stejně mám moc velkou postel. Dohodnu to v recepci hotelu.“

Dlouhé ticho. Pak: „Nemůže to počkat, až bude hezky?“

„Je nádherně. Přijed', prosím. Beztak si od toho učení musíš odpočinout. Víš co? Počkám na tebe v Hradci, ať se nemusíš trmácet tak daleko autobusem, odpoledne stejně sotva co pojede. Tak jak?“

„Počkej.“ Uslyšel zaklapání klávesnice. „Ve čtvrt na tři to jede z Čerňáku, budu tam v půl čtvrtý.“

„Ideální.“

„Ale Matěji...“

„Žádný ale. Ukrutně mi na tom záleží, Věro. Prosím, prosím, přijed'. Musím tě vidět a fotit.“

„Proč neřekneš Báře? Má svoje auto a ráda se svlíká.“

„Mám jí až po krk.“

„To ti věřím.“

„Nesahá ti ani po kotníky.“

„To doufám.“

„A Kahlo je magor.“

„Tu bych odpráskla.“

„Proč?“

„Máme spolu nevyřízený účty. Tak dobře, já teda přijedu. Ale Matěji...“

„No?“

„Slib mi, že toho nebudeš litovat.“

„Slibuju.“

„A že já nebudu litovat.“

„To slíbit nemůžu, ale udělám všechno.“

„Obávám se, že na to je trochu pozdě.“

Zaplatili u vchodu do skalního města. U zatopeného lomu Pískovna se potuloval párek živě diskutujících Poláků. Na jedné ze dvou laviček pokuřoval starší muž zavнутý do průhledné pláštěnky, vedle sebe oranžovou termosku. U vody ležely dnem vzhůru tři lodičky. Na druhé straně lomu lezly po dřevěném zábradlí dvě děti. Světla bylo jen tak tak. Drobounce mžilo. Kdyby se rozpršelo, může to Matěj zabalit.

Převlékla se už v autě. Přes ramena měla svou žlutou nepromokavou bundu. Shodila ji, přehodila přes volnou lavičku, skopla z nohou mokašiny a v zeleno-bílých letních šatech vstoupila do vody. I Matěj se zul, stáhl si ponožky a vyhrnul kalhoty, co to šlo. Otevřel deštník a zapíchl ho do batohu na zádech. Pod touto ochranou si připravil fotoaparát a spěchal za modelkou. Vstup do vody tu byl nejmírnější.

Ohlédla se. „Vůbec není studená.“

Starý pán překvapeně přihlížel. Možná je rád, napadlo Matěje, že se konečně něco děje. Kdyby jim on nebo někdo jiný přišel připomenout, že se tu nesmí koupat, řekl by, že se tu nekoupou, ale fotografují. Policistovi či zaměstnanci chráněné krajinné oblasti rezervace by to vysvětloval hůř, ale nikdo takový tu v tomto počasí a denní hodině nehlídal.

„Polož se. Pěkně pomalu, abys nečeřila hladinu. Nebud' strnulá, ale vláčná, musíš s tou vodou splynout.“

Poslechla ho. Lehla si. Vlasy se jí rozprostřely po hladině a nasáklé šaty ji táhly dolů. Opřela se prsty o písčité dno.

Vyfotil ji. „Musíme dál.“ Jemně s ní kormidloval na větší hloubku, kde už dno pod rukama necítila, a tak jimi kmitala, aby se jí nepotopila hlava.

Voda už mu sahala skoro po bedra, ale byl rád, že si kalhoty vyhrnul, protože mu to usnadňovalo chůzi po dně. Dál však už nesměl, aby nenamočil objektív.

„Pomalou vydechni všechnen vzduch z plic a nebraň se vodě, až si tě vezme. Hlavně se nenadechni. Buď v klidu a dívej se na mě.“

Od nosu jí šly bublinky, kterých bylo tím méně, čím hloub se potopila. Vlasy se kolem ní vznášely a šaty vzdouvaly. Odhalily klín a šedostříbřité kalhotky. Matěj fotil jako o život.

Vydržela to dvanáct vteřin, pak jí hlava vystřelila nad hladinu a plíce lapaly vzduch. Podal jí kapesník, aby se vysmrkala. Jak tam stála ve zplihlých šatech a s rousy vlasů zakrývajícími celý obličej kromě nosu a vnitřních koutků očí, vyfotil ji.

„Vydechaná? Tak znova. Co nejpomaleji, skoro bez pohybu, aby se voda nehnula.“

Osmnáct vteřin. Z displeje se kvalita záběrů nedala dobře vyčíst, to bude muset vyjevit až notebook. Ale měl pocit, že je to dobré.

„Tak ještě naposled, můžeš? Otoč se a lehni si do vody po bříše.“

Klekla si, roztáhla paže a nosem pomaličku vypouštěla vzduch. Pak už se dna dotýkala jen prsty u nohou, potom vůbec. Poslední bublinky kolem hlavy.

Nafotil ji, vzal ji pravačkou kolem pasu a zvedl, zatímco levačkou manévroval tak, aby nevymáchal foťák ani ho nevystavil dešti. „Co blbneš? Dřív nebo později bys vdechla vodu... truhlíku.“

„Proč mě fotíš utopenou?“

„Nevím. Hladina je jako další čočka. Trochu tě deformuje, ale ne moc. Pořád tě malinko mění. Věra v plynutí času.“

„Já myslím, že se mě chceš zbavit.“

„To neříkej. Naopak. Hele.“ Ukázal jí pod deštníkem tři snímky, jež se mu zdály být nejpovedenější.

„Pěkný, ale jak jsem se na tebe zespona dívala, byl jsi jen taková ošklivá silueta s velkou černou hlavou,“ ukázala na deštník. „Někdo strašně vzdálený. Marťan se železným okem.“

Pustili se zpátky ke břehu.

„Takovejch obrázků je málo. Je těžký je fotit. Moc ti děkuju, že se pro mě tak obětuješ.“

„Už jsem myslel, že budu volat záchranáře,“ řekl muž na lavičce.

„To jste hodnej, že jste to neudělal.“

„Napijte se teplýho čaje, slečno.“

Nalil do víčka a ona čaj vděčně přijala. „Děkuju.“

„Vy jste pěkněj kruťas, pane,“ obrátil se na Matěje.

„Jde mi jenom o ty fotky.“

Vrátila víčko od termosky. „Jde mu jenom o ty fotky.“

„No já jen, aby vás to pak nemrzelo. Oba.“

„Na shledanou.“ S botami v rukou a fotoaparátem v batohu capkali k parkovišti.

Do hotelu jela už převlečená. Matěj nic suchého neměl, tak si aspoň vyždímal džíny a řídil jen v suchém tričku a navlhých slipech. Klimatizaci nastavil na dvacet pět stupňů.

Snažil se ji rozpovídat, ale šlo to stejně špatně jako předtím na cestě z Hradce. Byla uzavřená, a tak ji chtěl vyprovokovat nebo aspoň rozesmát. Vykládal jí o focení Báry a Kahlo na skále, o rovince, jež je tam načapala.

Nesmála se. Poznamenala, že si to ti čtyři budou pamatovat celý život, bude to jejich rodinná historka. Budou se proti tomu vymezovat, děti to možná jednou napodobí. Otec to bude podávat jako anekdotu. Před manželkou bude Matěje a nahaté holky pomlouvat, před kamarády vzdychat, jak těm mladým závidí. Žena by si to s nimi ráda vyměnila, jen na chvíli, na to odpoledne, ale nikdy to svému muži nepřizná a stejně dobře ví, že by nahé fotky mámy dvou dětí nikdo nechtěl vidět. Ten její možná ano, ale rozhodně by je nezveřejňoval; ona by je nechtěla vidět ani v soukromí. Je ráda,

že má fungující rodinu, zdravé děti a věrného manžela, co se za holkou otočí, ale nebalí ji.

Matěj řekl, že vidět to z téhle stránky ho nenapadlo. Zajímalo by ho, jak se na to takhle zpětně dívá Bára. Přidal poznámku, že tohle je největší rozdíl mezi nimi dvěma – Bára by se v životě nedokázala vcítit do druhého člověka, navíc úplně cizího. Vůbec by se o to nepokoušela.

Věra odpověděla, že vidět věci z jiné než své vlastní stránky ho opravdu napadne málokdy, a pokud jde o Báru, mohl by být tak laskavý a nemluvit o ní?

U hotelu se nasoukal do mokrých džínů a počastoval je několika nadávkami.

Nahoře se jí zeptal, jak se jí líbí jeho pokoj, a ona pokrčila rameny: prostě pokoj. Mokrě věci si dali sušit na topení. Šla se vykoupat v horké vodě a on zatím natáhl nové snímky do notebooku, trochu je upravil a sedm nejlepších poslal na Blickperson. Zpod hladiny zrůzněné mrholením se ve vodním vzduchoprázdnu vznáší dívka, má otevřené oči a pootevřená ústa. „Paní z jezera“ nazval sérii. Poslední obrázek ji ukazoval zezadu, jako by už sdělila své a vracela se do hlubiny.

Počkal čtvrt hodiny a byla to doba dlouhá k nesnesení. Pak se podíval na reakce. Pochval už bylo sto padesát a pořád nabíhaly. Někteří sledovači nadšeně vítali návrat „krásné Věry“ a jiní se strachovali, jestli ji při focení neutopil. Chillibean, která musela být k Blickpersonu přibitá i v práci, si neodpustila rýpnutí, že něco takového od něho čekala, a co to asi bude příště – modelka zbrocená umělou krví s nožem jako že v břicho?

Vzpomněl si na její fotografii s jizvou. Znova ji vyhledal na jejím profilu a zjistil, že k ní přibyla další se stejným motivem, také zabírající horní část těla. Tahle však byla barevná, focená

na základní padesátku a nasvětlená velmi prostě měkkým bílým světlem. Chillibeana má na sobě modrý svetr, drží si ho vyhrnutý k nadržům. Jizva je na snědé kůži jasně bílá. Černé oči se dívají přímo do fotoaparátu, tmavé vlasy jsou rozpuštěné. Chillibeana tu vypadá jako indián ukazující zranění z bitvy s bílým mužem.

Na snímku byla jasně patrná podobnost s jeho vlastními fotkami. Nedokázal odhadnout, proč to Chillibeana udělala.

Udělal jí bílé kolečko a připsal: „Mír?“

Odpovědi se dočkal vzápětí: „Nikdy.“

CVAK

Zaklepal na dveře koupelny. „Můžu?“

„Ale jo.“

V koupelně bylo jako v sauně, zrcadlo zamlžené. Věra ve vaně pod peřinou pěny. Zavřené oči. Z vody jí koukala hlava, krk, ramena a prsa. Matěj měl v ruce notebook, ale když ji tam takto viděl, zeptal se, jestli si ji může vyfotit. Otevřela oči a zavrtěla hlavou.

Sedl si k vaně, ukazoval jí fotografie a předčítal vybrané komentáře.

„Máš z toho radost jako malej kluk,“ řekla, ale některým komentářům se musela aspoň pousmát.

Jakýsi Figueras psal, že Matěje prosí na kolenou, aby mohl přijet slečnu fotografovat. V Portugalsku, odkud pochází, tak krásné ženy prý nejsou. Nabízel čtyři sta euro za tříhodinové sezení.

„Půjčím mu tě, šábneme se,“ smál se Matěj. „Rozjedeme byznys. Zájemci nám budou platit na ruku a proběhne to samozřejmě bez účtenek, přece to nebudeme danit.“

Požádala ho, aby ji nechal samotnou, už chce jít z vody.

Opáčil, že odejde, ale jenom pokud si ji smí vyfotit.

Řekla, aby si nezahrával.

Odložil notebook na umyvadlo, klekl si a sepal ruce jako k modlitbě. „Prosím tě na kolenou jako chudák Figueras, Věro. Musím tě vyfotit. Přece mě neodmítneš, když tě takhle prosím?“

„Zase vydíráš. Proč bych tě neměla odmítnout?“

„Protože jsme kamarádi. Partáci. Team. Účastníci start-upu, kterej jsem právě vymyslel.“

„Nahou jsi mě přece nikdy fotit nechtěl.“

„Vždyť nejsi nahá, máš na sobě asi tak milion bublin.“

„Tak dělej.“

Odnesl notebook a přispěchal s fotoaparátem. Na prsa jí přihrnul něco pěny, aby zakryl bradavky. Dal si pozor, aby se jich nedotkl. Vyfotil ji a vypadl z koupelny.

Když za ním přišla do pokoje, fotka už byla na Blickpersonu. Nazval ji „Věra v nových šatech“ a věnoval ji Figuerasovi s poznámkou, že se určitě dohodnou.

Pak sledoval přibývající bílá kolečka a cítil, jak z něj radost vyprchává. Přece ji neprodá.

V osm sešli dolů do restaurace. Když ji vybídl, ať si z lístku objedná cokoli, je jeho host a on je jí vděčný, že přijela na jeho lusknutí prstů, zamrazilo ji. Tahle večere nesmí být jako ta s Pátým.

Vybrala si polévku a salát s kozím sýrem, on domácí těstoviny, ale bylo mu jedno, co jí. Stejně jako Pátý pil víno příliš rychle, aby se dostal do lepší nálady a mohl ji bavit. Zoufale to neuměl. Bavit se o fotkách nebo o kampani si netroufal, viděl, jak ji to nudí. Rád by se jí vyptal na Báru, jenže o ní si povídat nechtěla. Přepíjel napětí. Ostatní hosté konverzovali, oni seděli tiše. Vydrželi to do půl desáté, pak šli nahoru.

Vyčistila si zuby a převlékla se do pyžama sestávajícího z volných bavlněných kalhot a trička s rozzlobeným kačerem Donaldem.

Zalezla si do postele a četla si román. Matěj prozkoumal minibar, vypil obě lahvičky vína i malý sekt a nepřítomně přihlížel golfovému turnaji ve ztišeném televizoru. Chlápkovi, co vedl, muselo být aspoň padesát. Pomyslel si, že fotografování je podobné. Dá se s ním začít a uspět kdykoli.

Doufal, že se mu podaří usnout. Zašilhal k minibaru, ještě tam jsou flaštičky s whisky, brandy a ginem. Rozmyslel si to. V koupelně se umyl, vzal si kostkované trenýrky a šel si lehnout na svou stranu postele.

Ležel od ní co nejdál, dobrý metr. Překvapilo ho, že si vzala na čtení brýle. Vypadala v nich zase jinak.

Otevřel ústa, ale předběhla ho. „Ne, fotit mě dneska už nebudeš.“

Spolkl zklamání a přisunul se blíž. „Jsou nový, jo?“

„Civěním na tvý fotky jsem si zkazila oči.“

„To mi lichotí.“ Přisunul se až k ní.

„Nic nebude,“ prohlásila s pohledem upřeným do knihy.

Jako by ho tím vyprovokovala, zvedl se na lokti, naklonil se k ní a políbil ji na horní část pravého ucha. „To je dobře. Dobrou noc.“

„Nevadí ti, že budu ještě svítit?“

„Ne.“

Neuběhlo ani pět minut a zhasla lampičku.

Chvilí leželi tiše a pak řekla: „Je tady strašný ticho.“

„Jako v dobrém hotelu.“

„Nemůžu usnout.“

Potmě ji objal a pevně se k ní přitiskl. Tváří se jí otřel o vlasy. Už zase nevěděl, čím slyší srdce – svoje, její, nebo obě? Na stehně ucítila jeho ztuhlý penis.

Pohládila ho po čele a po obočí. „Proč mě chceš až teď?“

„Jednou to přijít muselo,“ zamumlal jí do vlasů.

Odtáhla se od něj. „Něco nevíš.“

„To je jedno,“ zaúpěl do tmy.

„Není. Pokud se mnou budeš chtít spát, až se to dozvíš, tak uvidíme.“

„Tak mi to řekni.“

„Neřeknu.“

Znovu leželi, na spánek ani pomyslení. Točila se mu hlava, a tak si sedl. „Já zase rozsvítím.“

„Ty ses opil.“

„Trochu.“ Cvakl vypínačem.

„Takhle při světle je to ticho ještě horší.“

„Pustím hudbu.“ Otevřel YouTube, něco natukal a na displeji se objevil obrázek vinylové desky s modrou nálepkou.

Poslouchali opakující se nápěv.

„Co to je?“

„Fotograf.“

„To je o tobě?“

„Je to minimalistická opera od minimalisty Glasse.“

„Je to jakoby pořád stejný.“

„Já jsem taky jakoby pořád stejnej. Myslím ve focení.“

„Pořád stejnej minimalismus. Nezní to moc jako opera.“

„No Verdi ani Puccini to fakt není. Nelíbí se ti to?“

„Právě že jo. Takový křehký, ale nerozumím, co zpívají.“

„Něco o koních ve vzduchu, umělým nebi a že tohle není skutečnost.“

„Nechápu.“

„Je to o Eadweardu Muybridgeovi. To byl fotograf, co vymyslel ultrakrátkou expozici a rozfázování záběru. Druhá půlka devatenáctého století. Když vyfotil běžícího koně po okamžicích, byl to pro malíře objev – konečně přesně viděli, jak kuň vypadá v rychlém pohybu, ale zmrazenej v čase. Nevím, jak to Muybridge

dělal. Představuju si, že před krabicí stríhal nůžkama osvit. Byl to kouzelník. Od té doby začali malovat pohyb živočichů správně. Podle fotek. Když se ty obrázky ukázaly rychle za sebou, kůň zase roztál a vypadalo to, že běží.“

„Jako políčka filmového filmu.“

„Přesně tak. Muybridge byl zarostlej podivín a tohle všechno vyzkoumal, jezdil po Státech a fotil. A jak nebyl moc často doma, jeho žena si našla jinýho chlapa. Psali si. Jeden z těch dopisů se dostal do rukou tomu jejímu. Ten se sebral a hned jel za tím aman-tem a zabouchal u jeho dveří. Chlap mu přišel otevřít a Muybridge mu ukázal dopis. ‚Píšete, že žádostivě čekáte odpověď. Tak tady je.‘ Pak ho bez dalšího v těch dveřích zastřelil a šel se udat.“

„Kecáš.“

„Nekecám, takhle to bylo, aspoň přibližně. Nejzvláštnější na tom je, že ho neodsoudili.“

„Jak neodsoudili? Nevěřím.“

„Opravdu ne. Porota došla k názoru, že měl na ten mord právo a taky byl v pomnutí smyslů.“

„To je strašný. Ještě že nezabil i ji.“

„S tou se jenom rozved, byl gentleman. Pak už nechal ženský na pokoji a bádal v oboru fotografie. Kdyby ho popravili, už by nevybádal nic a my jsme dneska fotili jinak.“

Doposlouchali operu. Matějovi dvakrát spadla hlava, ale po- slední dějství a frenetické finále ho opět probraly z mrákot.

„Ten konec byl úchvatnej,“ zašeptala.

„Takový psycho se jen tak neslyší.“

„Co ti při tom běželo hlavou?“

„Kůň s jezdcem. Ty záběry těsně navazující jeden na druhej. Tobě?“

„Nepovím. Fakt mi ale připadá, že je to o tobě.“

„Já neumím tak parádně žárlit jako Muybridge.“

„Protože ses nikdy dost nezamíloval.“

„To říkáš ty? Čekal bych, že žárlivost označíš za nesmyslný posesivní hnutí mysli u nejistých mužů s nízkým sebevědomím.“

„Dobrou noc, truhlíku.“

„Kreslím tě světlem, víš to? *Fos grafis*. To znamená –“

„Přestaň poučovat a zhasni.“

Poslechl. Ospalost ho však zcela opustila. Hodinky se svítícími ručičkami brzdily čas.

Po chvíli řekl: „Ty jo. My tady ležíme jako starý manželé.“

Už spala.

CVAK

Původní záměr zveřejňovat fotografie pro kampaň postupně Stellar přehodnotil a všech pět vybraných vypustil do světa najednou. Žlutý svetr měl úspěch, stejně jako slitovné růžové šaty u řeky. Nejslabší se ukázal být snímek s fotoaparátem, kterému server *Médiář* okamžitě přilepil název Velká sestra, a ten už mu zůstal. Zariskovat se vyplatilo v případě modelky za stolem, v pánské košili se zelenou kravatou a stínovým knírkem pod nosem, fotografie způsobila poprask a jeden z ohlasů ji přirovnal k reklamním „antikampaním“ Benettonu. Neméně se mluvilo o snímku Věry na gauči v černém triku a černých punčocháčích. Vzbudil právě tu míru kontroverze, kterou Pátý potřeboval. Zatímco časopis *Respekt* celou kampaň právě kvůli tomuhle obrázku označil za „pochybnou“ a „na hraně vkusu“, na internetovém portálu *Echo24* vyšel článek s názvem „Může být PR sexy?“, kde autorka celý koncept střízlivě vychválila, došla k závěru, že ano, PR může být sexy, a hlavně k sobě musí přitáhnout v době osekávání výdajů pozor-

nost, a nakonec vynesla do nebes modelku, jejíž vizáž „v sobě zcela unikátním způsobem kombinuje inteligenci, citlivost, upřímnost a živočišnost“ a „mohla by dělat reklamu stejně tak bibli jako krajkovému prádlu“. Pochopitelně byly i negativní recenze a na Facebooku dokonce vznikla stránka s výzvou „Vyfotťe billboard, www nebo stránku časopisu, odkud na vás nevybafne vlk v rouše beránčím (tj. Stellar Brusque)“. Výmluvné bylo, že skoro žádné fotky na této stránce nebyly, ale dostala přes dva tisíce lajků.

Král Miroslav tančil. V konferenčním salonku nebyla žádná židle, jen DJ za pultem a podél stěn stoly s občerstvením. Ze stropu visely konfety jako o vánočním večírku. V hluku techna nebylo slyšet slova, kdo si chtěl povídat, musel ven. Než spustila hudba, poděkoval šéf celému týmu, a zvláště Matěji Rundovi, milému a schopnému kolegovi s nehledanou vášní pro fotografii. Posteskl si, že modelka, nová tvář společnosti Stellar Brusque, nemohla přijít, a připojil domněnku, že jí Matěj pozvání asi vůbec nepředal, protože se o ni nechce dělit.

Pravda byla, že Pátý ji na večírku chtěl mít, ale po trapné epizodě u něho v bytě ji nechtěl sám oslovit, a tak tím pověřil Matěje. Měl ji přemluvit, aby přišla. Pokusil se o to, ale ona mu dvakrát řekla prosté „ne“ a potřetí si vypnula telefon.

Pátý obcházel zaměstnance, připíjel si s nimi a každý si s ním musel zatancovat, i když nešlo o víc než chvíli se pohupovat do rytmu se sklenkou v ruce. Jeho nadšení sdílel málokdo, někdo je aspoň předstíral. Matěj neuměl být spokojený, že se to povedlo. Měl zlou předtuchu. Na podzim se kampaň měla zopakovat, opět s Věrou Barvířovou, ale s jiným nápadem, nějakou stylizací. Vymyslet to měl on, fotografovat už ne, přece jen má jako amatér své limity. Když se šéfem před oslavou mluvil, dal jasně najevo své pochybnosti o tom, že to bude fungovat. Pátý však trval na svém:

„Tu holku je potřeba vytěžit, dokud má potenciál.“ Byl si jistý, že na nabídku kývne, až se dozví, jaký ji čeká honorář.

Matěj snědl kremroli, a když k němu král Miroslav přikroužil, rychle spořádal ještě jednu a naložil si na tácek další dvě, aby nemusel předstírat tanec. Když byl monarcha, který mu zahrozil prstem, opět v bezpečné vzdálenosti, hodil sladkosti do koše a zamířil na opačný konec salonku, kde za reprobednou postával se sklenicí v ruce Foll, kolega z technického oddělení, který mu v poslední půlhodině věnoval už třetí významný pohled.

Teď kývl na pozdrav a ukázal hlavou ke dveřím. Matěj vyšel ze salonku a jeho uším se ulevilo. Klábosilo tu asi deset zaměstnanců, někdo mu pogrataloval. Pátého asistentka se zeptala, jestli by ji nenafoťil s dcerou, ty fotky pro kampaň jsou prý skvostné. Matěj potěšeně souhlasil, za celý večer mu tohle udělalo opravdovou radost snad nejvíc. Upozornil ji jen, že to nebude profesionální záležitost, neboť amatér zůstane amatérem.

Přišel za ním Foll a odvedl ho stranou. Ani si nevyslechl otázku, co se děje, a rovnou se zeptal, kolik těch fotografií pro kampaň bylo. Matěj už si byl jistý, že došlo k nějakému průšvihů, ale zatím aspoň navenek zachoval klid. Odpověděl, že přece pět, Foll viděl zkušební plakáty a zadával to pak spolu s reklamním a obchodním oddělením do výroby, posílal do tiskárny tisková data, tak co to má znamenat?

„To kdybych věděl,“ pravil Foll zachmuřeně. „Volali z tiskárny, že si někdo objednal jednu fotku navíc, tisk na billboardy. My jsme to nebyli. Tiskárna to nejdřív přijala, ale pak odmítla, protože jsme zákazníci a bla bla bla, a ten člověk, co to po nich chtěl, se naštvál a už se neozval. Podívej, Matěji, já nechci kazit Veličenstvu radost, dneska teda určitě ne, ale tady se šíje nějaká bouda, a tak si říkám, jestli o tom něco nevíš.“

„Já?“ Matěj to zájmeno téměř vykřikl.

„Jsou to tvoje fotografie.“

„Vůbec nevím, o co jde.“

„Opravdu ne?“

„Ne. Přece mi věříš, že v ničem nejedu! Nebo máš důvod mi nevěřit?“

„Nemám. Tak se drž, kamaráde, a omlouvám se, že jsem ti zkazil večírek.“

„Kašli na to.“

„S tiskárnou jsem mluvil včera večer. Bohužel mi nezavolali hned, ale až po týdnu, co jim ten člověk zadal vytisknout tvoji fotku. Nejdřív vůbec neměli podezření, až když si všimli, že to objednává někdo jinej než my. Dneska ráno jsem koupil všechny noviny a prošel je, v jednom kuse projíždím net. Všechno v pořádku, všude jen ta tvoje kočka, co jsme s ní zatapetovali celej mediální prostor, všude jenom našich pět fotografií: žlutá, bílá a černá braný v aťasu, dvě růžový exteriérový – mluvím o šatech. Sedí to?“

„Sedí.“

„Jenže než tady dneska vypukla ta oslava, volá mi Marek, můj syn. Je tělesně postižený, ale po škole grafickýho designu chce nastoupit k nám, už teďka sleduje všechno, co děláme, a já mu v tom pomáhám.“

„Já vím. Doufám, že ho král přijme.“

„Pokud ještě nějakej král bude.“

„Cože?“ Matějovi bylo najednou vedro a na zádech ho zastudil pot. „Co s tím má tvůj kluk společnýho?“

„Nic až na to, že jeho dva spolužáci viděli z autobusu někde ve Stodůlkách billboard s tvou modelkou. Chlámali se, že Stellar si z nás zase jednou dělá kozy a ještě je vystavuje. Bohužel to nevyfotili, blbci. Každěj druhej má mobil s megapixelem, ale když skutečně má něco pohotově blejsknout, tak se jen blbě chechtá.“

„Říkáš ve Stodůlkách? Kde přesně?“

„U nějakýho nákupního centra, ale nepovím ti, jak se to tam jmenuje, já do těch končin nejezdím a kluk už vůbec ne.“

„Jedu tam.“

„Fakt mě to moc mrzí, Matěji. Měl by sis dávat bacha na to, kdo má k tvým fotkám přístup.“

„Právě že nikdo. To není možný.“

„A co když to někdo prostě vzal z Blickpersonu?“

„Nejde to udělat. Musel by to bejt hacker. Všechny fotky mají elektronickéj vodoznak, co se objeví při každým pokusu o stažení nebo vnější manipulaci a jde odstranit jenom s povolujícím kódem od autora.“

„Myslel jsem si to, takže mě napadá jediný: máš hodně napodobitelů?“

„Nějaký mám, ale je na tom billboardu opravdu Věra? Ta totiž napodobitelná není vůbec.“

„Takže nevěrná Věra.“

„Jsem v háji. Jsem mrtvej muž.“

„Třeba to ještě zachráníš.“

„Třeba. Každopádně moc děkuju a šéfovi zatím nic neříkej. Ráno za ním půjdu sám.“

„Když to neuděláš ty, udělám to já. Zlom vaz, chlape.“

Matěj běžel na záchod a mezi temnými kletbami zvracel sladkou bílou břechku.

CVAK

U nákupního centra byly billboardy dva. Když vystoupil z autobusu, uviděl ten na boční stěně paneláku. Jakási ženština tu s falešným úsměvem a zvednutým palcem propagovala „Kou-

pelny JaS – koupelny pro každého“. Na parkovišti na druhém konci obchodáku trčel ještě jeden billboard, byl standardní velikosti a neosvětlený. Matěj ho měl téměř z boku, navíc u něj stálo auto, ale už byl si jistý, že je to on. Běžel k němu. Na posledních deseti metrech ho sledovaly známé oči. Jako by ho k sobě přivábily.

Opodál svítila lucerna, ale billboard tanul v pološeru. I tak bylo jasné, kdo a co na něm je.

Věra od stehen nahoru proti bílému plátnu nebo spíš bílé stěně, umístěná do zlatého řezu. Stehna nahá a mírně od sebe, nad nimi šedostříbřité kalhotky, zakulacené boky, zužující se pas a uprostřed pupík, hned nad ním ohrnutý lem žlutého svetru, nad ním volně zkřížené ruce, dlaně kolem loktů. Takhle nějak ji fotografoval. Pod svetrem měla jasně vykreslená prosvítající ňadra s tmavšími středy, podepřená a mírně nadzvednutá předloktím. Nenápadná rtěnka a čistá, perlově bílá pleť, výrazné černé oční linky a řasy, takže oči vypadaly obrovské. Vlasy hozené přes levé ucho. Na pravém náušnice ve tvaru kadidelníčky.

Postava byla menší než na billboardech, které si objednal Stellar. Její vertikála se na velkém horizontálním obraze trochu ztrácela. Tím ještě víc vyniklo její až domácí vzezření a určitá kompaktnost tělesné stavby, kontrastující s tím, jak vypadají modelky propagující módní značku nebo kosmetiku. Zároveň nepokrytá vyzývavost, erotičnost a tělesnost, jež se tu svářely se subtilností. Dívka od vedle ukázaná světu.

Nevěděl, jestli má zuřit, anebo obdivovat dílo neznámého plagiátora. Logo Stellaru nikde neviděl, a přece bylo jasné, že fotografie zapadá do všudypřítomné kampaně, je jen odvážnější a nepokrytě, nevhodně erotická. Tohle si Stellar Brusque za klobouk nedá.

Napadlo ho, jestli je to žalovatelné. Jasný útok, který celý smysl kampaně postavil na hlavu. Už přímo viděl ty jedovaté poznámky levicových pokrokařů: *návrat do necudných devadesátek... strip-teasový seriál jedničky na mediálním trhu... co nám slečna ukáže příště? ... až bude nahá, bude konečně nahý i dinosaurí král Miroslav... ba ne, ten už se odkopal.*

Zavolal Věře. Když telefonát přijala, neudržel se a začal na ni řvát. Později ho to mrzelo, ale teď se nedokázal opanovat a vychrlil na ni své výčitky, otázky, rozhořčení, pocit zrady. Aspoň že se v nadávkách omezil pouze na skot, duševní choroby, omezenost a nízkou inteligenci. Pohlavní výrazivo si pouze myslel.

Na nic neodpověděla, jenom to celé trpělivě vyslechla.

Slyšel, že pláče. Zmlkl a čekal.

Vysmrkala se. „Ještě něco?“

„Je toho snad málo?“ houkl na ni.

„Máš pravdu,“ uzavřela to, „bylo toho dost.“ Nato ukončila hovor.

Opřel se o jednu z kovových tyčí nesoucích billboard a stoupl na blatník auta. Ke spodní hraně bylo od země asi půl třetího metru. Žádný alarm automobil nespustil. Na mobilu ťukl na ikonku se žárovkou. Pod očkem fotoaparátu se rozzářilo bílé světlo. Matěj je zapnul vůbec poprvé. Dosud pro ně neměl použití, stejně jako pro vestavěný foťák.

Osvítil pozadí, před nímž modelka stála. Na ni samotnou světlo dosáhlo jen slabě. Vyfotil aspoň to, co se dalo, a seskočil dolů.

Cestou domů své snímky zkoumal. Připadaly mu hrubé a tečkované, ale možná to bylo jen jeho předpojatostí a láskou k zrcadlovce.

CVAK

Pátý zvedl hlavu od tabletu, kývl k židli, a když se Matěj posadil, rovnou spustil.

„Udělal jsem chybu. Dvě chyby. Zprvė jsem si tu holku ve smlouvě nezavázal, že nebude dělat podobný fotky pro nikoho jinýho.“

„V životě by mě nenapadlo, že nás takhle podrazí,“ hlesl Matěj. „A druhá chyba? Že jsme nechali některý billboardy volný?“

„Přesně tak. Měli jsme si zamluvit všechny prázdný a některý tak třeba nechat. Kvůli naší válcovačce to spousta inzerentů vzdala, všude jsme my, jenom ne ve slabších lokalitách. Tam si to pronajali oni. Na okraji Prahy, ale třeba i tady v okolí přístavu. Jenom v Holešovicích je ta její podstrčená fotka třikrát, sám vím o dalších deseti případech, něco ve Vysočanech, v Hostivaři, na Zahradním Městě, v Bohnicích. Jistě je jich ještě víc. Všechny stejný. Tatáž Věra vyfocená mobilem nebo menším foťákem. Hasselbladem ani náhodou.“ Pátý se hořce uchechtl.

„Tak přece. Z plakátu ve Stodůlkách jsem měl ten dojem taky.“

„Musela si pamatovat to naše žvanění v ateliéru – že na billboardu nejsou vysoký rozlišení ani kvalitní kresba zase tak důležitý.“

„Na billboard se koukáme z dálky – tos mi ale říkal u sebe v kanceláři.“

„Jí jsem to vykládal taky.“

„Příliš mnoho informací.“

„Poslal jsem Folla, ať si to prohlídne zblízka. Hodně zblízka. Potvrdil mi, že je to nekvalitní prasárna, ale už z deseti metrů to vypadá stejně jako ty naše špičkový fotky.“

„Všecky boardy v republice bychom stejně nemohli obsadit.“

„Tak aspoň v Praze, Brně, Ostravě a dalších velkejch městech.“

„Já bych řek, že se tomu zabránit nedalo.“

„Měl jsem bejt opatrnější.“

„Je to teda útok na tebe? Je to jistý?“

„To vím na beton. Nebo ne, nevím, předpokládám. Je to ve stejném gardu, jako když se za mě někdo vydával. Nový dělení ekonomiky si žádá starý špinavý praktiky. Když chce někdo zaútočit, PR agentura je snadnej terč. Všichni v oboru vědí, že za touhle kampaní jsem já, a všichni ve Stellaru vědí, že jsem to chtěl držet na hraně přijatelnosti. Teď je to za hranou, někdo to tam cvrknul a jsme v tom až po uši.“

„Nejde mi na rozum, proč to nabídli stejný tiskárně. Jak na ni vůbec přišli? Kdyby si toho všimla dřív a napráskala nám je hned, neměli šanci.“

„Ta tiskárna se na netovém profilu chlubí klientama. Na prvním místě je Stellar, takže se domákli, že to asi budeme tisknout tam. Že to zkusili taky, bylo dost riziko, možná si ho vůbec neuvědomili.“

„Ale kdyby to byl útok na tebe, takovou blbost přece neudělají.“

„Na tom něco je. Vůbec to vypadá jako dílo amatéra, kterému přeje štěstí.“

„Nechceš mi něco nalejt?“

„Radši ne, Matěji. Houpe se se mnou židle, vidíš, jak se viklá?“ Pátý se v křesle zakymácel. „Najednou spoustě lidem vaděj mý manýry, všechny ty kraviny s králem Miroslavem teď obracejí proti mně. Šéf mi vyčetl pití v pracovní době a nevhodný oblečení. Na jeho místo můžu zapomenout. Budu rád, když se udržím tady. Ty samozřejmě zapomeň na tenhle flek a nejspíš i svoji kancelář. Vrátiš se mezi černochoy.“

„Už jsem na něj zapomněl. Ví se, kde to tiskli?“

„V Plzni. Printorama.cz. O svém klientovi nám odmítaj cokoli říct. Abych pravdu řekl, smějou se nám do ksichtu.“

„To je divný, co, že jedničku na trhu nemá nikdo rád,“ zašklebil se Matěj. „Co kdybych do té Printoramy zavolal, že když mi prozradí, kdo to zadal, můžou příště tisknout pro nás?“

„Na to ti neskočí. Dobře vědí, že něco takovýho Stellar nepřipustí.“

„Hm. Mám si teda jít sbalit věci?“

„Na to je času dost, třeba to přežiješ. Dozorčí rada si posvítila hlavně na mě. Ty bláho, oni se mě ptali, jakéj mám vztah k ženám. Řekl jsem, že ten nejkładnější možnej. A co prej tím myslím. Já na to, že to, co říkám. A tak na to šli jinak: co si prej myslím o ženách ve vedoucích pozicích. Tady jsem začal bejt opatrněj, všichni si ještě pamatujeme případ velkýho šéfa Kevina Robertse. Pamatují si to hlavně chlapi. Ty, doufám, taky.“

„Dostal vyhazov od Saatchiů za to, že špatně odpověděl, když se ho ptali na ženský ve vedoucích pozicích a na otázku sexuální diskriminace.“

„Nějak to tenkrát bohorovně odbyl, vcelku to byla odpověď úplně nevinná, ale to se dneska jaksi nesmí, že. Takže já jsem řek pravej opak, pro ženy ve vedoucích pozicích jsem přímo horoval a bil se v prsa, že sexuální diskriminaci budu ve Stellaru nadále potírat stejně jako šikanu, rasismus a xenofobii, a kdyby mě na mým fleku měla nahradit nějaká žena, předám jí agendu, jak nejlíp budu umět, ode mě se nikdo žádnýho podrazu nedočká... To jsem, pravda, trochu zariskoval.“

„Politicky korektní odpověď, a přesto s rizikem,“ zasmál se Matěj.

„I když mezi náma,“ pokračoval Pátý a promnul si unavené opuchlé oči, „mně je úplně fuk, co má šéf pod kalhotama nebo sukni, jenom když dobře rozhoduje a je příjemná lomeno příjemnej na podrížený, aby se v práci cítili dobře a chodili tam rádi.“

„Vidím to stejně.“

„Jenže pak se mě ptali na tu kampaň, co jsem tím sledoval a proč jsem dopustil, aby mi ji tak snadno rozbila konkurence. Bylo to jako u výslechu. Nejhorší přišlo, když se na mě obrátila Válečná pila.“

„Warsawová.“

„Říkej Warsaw.“

„Pořád si nemůžu zvyknout, že nám tu ženskou koncovku zakázala používat, i když o ní jenom mluvíme.“

„Ale jak jsem byl vycukanej, tak jsem to zvorál a medově se na ni usmál: Ano, paní Warsawová?“

„Auvajs.“

„Přesně. Ale přešla to a položila mi tím svým ocelovým hlasem otázku, jestli se i nadále domnívám, že je vhodné propagovat společnost Stellar Brusque zrovna fotografií nubilní dívky. Ty vole, já myslel, že ji přetrhnu. Prej nubilní!“

„Jak ses hájil?“

„Vrazil jsem jí, že naše pobočky ve Francii, v Itálii, ve Španělsku, v Maďarsku a ve Slovinsku chtěly kampaň převzít, jak stojí a běží, takže asi tak špatná nebyla. No a ona vrazila mně, že švédská, německá a rakouská pobočka ji naopak kritizovaly a poslaly prezidentovi společnosti protestní nótu.“

„Fakt? Nech mě hádat. Nestěžovali si na objektifikaci žen?“

„Něco takovýho. Vrazil jsem jí, že mi mydlí hlavu za to, že mi někdo znova namydlil schody, protože doted' si všichni od nás pochvalovali, jakou máme skvělou kampaň. Sjela mě jako malýho kluka, že jsem si ji teda měl ohlídat a příště už žádný mladý holky, ty si mám prej nechat pro svý soukromí, který, jak doufá, nadále nebude veřejně propíraný. Když jsem odtamtud vylez, připadal jsem si jako spráskanej pes.“

„No těbůh. Ale říkals, že tě nevyrazili.“

„Že prej se rozhodnou, jaký z toho vyvodí důsledky.“

„Když tě vyhodí, skočí po tobě konkurence.“

„To není tak jistý.“

„Nějaká skromnější firma mimo korporátní sféru?“

„To ale bude pro mě sešup. Nevím, jestli bych to vzal.“

„Držím palce, abys to ustál.“

„Já si držím úplně všechno, hlavně koule, aby mě zas do nich nějaká nekopla.“

„Zkousím se s ní spojit. S Věrou. Zatím marně, ale před časem jsem byl u ní doma. Já to z ní vytáhnu.“

„Udělej to, chlapče zlatá. Jestli se ti to povede, tak ten, komu se zaprodala, bude šeredně litovat.“ Opřel si dlaněmi hlavu. „A já na ni ještě bral ohledy, já vůl. Mohl jsem ji mít a ráno na ni udělat tůdle.“

„Ohledy?“ zbystřil Matěj. „Jaký ráno? Jaký tůdle?“

Podívali se na sebe. Vyčkávali.

„No tak dobře.“ Pátý svěsil koutky úst a protáhl obličej. „Teď už je to stejně fuk. Chtěl jsem ji sbalit, promiň, ale tys o ni v tomhle směru nestál.“

„Kdy?“

„Ten večer po focení.“

„Myslel jsem si to.“

„K ničemu nedošlo, i když k tomu nebylo daleko.“ Vypověděl Matějovi, jak ji vzal na večeři a potom k sobě domů. Jak po něm právě tuhle zatracenou fotografii sama chtěla, ochotná se s ním za to vyspat.

Matěj to poslouchal jako zařezaný. Poté hlesl: „Ale to potom všechno spískala ona a ten, kdo ji vyfotil. A jestliže jsi ji měl fotit ty, jak to celý může bejt podraz na tebe? To by po tobě chtěla, aby ses podrazil sám.“

„Vždyť říkám, že ta holka je cvok.“
„Nebo taky ne.“

CVAK

Věřino číslo zůstávalo nedostupné. Dvakrát u Barvířových nikoho nezastihl a potřetí mu jednoho večera schlíplá matka sdělila, že dcera složila zkoušky a někam odjela. Matěj měl tušení, že Věra je doma a nechává se zapírat, ale nemohl s tím nic dělat. Aby pronikl do bytu násilím přes protesty paní Barvířové, na to neměl povahu.

Napadlo ho, že takový Bob by to klidně udělal.

Bob.

Kdo jiný ji mohl vyfotit, uvažoval. Ale žárlivec by něco takového neudělal. Ledaže jim za to opravdu někdo zaplatil, to se pak možná dá žárlivost překousnout.

Nalezl ho snadno, Bob byl na Facebooku i s portrétní fotkou.

Napsal mu zprávu. Zve ho na pivo, musí s ním mluvit.

Bob odpověděl vzápětí. Prý doufá, že s ním Matěj nebude chtít tancovat jako posledně, on není žádná homobuzna.

Matěj mu vysvětlil, že ho jenom chtěl vyvést z míry a odstrašit. Teď je ale v průseru, který mu způsobila Věra, dokonce mu hrozí vyhazov z práce za ty billboardy, kterých si Bob už jistě všiml. A jestli náhodou v poslední době nevyfotil Věru v šedých kalhotkách a žlutém svetru.

Ukázalo se, že Bob vůbec nepochopil, že kukaččí fotografie do stellarovské série nepatří. Vztekal se, že s tím nemá nic společného, ale když Matěj trval na tom, ať mu to řekne do očí, souhlasil, že se s ním sejde. Matěj chtěl vědět, kam s ní chodí. Bob navrhl kavárnu Liberál.

Matěj tam na něj počkal. Objednal si víno a Bobovi pivo.

„Takže se zase vidíme,“ řekl Bob, a než si sedl, s rukama v kapsách se pozorně rozhlédl po lokále.

„Hledáš někoho?“

„Jenom jestli tady není Věrka. Tak na zdraví.“

Pozvedli sklenice a napili se.

„Sem s ní chodíš, jo?“

„Ona sem občas chtěla, mně to tady nic neříká.“

„Nemůžu se jí dovolat a doma taky není, nebo to aspoň tvrdí její máma. Tak mě napadlo, jestli náhodou nebydlí u tebe. Ale pokud ses tu po ní teď díval –“

„Co tě vede? Už spolu nechodíme.“

„Vážně?“ podivil se Matěj. „Odkdy?“

„Od toho večera, co mě odpráskla.“

„Tím kvérem na zlobivý kluky, co má od táty?“

„Jo, telefonicky.“

„Tomu nerozumím.“

„Prostě mi jeden večer zavolala, už bylo docela pozdě, jestli si prej pamatuju na ten revolver, co mi ukazovala, tak jsem jako trouba řek, že jo, a ona na to, abych si ho představil v její ruce, a já zase souhlasil, myslel jsem, že je to nějaká erotická hra a že budeme dělat sex po telefonu, ale ona pak už jenom: takže na tebe mířím, natahuju a střílím, prásk, jsi mrtvej a sbohem.“

„Třeba to nebyl rozchod.“

„Ale byl. Vykládala mi už dřív, že se se svejma bejvalejma láska-ma vždycky rozchází takhle.“

„A tím to teda skončilo? Už jsi s ní od té doby nemluvil?“

„Od té doby ne, ale jak jsem z toho byl zjeblej, vyměknul jsem, a místo abych ji rovnou poslal do prdele, jsem chtěl vědět, co jsem proved, že mi dává kopačky, a ještě jsem jako kretén přísahal, že jsem jí po dobu našeho vztahu nebyl nevěrnej.“

„Nechtěl jsi ji ztratit.“

„Nechtěl, no. Ale když mi řekla, že se právě jde vyspat s chlapem, co jí zaplatil večeri a ona jemu víno, a jestli teda chci bejt radši parohatej než mrtvej, tak se mnou klidně bude chodit dál. No a tak jsem jí řek, ať si to užije, a vůbec jsem nenadával. Dál jsem se před ní shazovat nechtěl.“

„Přesto ses tady po ní díval.“

„Chtěl jsem ji aspoň vidět.“

„Takže tě to zkrouhlo.“

„Taková věc by zkrouhla i tebe.“

„Dáš si ještě jedno?“

„Klidně.“

„Bylo to dvacátýho, kdy tě odpráskla?“

„Počkej... jo, bylo.“

„Volala ti v den, kdy jsem ji nafotil pro ty billboardy. Vím taky, s kým se chtěla vyspat. Ale neřeknu ti, kdo to je.“

„Mně je to už dneska u prdele.“

„Divím se, že ti ty fotky nevadily.“

„Ale vadily,“ ošil se Bob a přijal druhé pivo. „Jenomže ona je jak beran a stejně si vždycky prosadí svou. I když ta polonahá fotka mě nasrala, to je fakt. Chtěl jsem ti rozbít hubu.“

„Tuhle fotku jsem ale nedělal já.“

„To jsem pochopil z naší facebookový konverzace,“ zachechtal se Bob. „Takže i tobě byla nevěrná - s jiným fotografem. Pokud se teda nevyfotila sama.“

„Na to je ta fotka moc dobrá. Potřebuju ho najít.“

„A co já s tím?“

„Můžeš se jí pomstít.“

„Na to seru. Ale neboj, pomůžu ti, když už jsem tady.“

„Napadá tě někdo z jejího okolí, třeba ze školy, kdo to mohl blejsknout? Nejspíš k tomu stačil malej foťák nebo i dobrej mobil. Nikam jinam než na plakáty to nedali. Taky by to bylo dost drahý.“

„Napadá mě jedinej člověk. Holka, kterou nesnáším. Lesba jak poleno.“

Matějovi se zatmělo před očima. „Bára Večeřová... Ale ona není jen lesba.“

„Hraje obojetnou, ale je uhnutá jak zatačka. Rozmazlená píča, která už roupama neví co by. A taky bohatá díky svejm rodičům – ta by ty billboardy klidně zaplatila. Jo, to vypadá na ni. Doufám, že jí to spočítáš.“

„Proč si myslíš, že je to ona?“

„Jednou jsem je načapal u sebe doma. Věrka má klíče. Byly v posteli, Věrka v kalhotkách, blondýna nahá. Fotily se mobilama.“

„Je tedy jako Bára? I na holky?“

„Trochu asi jo, ale rozhodně ne tak jako ta svině. Myslel jsem, že jí to se mnou přejde.“

„A přešlo?“

„Co já vím? Jestli tu podstrčenou fotku pořídila Bára, tak v tom asi zase jedou.“

„Chodily spolu?“

„Jeden čas. Pak jsem nastoupil já a přesvědčil ji, že s chlapem je to lepší, přirozenější a snadnější.“

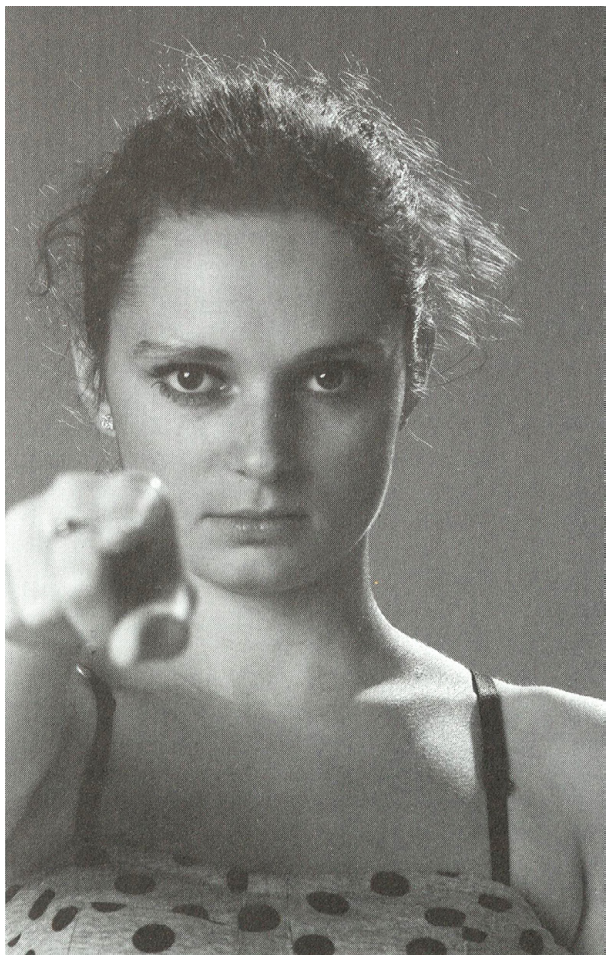
„Hm. A pak s ní byla v tvý posteli.“

„Měl jsem je tehdy vyhodit obě, nejenom tu mrchu.“

Matěj šel zaplatit a pak mu podal ruku. „Děkuju, Bobe. Měj se.“

Bob mu bolestivě zmáčkl prsty. „Seřež ji jako žito. I za mě.“ A ještě za ním zavolal: „Až si Věrku podaš, tak že vzkazuju, ať navalí ty klíče.“

CVAK

Matěj se přestěhoval zpátky do openspaceu. Zase bude psát, psát a psát. Píárko pro sebe sama už česká větev Stellaru používat nebude, firma bude propagována podle korporátního amerického vzoru. Pátý si místo kreativního ředitele udržel, přece jen byl příliš cenný, hodně toho na firmu věděl a měl kontakty k nezaplacení. Do práce teď jezdil služebním audi s hybridním pohonem. (Chtěl šestiválec, ale dostal dvoulitrový čtyřválec s pomocným elektromotorem. V rámci zelené korporátní strategie se český Stellar Brusque přidal ke snaze zpomalit globální oteplování.) Jinak než v tmavošedém obleku ho už nikdo ze zaměstnanců neviděl. Vydal interní varování, že jestli mu ještě někdo někdy řekne „Veličenstvo“, „Blahorodí“ nebo „pane králi“, letí.

Mirolavova země prohrála válku s říší štábní kultury.

S Matějem šéf jednal pořád přátelsky a osobně, ale už to mezi nimi nebylo ono. Jejich poslední rozhovor zanechal hořkou pachutí.

„Ty buď rád, že jsi v závětrí. To tví kolegáčci v PR dělají jedno kompro za druhým nejenom na zákazníky velkých konkurentů, jako je Ogilvy nebo Yashica a všechny ty full servisy, ale taky na zákazníky středních firem, a dokonce i těch malejch, čímž to ještě nekončí, protože teď je tady kompro, který v BenoitCom udělali víc na koho? To bys neuhádl.“

„Na prezidenta republiky? Předsedu vlády? Ne, já vím – na tebe.“

„Jo, zase na mě! Jako by nestačilo, že si posledně najali chlapa, aby se za mě vydával.“

„Takže Benoiti. Kdo konkrétně?“

„Jeden Jidáš z našeho marketingu. Už jsme ho vyrazili, ale počítám, že ho po nějaký době Pierre Benoit za odměnu zaměstná.“

„Tak to je drsný.“

„A bude hůř.“

„Co na tebe ušili tentokrát?“

„To tvoje pitomý heslo, cos mi onehdy napsal: ‚Když jdeš bos, nikdo se nediví, že máš špinavý nohy.‘ Dostalo se to k nim, nevím jak, někdo to musel hacknout. Takže jestli ta tvoje krasavice zahustila ty tvý fotky sama a já to mylně čet tak, že je to proti mně, neznamená to ještě, že mě už nechali na pokoji. ‚Kreativní ředitel Stellar Brusque má pořád kmotrovské manýry,‘ napsali Benoit v *PR and Media World* a pěkně to tam ocitovali. Podepsali mě, ne tebe. Tys to neviděl? Fakt ne? Tak to koukej sledovat.“

„Nemohl jsem předvídat, že někdo hackne mail.“

„Ale to jsi měl. Jestliže tohle dělají na velký firmy přes střední bossy, jako jsem já, co teprve ušijou na velký bossy? Na generála? Klidně tam mohlo bejt jeho jméno, proboha, ale to si nechávají až na příště. Salámová metoda – dobrá česká metoda. Efektivní. Takže jsme se probudili i tady v našem spícím souhvězdí Stellar Brusque,“ luskl prsty, „a vyrobili jsme kompro na samotnýho Pierra, na jeho selfičkování s hejtmanem Jihočeskýho kraje, na golfíček s...“ Zmlkl.

„S kým?“

„To nechceš vědět. Už se tě to stejně netýká, a buď rád. Pro tvoje vlastní bezpečí, kámo.“

„Pořád nechápu, proč by na zaměstnance pí ár agentur měla konkurence dělat kompro? A na zákazníky?“ vrtěl Matěj hlavou.

„No aby jim ty zákazníky přetáhli, šerloku. Takovému lehce zostuzenému, anebo i vážněji namočenému kunčoftovi nabídneme vypulírování fasády a lepší ochranu veřejnýho image, chápeš? A pokud jde o šéfy, ty je taky potřeba zdiskreditovat, aby se zákazníkům řeklo: *Tímhle se necháte propagovat a zastupovat? Nějakým Pátým? Tím prasečkářem? Pche. To ale budete ve společnosti za mafiána, pane.*“

Sedět na zadku od devíti do pěti a buď pracovat, anebo práci předstírat Matěje začalo ubíjet hned první den ve staré pozici. A teď ještě k tomu tohle. Poprvé ho napadlo uvažovat o tom, že když ho nepropustil Stellar, podá výpověď sám. Když změnu, tak pořádnou.

Po práci zavolal Báře Večeřové. Udivilo ho, jak bezstarostně ho do telefonu pozdravila. Omluva, že s ním v týdnu nikam nepůjde, protože neudělala zkoušku a učí se na opravný termín, zněla upřímně. Trval na tom, že s ní musí naléhavě mluvit, pokud možno hned. Překvapilo ho, že je překvapená. Dokonce se zeptala, jestli se něco děje. Vychrlil to na ni, urážek se vyvaroval, výčitek nikoli. Dušovala se, že nic neví a vlastně pořád nerozumí, o co jde. Nějaké stellarovské billboardy viděla, ty erotické ne, i když, jak dodala, Věra by byla sexy, i kdyby na sobě měla jutový pytel.

Matěj zařezaně mlčel. Došlo mu, že ne každý žije v jeho bublině, že tam venku je svět, kterému je nějaký Stellar Brusque, Matěj Rund a podfuk s fotkou úplný šumák. Z Bářiny reakce byl zmatený. Pochopila však, jak je to pro něj důležité, a tak souhlasila se schůzkou maximálně na dvě hodiny, má za ní přijet domů, U Malvazinky 35.

18mm sklo, f/14 clona. Rychlost 1/125, ISO 400. Nezapomenout na crop faktor. Foták v hlavě. Takhle by ten obrovský barák vzal z křížovanky. Snad by se mu vešel do záběru i s červeným fiátkem stojícím u chodníku.

V bílé vile blondýnka v zelených letních šatech. Ledabyly ho provedla prázdným domem. V přízemí bydlí rodiče, v prvním patře ona, v druhém bratr. Z obývacího pokoje, který byl jen a jen její, mu předvedla dobře udržovanou rodinnou zahradu. V kuchyni ukázala na starožitnou porcelánovou etažérku s barevnými bon-

bóny a sama uzobla jeden kulatý zelený. Na italském espressomatu uvařila kávu. Byl tu nepořádek, uklízečka prý chodí až v pátek.

Zavedla ho do své ložnice. Zvedla šaty, pod nimi měla průhledné růžové kalhotky. Navrhla rychlovku. Už ho to nepřekvapilo. Přimáčkla se na něj, až mu horké kafe pobryndalo ruku. Měla kyselý dech, jako by celé odpoledne chroupala jablka. Asi ten bonbón. Potřebuje se uvolnit, vrněla mu do ucha, celý den se jen šprtá a je nadržená jako stepní koza. Sáhla do stolku, vytáhla modrý vibrátor a zapnula ho. Přístroj se rozpředl a vypadl jí z ruky. Matěj se chtěl nechtě rozesmát. Špatně si to vyložila a honem vymýšlela, čím ho ještě zlákat. Může si ji vyfotit s tamtím v puse. Nebo s tímhletem.

Odstrčil ji. „Už jsem ti říkal, že porno nefotím. Beztak jsem nevzal aparát. Pokud jde o sex, uvidíme. Nejdřív informace.“

Vydral se z ní neartikulovaný skřek a Matěj o krok couvl. Sama sebe polekala. „Promiň.“

„Udělej mi ještě jedno kafe. Dám si ho v obýváku.“

Poslechla. Donesla mu šálek a posadila se do křesla. Nohy zvedla na sedák a zkřížila je, kotník přes kotník. Dobře čitelné ohanbí jako by si ho nestydatě fotografovalo přes růžový filtr.

Odvrátil hlavu k oknu a zeptal se, kdy a jak Věru vyfotila a proč mu tím obrázkem zkazily život.

Dala nohy k sobě a uhladila si šaty na stehnech. „Nic jsem nefotila ani tě nepodrazila. Jestli jsem se nějak provinila, tak se omlouvám. Já jen, že ses mi líbil, ale na Letný jsi mě nesbalil, Casanovo. Sbalila jsem tě já, a to hlavně proto, že mě k tomu přemluvila Věra.“

Matěj se zakuckal. Když to přešlo, pokračovala.

„Je teda pravda, že k takovejším skopičinám mě nikdo moc dlouho přemlouvat nemusí, obzvlášť ona ne. Chtěla jsem, aby se ke mně vrátila. Nerada ztrácím lidi a do ní jsem byla zamilovaná, i když chodila s tím blbem Bobem. Jsem pořád.“

„To on mě na tebe poslal,“ přiznal Matěj. „Podle něj jsi to fotila ty.“

„Nesmysl.“

„Proč chodila s někým, jako je on?“

„Extrém proti mně. Nemůže se sama se sebou vyrovnat. Já jsem v pohodě, ona ne. Trestá za to sebe i ostatní.“

„Nebo jim velkoryse strčí do postele svoji kamarádku.“

„Chtěla vědět, jak to máš. Nereagoval jsi na ni jako jiný kluci. Chtěl jsi ji pořád jen fotit.“

„Slíbil jsem jí to hned na začátku, že to takhle bude.“

„Myslela si, že to je jen způsob, jak ji sbalit. Pak se vám začaly dařit fotky, ale úspěch vás od sebe vzdálil. Chtěla tě stůj co stůj dostat.“

„Takže je taky nymfomanka.“

„Já nejsem žádná nymfomanka,“ zavrčela. „Jenom mám ráda sex, no a co? S holkama z šedesáti procent, s klukama ze čtyřiceti. Když se dneska vytáhneš, možná mi to vyrovnáš na fifty-fifty.“

„A ona? Jak ta je na tom s procentama?“

Pokrčila rameny. „To se jí zeptej sám. Foták to nevyfotí, co?“ zahihňala se a hned zase zvažněla. „Měla s tím problémy doma. Naši jsou absolutní liberálové, kdybych se s nějakou holčkou chtěla oženit, nehnou brvou. Ale její rodiče měli s jejíma známostma vždycky potíže, hlavně táta.“

„Dal jí směšnej revolver, aby se ubránila špatnejm chlapům.“

„Dal jí směšnej revolver, aby se ubránila i špatnejm holčkám. Hlavně jim. Takovej jako já.“

„Jsi tak špatná?“

„Barvířovi si to myslej. Myslej si to i o Bobovi, i když se jim zpočátku líbil. Takovej mužnej, že jo. No a Bob si to myslí o mně. Ale já na rozdíl od něj nikoho k ničemu nenutím. Věrnost je dobrá pro ty, co si nemůžou nebo nechtěj dovolit nevěru.“

„Pořád marně hledám ten okamžik, kdy se mi to rozhodla pro-
vést.“

„Dost na tebe žárlila, aniž bys to věděl. Když jsem jí v hrubejch
obrysech vylíčila náš sexík u tebe doma, myslela jsem, že pukne
ubližeností a vztekem. Nelíbil se jí ani ten náš výlet s Kahlo. Že
prej jsme tě chtěly zkazit. Člověk jí vyhoví, a ona takhle. Pro dob-
rotu na žebrotu.“

„Takže jste spolu už nic neměly?“

„Je to pro tebe tak důležitý?“

„Nevím.“

„Neměly, je na mě našťvaná. Dokonce mě tou svojí pistolkou od-
práskla, blbka. Mě! Jestli jsem si myslela, že se ke mně vrátí, byla
jsem naivní. Zuřila úplně stejně jako její otec před pár lety, když
se od její mámy dozvěděl, že spolu chodíme. Z Věřčinýho mobilu si
vytáh mý číslo a pak mi dvakrát volal, že si nepřeje, abych se s jeho
dcerou stýkala. Řekla jsem mu, že se neměl rozvádět, možná by ji
líp ohlídal a poskytl nějakej kladnější otcovskej vzor. Tím jsem ho
úplně rozlítla a pak jsem si ho blokla.“

„Možná to v ní spustilo focení pro Stellar. Sice z toho měla
peníze, ale asi i pocit, že jsem ji prodal. Když jsem ji fotil venku
u Vltavy, píchla mě včela. Z ní to na chvilku udělalo pečovatelku,
byla něžná, ale já ji odpálil jako fotografickej blesk. Nechtěl jsem,
aby se ke mně takhle chovala v přítomnosti šéfa a profesionálního
fotografa.“

„To jsem nevěděla. Ale jo, takovým chováním sis z ní mohl udě-
lat nepřítel. Když o tobě mluvila poprvé, říkala, že jsi arogantní,
ale že ji to zvráceně přitahuje.“

„Asi jsem to přehnal.“

„To si piš.“

„Nevíš, jestli se v poslední době sešla s otcem?“

„Mluvila o něm. V tom svém záchvatu vzteku mi vyčetla, že jsem se k němu tehdy chovala sprostě. Teďka to prej mají spolu dobrý a ona může jen litovat, že kdy poslouchala moje názory na něj. Čiň čertovi dobře, peklem se ti odvděčí.“

„Nemáš na něj kontakt?“

„Je to strašně dlouho, ale propátrám mobil. Třetí kafe?“

„Klidně.“

Kutala v mobilu přes čtvrt hodiny. Byla ospalá. Matěj čekal v křesle. Prohodil, že by spolu mohli občas zase fotit, a dodal, že na Kahlo by si možná dokázal zvyknout.

Zamžourala na něj. „Nese to pro tebe určitý nebezpečí, jak víš. Teď na to ale už náladu nemám.“

„Mluvil jsem o focení. Tamto už dělat nebudeme.“

„To se ještě uvidí.“

Našla několik čísel, o nichž si myslela, že by mohla patřit panu Barvířovi. Matěj si je opsal a dal jí pusku na tvář. Popřál, ať se povede zkouška.

Veliká garáž před domem se právě pomalu zavírala za bílým SUV. Vyšla z ní rusovlasá žena v upnutých tříčtvrtečních džínách a skoricové košili s rozhalenkou. Pobaveně se na něj ušklíbla.

Pozdravil a mazal pryč, ale zastavila ho. „Pane Runde.“

Otočil se, vrátil se pár kroků.

„Rút Večeřová. Byl jste za Barčou.“

„Ano, potřebovala s něčím pomoci. S učením.“ Přijal ruku k potřesení.

„No jistě, s učením,“ zasmála se. „Chtěla jsem jen říct, že ty její fotky na Blickru, co jste dělal, jsou krásný.“

„Na nahatým těle není nic špatného.“

„Moje řeč. Ale to, jak fotíte Věru, je stejně úplně jinde.“

„Děkuju, paní Večeřová, vážím si vašeho názoru. Tak na shledanou.“

„Kdyby vám někdy nějaká modelka vypadla, zkusil byste nafotit mě?“

„Co by tomu řekl váš muž?“

„Třeba by se přidal.“

„Aha? Popravdě si tím nejsem jistej, paní Večeřová...“

„Rút.“

„... Rút. O takovém focení jsem ještě neuvažoval.“

„Tak o tom uvažuj, Matěji. Měj se.“

Zdrhal od ní jako zajíc a nevěděl, jestli si šlape po štěstí, anebo k tomu štěstí právě prchá.

V autobuse zkusil čísla, která mu dala Bára. Trefil se napotřetí.

„Haló, Barvíř. Můžete zavolat zítra? Dneska je už trochu pozdě.“

Matěj se představil a rovnou položil dotaz, jestli kukaččí fotku dělal on. Nastalo dlouhé ticho, dýchání do telefonu. Ozvalo se klepnutí, jako když odložíte na stůl lžičku, propisku nebo brýle.

Pak se do něj Barvíř obul. Sdělil mu, že ho od začátku sleduje na Blickru, ten nick Cameraman103 je on. Zvolil si ho, protože dříve fotil. Pověsil to na hřebík a neuměl si představit, jak se mu to jednou bude hodit. Pro Matějovu propagaci na Blickpersonu udělal nemálo, dokonce přemluvil své kamarády, aby se tam přihlásili a hrnuli pochvalu na fotografie jeho dcery. Pak se s ní zas jednou setkal a byl v šoku z toho, jak je nešťastná. Brečela mu v náručí a nemohla se utiшит. Kvůli svému fotografovi, ale i kvůli všemu jinému, co nejspíš způsobil on, její otec. Zmatku citovému, duševnímu i tělesnému, zklamání i zlobě. Poslední šancí, jak Matěje

přesvědčit o svém zoufalství, byla ta fotka. Takže ji pořídili přesně tak, jak dcera chtěla. Mobilním telefonem. Nejdřív to málem zvo-
ral s tiskárnou, kam zadává Stellar Brusque, ale rychle to napravil.
Billboardy se povedly přesně podle Věřina přání. Sám se na tu
svou fotku nemohl dívat, je rád, že už pronájem skončil a stáhli
to. Ale ona to tak chtěla. Jestli má teď Matěj problémy v práci, je
mu to líto, ale jeho dcera je mu přednější než nějaká reklamka se
špatnou pověstí.

Odmlčel se, čekal.

Matěj se ani nedokázal zlobit. Něco v něm doutnalo, spalovalo
mu nitro a bralo mu kyslík, ale hněv to nebyl.

„Odpouštím vám,“ zahučel do telefonu jako poslední spravedli-
vý. Připadal si jako pitomec, ale ulevilo se mu.

Dočkal se odseknutí, že na nějaké odpuštění tu nikdo není
zvědavý. Věra má smůlu na vztahy, a ani slavný fotoamatér Rund
to evidentně nenapravit, naopak, nikdo jí nezpůsobil větší bolest
než právě on. Dokonce větší než ta lesbická nána, s kterou tak
pomateně koketovala.

CVAK

Matěj to típl. Jel do Klimentenské, odhodlán zmáčknout zvonek
a držet, dokud mu neotevřou.

Paní Barvířová rovnou stiskla bzučák, jako by věděla, kdo to je.
Čekala na něj nahoře u dveří. Než stačil něco říct, oznámila mu, že
dceři volala ta její kamarádka (pronesla to se slyšitelným pokle-
sem hlasu) – prý u ní byl a teď nejspíš zamíří sem. Ona se nabídla,
že až Matěj přijde, půjde ven, aby si to s Věrou mohl vyříkat. Dcera
to odmítla a jela k němu. Bude čekat před domem.

„Já vím, že jí neublížíte.“

„Jak to můžete vědět?“

„Už jste to udělal. I když neúmyslně. Ale zlej přece nejste, to poznám.“

„Nejsem. V životě bych na ni nesáhl.“

„Tak jsem to nemyslela. Ale když nejste zlej, musíte na ni bejt hodnej. Slibte mi to.“

Neslíbil nic. Seběhl schody a hnal se domů.

CVAK

Narativ, antiteze stavivu. Začátek a konec.

Konec a začátek.

Čekala před domem v krátkých světlých šatech. Už z dálky viděl, že je tam s ní nějaký muž. Bob to nebyl. Její otec zjevně taky ne. Něco mu řekla a on šel pryč. Pak se vrátil, ruce v kapsách, na hubě zaujetí. Nedokázal z ní spustit oči. Opět k němu promluvila. Rozepala bílou kabelku a něco mu ukázala. Zachechtal se, zavrtěl hlavou a odtáhl.

Tak takhle je to. Kdo se leká revolveru, ten střelenou nesbalí.

Přelíčené oči teď stočila na Matěje. Otočila se ke zvonkům, pak zase k němu. Dívala se, jak přichází. Nepozdravili se.

Odemkl vchod a podržel jí dveře. Do schodů stoupala před ním. Prohlížel si její figuru a bylo mu líto, že je to naposled. Povšiml si, jak drží ztěžklou kabelku.

„Proč táhneš tu bouchačku?“

„Proč asi?“

„Nechodili jsme spolu, nemáš mě proč odprásknout.“

„Já jsem s tebou chodila.“

„Že jsem si nevším.“

„Všim sis, ale dělal jsi, že to nevidíš. Měl jsi plán a ten ti vycházel. Udělal jsi ze sebe... aparát. Jenomže i když myslíš za roh, Matěji, nakonec tam vždycky najdeš sám sebe.“

„Našel jsem tebe.“

„Jen můj obraz. Mě jsi přehlížel. Takhle mě nikdo přehlížen nebude. Ani ty.“

Pustil ji do bytu. „Chceš něco k pití?“

„Ne.“ Sedla si na židli v kuchyni. „Nezlob se na mě. Za to, co jsem ti provedla, se omlouvám. Nevěděla jsem, jak jinak tě probudit.“

„Mohlas to klidně říct.“

„Odmítl bys mě.“

„To máš asi pravdu.“

„Poprvé v životě jsem se doopravdy zamilovala. Myslela jsem si, že to s nějakým klukem konečně má cenu. Nebo spíš člověkem. Kdybys byl holka, bylo by to stejný. Byl bys to ty. Byla bys.“

„Mezi náma nic opravdovýho nebylo.“

„Nebylo, protože tys dělal fotky a ty jsou jen obrázkem skutečnosti. Ale mezi mnou a tebou něco bylo. Musí to skončit, já už nemůžu.“

„Takhle smutná jsi úplně nejhezčí. Dojdu pro foťák.“

„Vůbec mě neposloucháš.“

Když se vrátil, měla revolver v ruce a kabelku na stole.

„Nemůžeme to spolu aspoň zkusit?“ řekla tiše.

„Bojím se toho.“ Nastavil expozici.

„Tak se přestaň bát.“

„Uděláme to, a je po touze. Je po mně. Stejně už je.“

„Ale já už nebudu tvoje modelka. Buď budeš mít Věru, nebo nikoho. Končím s tím.“

„Děláš chybu ještě větší než s tou zatracenou fotkou.“

„Takže je to tak, jak jsem se obávala. Mrzí tě jen to, že ztrácíš modelku.“

„Ztrácím sám sebe. Fotograf a modelka jsou jedna cesta k fotce a i digitální éra potřebuje chemii – ta mezi náma dvěma byla. Chemický kouzlo jedinečnosti.“

„Žádný kouzlo. Něco jinýho, ale naprosto marnýho.“ Vstala a namířila na něj revolver. Najednou si vůbec nebyl jistý, že jde o neškodnou věc.

„Polož to, jsi s tím směšná.“

„Jako ty s foťákem.“

„Takhle rozčilenou tě mám ještě radši.“ Věděl, že tím přilévá olej do ohně, ale chtěl to dělat. Přiložil hledáček k oku. „Můžu si tě vyfotit?“

„Udělals to už tisíckrát, tak proč se ptáš?“

„Vždycky jen s tvým svolením, láska.“

„Tady mě máš, závěrko.“

Oba to zmáčkli skoro najednou.

CVAK

CVAK

Aparát a kabelka na stole v kuchyni. Revolver na podlaze.

Dva se tu objímají, nebo to alespoň zkoušejí. Mačkají se, spouštějí se bez kontroly. Nikdo to nefotí, nikdo je nefixuje. Vlít se do sebe, vpálit se jako světlo. Kdyby to tak dokázali. Objímají tmu.

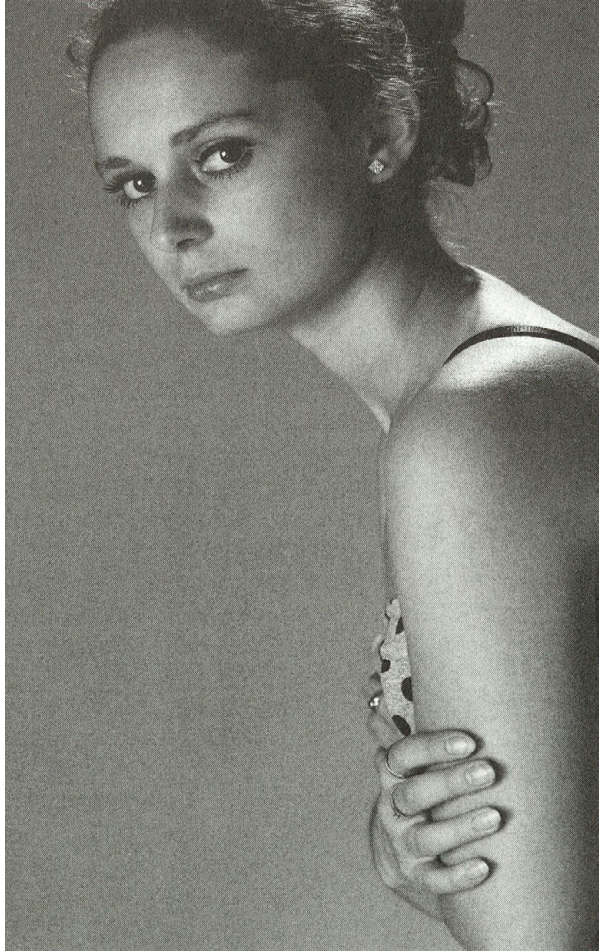
Je mu strašně. Je mu krásně z možnosti konce. Ztratit odstup a tím i možnost fotit. Namísto focení žít. Konečně rozdmýchat život a zapomenout na obrazy. Přes její nevhodné načasování, přes jeho nízkou citlivost, přes jejich odlišné clonění.

I špatná expozice se dá nějak napravit. Korekce šumu v očích. Vyrovnat bílou, upravit přepaly v postprodukci.

Zmáčkne ji víc, tiskne, nepouští. Zatím.

V Klimentské ulici třicet dva paní Barvířová zavřela dveře bytu. Šla na večerní procházku Prahou. Právě dopila víno od Matěje. Ve vinotéce v Revoluční je ještě otevřeno. Koupí nějaké podobné a počká s ním, až Věra přivede Matěje na návštěvu.

Jestli se to stane.

Epilog I

(který nemusíte číst)

John Greenleaf Whittier
Maud Mullerová

Maud Mullerová v onen letní den
hrabala trávu, v níž voněl rmen.

Pod otrhaným čepcem nosila své jmění:
krásu a zdraví, líce v uzardění.

Hrabala seno ráda a bez vytáček,
z houštiny smál se ptáček posměváček,

a když se ohlédla, spatřila na vršku
vzdálené město jak bílou kraječku.

Tu sladký zpěv ustal a v té samé chvílce
jí touha bezejmenná naplnila srdce —

touha tak tajná, že si ji nepřiznala,
chuť na vše jiné, než co kdy znala.

Ted' pohleďme: soudce z města sem loukou
na koni jede. Pohladí hřívu kaštanovou,

zabere za uzdu a ve stínu jabloní
selskému děvčeti se uctivě pokloní.

Požádá o doušek vody z potoka,
co vyvěrá u cesty, utíká v daleka.

Shýbla se svolně k vodě bublající,
pak zvedla plecháček, opět růžolíci,

dokonce červená, s bloudícím pohledem
na své bosé nohy, na roztržený lem.

„Díky!“ děl soudce. „Co kdo živ byl,
z tak bělostné ručky se zajisté nenapil.“

Pak mluvil o travách, bylinách kvetoucích,
o bzučících včelách, o ptácích pějících,

pak zase o senách, o kvetoucím jilmu,
o západním mraku, jenž přinese činu,

až Maud zapomněla na šaty zoufale omšelé,
na vznosné kotníky, sluncem tak ožehlé

a jenom naslouchala v užaslém opojení,
oříškovými očima zírajíc na zjevení.

Marně či marnivě, s omluvou v úsměvu,
řekl, že spěchá, a hnal koně do běhu.

Maud Mullerová pak hleděla za soudcem.
„Kdyby tak,“ snila si, „byl on mým snoubencem!“

Na svatbu mne odívá v jemné hedvábí,
na zdraví mi připíjí se všemi družbami.

Tatíček navléká svůj slavnostní žaket,
bratříček mává mi zpod barevných plachet.

Maminčina róba už třepotá a vlaje
a její nejmenší si s novou hračkou hraje.

Kdo přijde s prosíkem, kdo u nás stiskne kliku,
odejde s výslužkou od stolu i od šatníku.“

Soudce se ohlédl ze stráně strmící
na nehybné děvče strnule hledící.

„Tak prostou upřímnost, tak šlechtnou hlavu
jen stěží pohledám u těch mého stavu.

Kdyby mi patřila a já patřil jí,
po senách sklízeli bychom obilí.

Vážít bych nemusel mezi právem a proviněním,
tím kterým právníkem a jejich brebentěním.

Ve zdraví bych skotu a ptákům naslouchal,
pak bych s ní mlčel, jindy milostně rozmlouval.“

Náhle však vzpomenu své chladné sestřičky,
svou pyšnou matinku, její zlaté věčičky.

Hned uzamkl srdce a pobídl koně, až hřívá vlála,
a Maud zatím v luhu pořád osamělá stála.

Nejeden z právníků se odpoledne pousmál,
když soudce v síni si milostnou notu zabroukal.

V tu dobu Maud u studánky v zamyšlení
zapomněla na jetel, neshrabaný v mženi.

Soudce se oženil s tím nejučtějším věnem,
choť žila pro módu, on se stal mocipánem.

Zčasta však plamen zářící z mramorových stěn
krbu tak jako v divadle cosi mu připomněl.

Ty oříškové oči, jejich řas chvění,
to dívčí bezelstné oněmění.

Nejednou s rudým vínem ve sklenici
zatoužil po studánce ševelící,

a když zavřel oči, neviděl komnaty,
zpět zase v lukách byl, daleko za blaty.

Pak i svou hrdost s bolestí překonal,
„mocht být zas svobodný,“ tiše si zasténal.

„Svobodný tak jako v onen den,
kdy bosačka pracovala se senem.“

Ona si vzala chudého čeledína,
na prahu chalupy hrála si drobotina.

Porodní bolesti, smutek a starání
nechaly stopy v srdci i na skrání.

Když slunce se vpálí do letního poledne,
tak na té louce začerstva sečené,

kde slyšet je potůček, co přes cestu plyne
a s dravou silou skrze zídku se řine,

opět v onom stínu jabloně,
Maud pohlédne na jezdce a na koně.

Pak sklopí zrak její plachá vznešenost
a on si ji prohlíží sobě pro radost.

A stěny v její kuchyňce malé
stanou se stěnami v tanečním sále,

kde znavený kolovrat procitá k životu
pod lustrem svítícím hravému spinetu,

a ten, co u kamen usíná s hrnkem v náruči,
ten, co si přes fajfku zatrpkle zabručí,

mění se v muže, jenž je jí nakloněn,
pro nějž radost je povinnost, láska zákonem.

Maud k tíži života musí se navrátit,
povzdychne naposled: „Co vše jen mohlo být.“

Litujme pannu i pána od souzení,
ji za tu dřinu, jeho za poblouznění.

Bůh smiluj se nad nimi, nad námi všemi,
kdo pláčeme nad sny, jež zůstaly oslyšeny.

Vždyť ze všech smutných slov, co napsat chceš a říct,
ta nejsmutnější zní: „Co vše jen mohlo být!“

Ech co. Naděje tu pro nás pořád dřímá,
sladká a pohřbená, ukrytá před očima.

V budoucím životě možná se slétnou
andělé k hrobu a ten kámen zvednou.

(vydáno 1856; volný překlad)

Epilog II

(který nechcete číst)

Bret Harte

Paní soudcová Jenkinsová

Maud Mullerová po celý ten letní den
hrabala trávu, v níž voněl rmen.

Oči své k vzdálené aleji zvedala,
že soudce vrátí se, v to tiše doufala,

A když pak přijel, s úsměvem, v pokloně,
Maud celá ruměná civěla na koně,

a koktala otázku, zda dovolí tatíček,
aby pan soudce byl její mužíček.

Když mu to řekli, starý Muller zaslzel,
půjčit si pětku od soudce hned chtěl.

„To víte, kšeft vážne, výdělek jsem odepsal,
a ani v těch kostkách jsem letos nevyhrál.“

Než se lenivé léto utkalo s podzimem,
sladká Maud stanula před svým ženichem.

Svatební den však trochu pokazil
Maudin bratříček, který se přiopil.

Těž četných příbuzných jedno tělo
brzy se soudcovým domem potácelo.

Když se rok překulil a vedra se vrátila,
hnedle dva potomky Maud soudci povila.

Cítil se požehnán, avšak nemohl pochopit,
že slehnutí dokáže ženu tak proměnit,

vždyť pas, jež dřív obejmul jednou paží,
teď nezvládne dvěma, ať se, jak chce, snaží.

Žena je tělnatá, zrudlá a dýchavičná,
a jemu tak přijde myšlenka nebezpečná:

Tahle Maud Mullerová, kdysi tak ušlechtilá,
se jako manželka strašlivě popanštila.

A spíše než jemu se děti, jež spolu mají,
tehdejším hrabačům sena podobají.

Soudce pak s hořkostí vzpomínal
na den, kdy k farmě zavítal.

Proč jen svého koně obracel,
proč zpět po blátivé stezce jel?

Kdyby to neudělal, mohl se jednou
oženit s pannou lépe vyšlechtěnou.

S takovou, již provází noblesa
a nepletou se jí jména a slovesa.

Litujme paní i vašnostu od souzení,
vždyť tahleta kaše je k nesněžení!

Brzy ji omrzela jeho váženost a sláva;
suchý a nudný je znalec práva.

On by zas vyměnil její prostinkou tvářičku
za vyšší stupeň na společenském žebříčku.

Vždyť ze smutných slov, co napsat chceš a říct,
ta nejsmutnější zní: „Co vše jen mohlo být.“

Mně je však smutněji, když slyším lkát:
„Stalo se to, co nemělo se stát.“

*(vydáno 1871 jako odpověď
na Whittierovu báseň;
volný překlad)*

CVAK!

Autor srdečně děkuje:

Pavlu Růtovi za trpělivost, pomoc při fotografování a spolupráci na ilustracích,

Zdeňku Rerychovi za konzultace, zapůjčení fotoaparátu, poskytnutí ateliéru a nasvětlení scény,

Janu Křikavovi za rady a připomínky,

Richardu Klíčnickovi za cenné rady při fotografování,

modelce, jež si přeje zůstat v anonymitě,

Mirovi Švolíkovi za jeho laskavé cameo,

Jiřímu Popiolkovi za pozorné pročtení a opoznámkování textu

a v neposlední řadě Imogen Dyerové s jejím fotografem-samoukem

Markem Wilkinsonem za to, že to celé bezděčně inspirovali.

Miloš Urban
Závěrka
aneb Ztížená možnost happy-endu

Fotografie autor

Fotografie na obálce Pomvector/Shutterstock.com

Korektura Regina Králová

Technická redakce Markéta Teuchnerová

Vydala Městská knihovna v Praze

Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání

Verze 1.0 z 7. 5. 2026

ISBN 978-80-274-4995-8 (epub)

ISBN 978-80-274-4996-5 (pdf)

ISBN 978-80-274-4997-2 (prc)

KNIHOVNA? KNIHOVNA!

Využijte **prostor**
pro studium, setkání,
kulturu i relax.

Stahujte **e-knihy zdarma**
z e-knihovna.cz, prohlížejte
digitalizované tituly na
digitalizovane.cz.

Sledujte **videocasty**
a přednášky na
youtube.com/@knihovnaPraha.

Půjčte si obraz v Artotéce,
audioknihy, CD, film
nebo deskovou hru.

Tvořte se dřevem, papírem,
barvami, kůží i látkami.
Otevřený ateliér DOK16,
Atelier Jezerka a Kreativní
centrUM v Ústřední knihovně.

Navštivte přednášky,
koncerty, autorská čtení,
filmové projekce, akce
pro děti. Sledujte
mlp.cz/akce.

Vyzkoušejte svět
virtuální reality.
Více na mlp.cz/vr.